

***Prognoza Oddziaływania na Środowisko
Strategii Rozwoju Ponadlokalnego
dla Partnerstwa Kolbuszowskiego
na lata 2022–2030***

INICJATYWAŁOKALNA.PL
SP. Z O.O.

Grudzień 2022

Autor:

mgr inż. Klaudia Guzy

05.12.2022 r.

InicjatywaLokalna.pl sp. z o.o.
ul. Sienkiewicza 78, 25-501 Kielce
tel. 507 048 678; 041 343 01 24
e-mail: biuro@InicjatywaLokalna.pl
www.InicjatywaLokalna.eu

Spis treści

Wykaz skrótów.....	5
1. Wprowadzenie.....	6
1.1 Podstawa prawna.....	6
1.2 Cele sporządzania opracowania	8
1.3 Zakres prognozy wymagany prawem i trybem postępowania	10
1.4 Zastosowana metodyka	12
2. Charakterystyka ocenianego dokumentu	15
2.1 Informacje podstawowe	15
2.2 Główne cele i założenia Strategii	16
2.3 Powiązania Strategii z innymi dokumentami.....	18
3. Ocena stanu środowiska obszaru Partnerstwa Kolbuszowskiego	45
3.1 Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji Strategii z uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie	45
3.1.1 Położenie.....	45
3.1.2 Powierzchnia ziemi.....	46
3.1.3 Ludność.....	46
3.1.4 Klimat i powietrze atmosferyczne	46
3.1.5 Zagrożenia hałasem	51
3.1.6 Pole elektromagnetyczne	54
3.1.7 Warunki wodne	56
3.1.8 Zasoby geologiczne.....	65
3.1.9 Gleby.....	66
3.1.10 Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	67
3.1.11 Krajobraz, zasoby przyrodnicze.....	70
3.1.12 Zabytki i dobra materialne	77

3.2 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko	77
3.3 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń zawartych w Strategii	80
4. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Strategii na środowisko	82
4.1 Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000	85
4.2 Lokalizacja ustaleń Strategii	90
4.3 Wpływ realizacji Strategii na poszczególne aspekty środowiska	93
4.3.1 Różnorodność biologiczna, roślinność, zwierzęta	94
4.3.2 Klimat, powietrze atmosferyczne	99
4.3.3 Ludność	101
4.3.4 Wody	102
4.3.5 Powierzchnia ziemi, krajobraz	104
4.3.6 Hałas, promieniowanie elektromagnetyczne	106
4.3.7 Zasoby naturalne	107
4.3.8 Dobra materialne, zabytki	108
4.3.9 Obszary chronione, Natura 2000	109
4.4 Skumulowane i transgraniczne oddziaływanie na środowisko	115
4.5 Opis przewidywanych działań mających na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją zadań Strategii	116
5. Rozwiązania alternatywne	123
6. Analiza skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	125
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	127
Spis map	135
Spis tabel	135

Wykaz skrótów

GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GPZ	Główny Punkt Zasilania
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	główny zbiornik wód podziemnych
IOŚ–PIB	Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy
IIT	Inne Instrumenty Terytorialne
IUNG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
JCWP	jednolite części wód powierzchniowych
JCWpd	jednolite części wód podziemnych
OOŚ	Ocena oddziaływania na środowisko
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	poła elektromagnetyczne
PM	pył zawieszony
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
PM10	cząstki pyłu zawieszzonego o średnicy do 10 µm
PM2,5	cząstki pyłu zawieszzonego o średnicy do 2,5 µm
PPSS	Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RDOŚ	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
SOPO	System Osłony Przeciwosuwiskowej
SOR	<i>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</i>
Strategia	<i>Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i>

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna

W myśl *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) istnieje obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla m.in. skutków realizacji dokumentów strategicznych opracowanych przez organy administracyjne. W tym celu organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Niniejszy dokument – *Prognoza Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* (zwany dalej Prognozą) został przygotowany jako pierwszy element w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tego rodzaju dokumentów. Dokument ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń Strategii na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej Prognozie został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie, przedstawiony w piśmie z dnia 25 listopada 2022 r. znak pisma WOOŚ.411.2.9.2022.AP.2 oraz jest zgodny z pismem z dnia 27 października 2022 r. wydanym przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, znak: SNZ.9020.2.21.2022.JM, dotyczącym zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Strategii.

Zapisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stanowią odzwierciedlenie wdrożenia do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym w dyrektywach Wspólnot Europejskich:

- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne* (Dz. U. UE L 26 z 28.12.2012);
- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001);

- *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992);*
- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003);*
- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. U. UE L 156 z 25.06.2003);*
- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. U. UE L 24 z 29.01.2008).*

Poza ww. aktami prawnymi, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko regulują również obowiązujące ustawy i rozporządzenia prawa polskiego, w tym przede wszystkim:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);*
- *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311);*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448);*

- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845);*
- *Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187);*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.);*
- *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.);*
- *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.);*
- *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.);*
- *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.);*
- *Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 poz. 2000 z późn. zm.).*

1.2 Cele sporządzania opracowania

Wprowadzenie w życie zadań zawartych w dokumencie Strategii może powodować oddziaływanie na środowisko. Ponadto dotyczy obszaru więcej niż jednej gminy. Niniejsza Prognoza ma zdiagnozować możliwe szkody dla środowiska, jakie mogą mieć miejsce na skutek realizacji przedsięwzięć, dla których Strategia wyznacza ramy i kierunki rozwoju, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w Strategii rozwiązaniami o charakterze planistycznym i organizacyjnym a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego oraz aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Ze względu na brak możliwości przeanalizowania na tym etapie wszystkich działań w zakresie rozwiązań technicznych, etap dokładnej identyfikacji zagrożeń związanych z realizacją zadań powinien zostać przeprowadzony na szczeblu uzyskiwania potrzebnych decyzji, a więc na szczeblu lokalnym, zatem określenie dokładnej skali oddziaływania poszczególnych inwestycji nie jest przedmiotem niniejszej Prognozy. Sporządzony dokument sygnalizuje ewentualne potencjalne zagrożenie środowiska.

Dokument ten umożliwia wskazanie na wczesnym etapie potencjalnych kolizji z obszarami przyrodniczymi, kulturowymi oraz ewentualnych konfliktów społecznych. Ponadto jednym z głównych celów tego opracowania jest przedstawienie rozwiązań dążących do minimalizacji negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji

projektowanego dokumentu, jak również ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji zadań zawartych w Strategii. Prognoza ma za zadanie dostarczyć informacje zainteresowanym mieszkańcom w procesie konsultacji społecznych oraz organom Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie, celem jej zaopiniowania.

Prognoza zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko. Podczas jej opracowywania starano się zidentyfikować i ocenić bezpośrednie, pośrednie oraz skumulowane oddziaływanie na wszelkie komponenty środowiska związane z ustaleniami Strategii. Ponadto przeanalizowano zgodność danego dokumentu z celami środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

W Prognozie przedstawiono wyniki oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska, wynikających z zapisów projektu dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030*. Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń Strategii na środowisko. Określono także możliwości poprawy stanu oraz funkcjonowania systemów przyrodniczych.

Dla określenia funkcji prognozy znamienne jest art. 8 dyrektywy 2001/42/WE, który wskazuje, że ustalenia tego dokumentu powinny być uwzględnione w czasie przygotowania planu lub programu oraz przed jego przyjęciem lub poddaniem procedurze ustawodawczej, a także w dokumencie podsumowującym przebieg strategicznej OOS. To oznacza, że w prognozie oddziaływania na środowisko muszą się znaleźć przede wszystkim te informacje, które mogą mieć wpływ na zapisy ocenianego dokumentu i na praktyczną realizację jego ustaleń – a zatem nie wszystkie, lecz tylko istotne, racjonalnie uzasadnione i mogące mieć realne przełożenie na treść dokumentu będącego przedmiotem strategicznej OOS. Dyrektywa wymaga przedstawienia w prognozie informacji skupiających się na kwestiach związanych wyłącznie ze znaczącym wpływem na środowisko.

1.3 Zakres prognozy wymagany prawem i trybem postępowania

Zgodnie z wytycznymi art. 51 ust. 2 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* niniejsza Prognoza powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- f) oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*;
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Natomiast szczegółowy zakres niniejszego dokumentu, w myśl art. 53 ww. ustawy, został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo z dnia 25 listopada 2022 r., znak pisma WOOŚ.411.2.9.2022.AP.2 oraz z Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo z dnia 27 października 2022 r., znak pisma SNZ.9020.2.21.2022.JM).

Informacje zawarte w niniejszej Prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. Również stopień jej szczegółowości został dostosowany do szczegółowości założeń projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030*. Oznacza to, że przeprowadzone analizy opierają się

przede wszystkim na opisowej i jakościowej identyfikacji kluczowych oddziaływań, jakie mogą wystąpić w związku z praktycznym stosowaniem ustaleń Strategii. Szczegółowa analiza konkretnych działań i przedsięwzięć może być przeprowadzona jedynie na etapie postępowań administracyjnych (np. na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji udzielającej pozwolenia na budowę) oraz przy dokonywaniu zgłoszeń budowlanych.

W przedmiotowej Prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozach sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów, powiązanych z projektem poddawany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.4 Zastosowana metodyka

Niniejszą Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizie poddano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska. Analizowano również środowiskowe uwarunkowania etapu realizacji i eksploatacji celów strategicznych, ze szczególnym uwzględnieniem możliwego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska. Prognoza ma charakter ogólny, ponieważ odnosi się do oceny wpływu celów i zadań zawartych w Strategii. Zastosowane metody są typowe dla strategicznych ocen oddziaływania na środowisko. Zastosowano głównie metody:

- **Opisowe** – metoda ta dotyczy charakterystyki i oceny istniejącego stanu poszczególnych elementów środowiska dokonanych na podstawie danych: przedstawionych w Programach Ochrony Środowiska dla gmin należących do Partnerstwa, uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej, Urzędu Gminy Majdan Królewski, Urzędu Gminy Cmolas, Urzędu Gminy Dzikowiec, Urzędu Gminy Niwiska, Urzędu Gminy Raniżów a także z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska prowadzącego wojewódzki monitoring środowiska.
- **Oceny analiz jakościowych** – metoda ta dotyczy identyfikacji i oceny analiz jakościowych oraz środowiskowych uzyskanych z jednostek samorządu terytorialnego ww. gmin oraz z wojewódzkiego monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.
- **Macierzowe** – metoda ta przedstawiona została w postaci tabeli, która jest wykresem siatki. W wierszach wpisano uruchamiane przy realizacji Strategii działania,

a w kolumnach – poszczególne elementy opisujące środowisko. Pod uwagę wzięto następujące komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziem, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Biorąc pod uwagę oceny skutków środowiskowych wdrażania zadań Strategii, zakwalifikowano poszczególne cele projektów do pozytywnych, negatywnych bądź neutralnych w zakresie analizowanego zagadnienia w stosunku do poszczególnych aspektów środowiskowych.

- **Wartościowania** – metoda ta dotyczy oceny i wartościowania skutków przewidzianych zmian w środowisku podczas wdrażania projektów i wpływu poszczególnych celów projektów na komponenty środowiska.

Powyższe metody są stosunkowo ogólne i mają dość subiektywny charakter. Przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące rozpatrywanego obszaru. Uwzględniono ustalenia strategicznych ocen oddziaływania na środowisko oraz dane wynikające z opracowań ekofizjograficznych. Przeanalizowano uwarunkowania wynikające z map hydrograficznych, geologicznych, hydrogeologicznych, glebowo-rolniczych, map zagrożenia powodziowego oraz innych opracowań kartograficznych. Ponadto analizie poddano środowiskowe uwarunkowania etapu realizacji i eksploatacji celów strategicznych, ze szczególnym uwzględnieniem możliwego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska. Sformułowano krótki opis spodziewanych oddziaływań, określając ich charakter pozytywny bądź negatywny, odnosząc się do działań zaproponowanych w Strategii.

Z uwagi na fakt braku możliwości określenia skutków środowiskowych poszczególnych przedsięwzięć w miejscach ich realizacji, oszacowano charakter oddziaływania potencjalnych inwestycji. Ponadto oceniono wpływ Strategii nie tylko biorąc pod uwagę oddziaływanie negatywne, ale także rozważając charakter pozytywny zaproponowanych zamierzeń inwestycyjnych.

Wskazanie racjonalnych rozwiązań alternatywnych stanowiło poważny problem. Strategia rozwoju jest podsumowaniem wszelkich informacji i działań, jakie zostały zaproponowane w całym procesie planistycznym. Zatem opracowanie rozwiązań alternatywnych w tym przypadku jest procesem prawie niewykonalnym. Analiza rozsądnych alternatyw zaproponowanych działań musiałaby opierać się o dokładną ocenę poszczególnych działań ich charakteru oddziaływania oraz lokalizacji i wskazania konieczności opracowania

innego rozwiązania – technicznego bądź lokalizacyjnego. Dodatkowo sformułowano zalecenia odnośnie sposobów minimalizacji negatywnych skutków.

2. Charakterystyka ocenianego dokumentu

2.1 Informacje podstawowe

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030 (Strategia) stanowi odpowiedź samorządów gminnych na zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą wymagającą nowego spojrzenia na posiadane aspiracje, zasoby i perspektywy rozwoju obszaru. Dokument ten pozwoli zmierzyć się ze wspólnymi problemami i wyzwaniem oraz zdefiniować cele rozwoju wykorzystujące wspólne szanse i potencjały samorządów tworzących Partnerstwo Kolbuszowskie.

W Strategii zaprezentowana została wizja, misja oraz cele strategiczne i operacyjne przewidziane do realizacji we wskazanym okresie jej obowiązywania, wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia. Wyróżniono również kierunki działań, które należy podjąć, aby osiągnąć wyznaczone cele. W ramach działań przedstawiono działania, a po przeprowadzeniu hierarchizacji planowanych przedsięwzięć, wskazano projekty strategiczne, najważniejsze i najpilniejsze do realizacji na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego we wskazanym okresie – przedstawiono dla nich ramy finansowe oraz plan finansowania. Projekty te mają charakter zintegrowany – obejmują różne sektory (społeczny, gospodarczy, środowiskowy), integrują kilka rodzajów interesariuszy (władze publiczne, podmioty prywatne, inne) i obejmują różne terytoria administracyjne (sześć gmin). Projekty strategiczne są ze sobą powiązane i komplementarne nie tylko względem siebie, ale też w stosunku do już zrealizowanych inwestycji na obszarze, dzięki czemu ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia efektu synergii. Podkreślenia wymaga fakt, że projekty nie są opatrzone żadnym opisem, który wskazywałby na zakres inwestycji (np. długość, zakres rozbudowy lub przebudowy itp.) oraz jej lokalizację względem obszarów podlegających ochronie prawnej lub ustaleniom miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Proces tworzenia Strategii umożliwił partycypację mieszkańców i innych interesariuszy w „grze o rozwój” i zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych już od etapu analiz i diagnozy stanu sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej obszaru. Strategia zawiera również obligatoryjne elementy, zdefiniowane nowelizacją przepisów (model struktury funkcjonalno-przestrzennej gmin, ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach, obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa oraz fakultatywnie obszary strategicznej interwencji dla obszaru).

Ponadlokalna Strategia Rozwoju Partnerstwa Kolbuszowskiego, spełniająca wymogi dla strategii IIT, stanowi instrument pozyskiwania środków zewnętrznych, a jednocześnie pełnoprawną strategię rozwoju, stanowiącą element zintegrowanego systemu zarządzania rozwojem kraju.

2.2 Główne cele i założenia Strategii

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030 określa główne cele i kierunki polityki rozwoju Partnerstwa Kolbuszowskiego, oczekiwane rezultaty planowanych działań, model struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na obszarze.

W projekcie Strategii, w wyniku przeprowadzonych analiz oraz na podstawie zebranych informacji, sformułowano Wizję 2030, misję i 3 cele strategiczne, wokół których skoncentrowane zostały cele operacyjne, a następnie kierunki działań. Wyznaczone kierunki działań będą służyć realizacji celów strategicznych, do których osiągnięcia powinny dążyć zarówno władze samorządów Partnerstwa, jak i wszystkie zainteresowane jego rozwojem podmioty oraz mieszkańcy. Wykonanie zaplanowanych działań pozwoli na realizację misji Partnerstwa Kolbuszowskiego oraz jego trwały rozwój.

WIZJA

SMART Partnerstwo Kolbuszowskie – wykorzystując technologię i zasoby lokalne stworzyliśmy atrakcyjne warunki życia

MISJA

Poprzez poszanowanie dziedzictwa kulturowego i środowiska naturalnego oraz fizyczną odnowę przestrzeni publicznych tworzymy warunki do integracji i rozwoju lokalnej społeczności w oparciu o ideę Smart Villages

Osiągnięcie celów będzie możliwe dzięki realizacji działań i konkretnych projektów. W ramach Strategii określono 2 projekty strategiczne w formule IIT, a więc takie, które w pierwszej kolejności powinny być zrealizowane, gdyż są priorytetowe, i których efekty bezpośrednio przełożą się na założone cele. Natomiast pozostałe 4 projekty są projektami komplementarnymi, realizującymi cele i założenia wskazane w dokumencie. Projekty te przyczynią się do rozwiązania kluczowych problemów, zmniejszą bariery rozwojowe i wzmocnią potencjał rozwojowy obszaru.

Projekty strategiczne mają zarówno charakter inwestycyjny, jak i nieinwestycyjny. Odnoszą się do kwestii społecznych, gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych.

I. Projekty strategiczne w formule IIT przewidziane do realizacji w trybie niekonkurencyjnym w ramach *Funduszy Europejskich dla Podkarpacia 2021–2027*:

1. Realizacja Strategii IIT poprzez zbudowanie SMART Partnerstwa Kolbuszowskiego zgodnie z ideą Smart Villages poprzez ochronę, rozwój oraz promowanie walorów, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, a także fizyczną odnowę przestrzeni publicznych.
2. Realizacja strategii terytorialnej IIT poprzez ochronę i poprawę stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu Partnerstwa Kolbuszowskiego.

II. Projekty strategiczne komplementarne przewidziane do realizacji w trybie konkurencyjnym ze środków *Funduszy Europejskich dla Podkarpacia 2021–2027* i innych:

3. Zrównoważony transport w Partnerstwie Kolbuszowskim.
4. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru i rozwój przedsiębiorczości mieszkańców.
5. Poprawa efektywności energetycznej, redukcja gazów cieplarnianych oraz rozwój energetyki odnawialnej na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego – budynki użyteczności publicznej, gospodarstwa domowe oraz prywatne przedsiębiorstwa.
6. Rozwój i poprawa stanu infrastruktury komunalnej na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego.

Na ten moment dla większości projektów nie określono ich podstawowych parametrów technicznych oraz lokalizacji w odniesieniu do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i obszarów chronionych. W związku z powyższym uznaje się, iż treść projektu Strategii nie pozwala rozstrzygnąć, które z przedsięwzięć należy do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Projekt Strategii zawiera również opis wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju. W dokumencie wskazano, że monitoring realizacji Strategii prowadzony będzie w odniesieniu do wskaźników produktów i rezultatów mających swoje źródło w efektach poszczególnych projektów i zadań, uwzględnionych w planie operacyjnym Strategii. Monitorowanie przebiegu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru będzie procesem ciągłym. Sporządzany raport powinien wskazywać na zachodzące przeobrażenia i tendencje rozwoju oraz umożliwiać dokonywanie oceny stopnia realizacji zapisanych celów, które mierzone będą za pomocą dwuletnich zmian wskaźników.

Analizowany dokument Strategii zawiera wskaźniki mierzalności rozwoju oraz wskaźniki produktu i rezultatu, które powinny być osiągnięte na koniec realizacji Strategii – wszystkie będą przedmiotem monitoringu.

2.3 Powiązania Strategii z innymi dokumentami

Strategia rozwoju odnosząc się w swych założeniach (celach strategicznych, celach operacyjnych i kierunkach działań) do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Partnerstwa, uwzględnia kontekst innych dokumentów strategicznych na szczeblu lokalnym (stanowiąc istotny element całościowej wizji rozwoju jednostki), a także dokumentów wyższego szczebla, regulujących działania w przedmiotowym obszarze. W związku z tym komplementarność z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji Strategii. Zestawienie tych dokumentów wraz z nawiązaniem do ich założeń przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1 Wykaz powiązań celów Strategii Rozwoju z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu

Lp.	Nazwa dokumentu	Nawiązanie Strategii do zapisów dokumentu strategicznego i/lub planistycznego ¹
POZIOM MIĘDZYNARODOWY I KRAJOWY		
1.	Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021–2027 w Polsce ²	<p>Umowa Partnerstwa określa strategiczne kierunki programowania i ustalenia dotyczące skutecznego i efektywnego korzystania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności (FS), Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Dokument ten zawiera 6 celów, są to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej;</i> – <i>Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa;</i> – <i>Lepiej połączona Europa;</i> – <i>Europa o silniejszym wymiarze społecznym;</i> – <i>Europa bliżej obywateli;</i> – <i>Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.</i> <p>Założenia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Kolbuszowskiego wpisują się bezpośrednio lub pośrednio w każdy z powyższych wskazanych celów. Szczególna spójność zauważalna jest dla kierunków działań w Strategii, takich jak:</p> <p>1.2.2. <i>Wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności przedsiębiorstw;</i></p>

¹ Zapis założeń dokumentów przytoczono w niezmienionej formie.

² Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021–2027 w Polsce, Warszawa, czerwiec 2022 r.

		<p>2.1.1. <i>Rozwój kapitału ludzkiego;</i> 2.1.2. <i>Partycypacja i aktywizacja społeczna;</i> 2.2.2. <i>Wysoki poziom usług publicznych;</i> 3.1.2. <i>Rozwój i odnowa przestrzeni i obiektów publicznych;</i> 3.2.1. <i>Rozwój infrastruktury komunalnej;</i> 3.2.2. <i>Ochrona środowiska i ograniczenie niskiej emisji.</i></p> <p>W dokumencie tym opisano Inne Instrumenty Terytorialne, które mogą być wdrażane na obszarach strategicznej interwencji, wyznaczonych na poziomie krajowym lub regionalnym, w szczególności w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, dla których nie zostaną wyznaczone MOF, na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją, a także innych obszarach wymagających dodatkowego wsparcia. Mogą to być wskazane przez samorzady województw w SRW takie obszary, jak: obszary uzdrowiskowe, obszary o szczególnym potencjale turystycznym lub kulturowym, o szczególnych problemach. W ramach instrumentu IIT mogą być realizowane projekty zintegrowane, rozwiązujące wspólne problemy, w tym projekty realizowane wspólnie na etapie przygotowania, wykonania lub eksploatacji.</p>
2.	<p><i>Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030</i></p>	<p><i>Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030</i>, przyjęta w 2015 r. przez 193 państwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.</p> <p>Analiza spójności dokumentów strategicznych z Agendą ONZ 2030 stanowi swego rodzaju novum w polskiej polityce rozwoju. Zobowiązanie do realizacji Agendy jest dobrowolne i nie umocowane w instrumentach finansowych, z których mogłaby korzystać Polska lub polskie regiony. Niemniej układ celów Agendy wyznacza uniwersalny, globalny model zrównoważonego rozwoju, a sygnatariusze Agendy, w tym Polska, solidarnie zobowiązali się do aktywnej realizacji i monitorowania jej postępu.</p> <p>Cele Agendy, w które bezpośrednio wpisują się założenia Strategii, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Cel 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt;</i> – <i>Cel 4. Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie;</i> – <i>Cel 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi;</i> – <i>Cel 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi;</i> – <i>Cel 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu;</i> – <i>Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom;</i>

		<p>– <i>Cel 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej.</i></p> <p>Spójność założeń Strategii z wyżej wymienionymi celami przejawia się bezpośrednio lub pośrednio we wszystkich celach Agendy tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cel operacyjny 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i> poprzez kierunki działań 1.1.1. <i>Zachowanie wielokulturowego dziedzictwa obszaru</i> 1.1.2. <i>Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej</i> – spójność w szczególności z celami 3,8,11 Agendy; 2. Cel operacyjny 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i> poprzez kierunki działań: 1.2.1. <i>Promocja inwestycyjna obszaru</i> oraz 1.2.2. <i>Wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności przedsiębiorstw</i> – spójność w szczególności z celami 3,8,9 Agendy; 3. Cel operacyjny 2.1. <i>Integracja społeczna mieszkańców</i> poprzez kierunki działań: 2.1.1. <i>Rozwój kapitału ludzkiego</i> oraz 2.1.2. <i>Partycypacja i aktywizacja społeczna</i> – spójność w szczególności z celami 4,8,9,11,16 Agendy. 4. Cel operacyjny 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i> poprzez kierunki działań: 2.2.1. <i>Silne więzi i tożsamość mieszkańców</i> oraz 2.2.2. <i>Wysoki poziom usług publicznych</i> – spójność w szczególności z celami 4,11, 16 Agendy. 5. Cel operacyjny 3.1. <i>Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna</i> poprzez kierunki działań: 3.1.1. <i>Zwiększona dbałość o ład przestrzenny</i> oraz 3.1.2. <i>Rozwój i odnowa przestrzeni i obiektów publicznych</i> – spójność w szczególności z celami 9,11,13 Agendy. 6. Cel operacyjny 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych</i> poprzez kierunki działań: 3.2.1. <i>Rozwój infrastruktury komunalnej</i> oraz 3.2.2. <i>Ochrona środowiska i ograniczenie niskiej emisji</i> – spójność w szczególności z celami: 2,6,7,9,12,13,15 Agendy.
3.	<p style="text-align: center;"><i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</i></p>	<p><i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)</i> jest dokumentem przyjętym przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r.³ i jest on w pełni komplementarny do zapisów SOR w wymiarze terytorialnym oraz zgodny z rozstrzygnięciami funkcjonalno-przestrzennymi zawartymi w <i>Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</i>. KSRR przewiduje realizację trzech głównych celów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych. <p>W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR, <i>Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami operacyjnymi:</p>

³ Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030" (Dz. U. z 2019 r. poz. 1060).

		<ul style="list-style-type: none"> • Celu 1., tj. cel. 1.5. <i>Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów;</i> • Celu 2., tj. cel 2.1. <i>Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego,</i> cel 2.2. <i>Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym</i> oraz cel 2.3. <i>Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach;</i> • Celu 3., tj. cel 3.1. <i>Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem</i> oraz cel 3.3. <i>Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.</i>
1.	<p><i>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</i></p>	<p>Głównym celem <i>Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030) (SOR)</i> jest: <i>tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.</i> Cel ten uwypukla zatem aspekty związane z jakością życia i dobrobytem ludności, stawiając wymiar społeczny na pierwszym miejscu. Cel ten w pewien sposób koreluje z wizją Partnerstwa Kolbuszowskiego: <i>SMART Partnerstwo Kolbuszowskie – wykorzystując technologię i zasoby lokalne stworzyliśmy atrakcyjne warunki życia.</i> Poniżej przedstawiono najważniejsze założenia dokumentu, w które bezpośrednio lub pośrednio wpisują się założenia niniejszej Strategii:</p> <p><i>Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.</i> <i>Obszar: Przemiany strukturalne sektora. Nowe formy działania i współpracy. Nowoczesne instrumenty wsparcia.</i> <i>Główne obszary koncentracji działań: Małe i średnie przedsiębiorstwa.</i></p> <p>W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę szczególnie na spójność z celem strategicznym 1. <i>Stabilna i konkurencyjna gospodarka – cel operacyjny 1.2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i> oraz z celem strategicznym 2. <i>Spółność lokalna – cel operacyjny 2.1. Integracja społeczna mieszkańców.</i></p> <p><i>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.</i> <i>Obszar: Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy.</i> <i>Główne obszary koncentracji działań: Spójność społeczna.</i> <i>Obszar: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe. Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania.</i> <i>Główne obszary koncentracji działań: Rozwój zrównoważony terytorialnie.</i></p> <p>W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę szczególnie na spójność z celem strategicznym 1. <i>Stabilna i konkurencyjna gospodarka – cel</i></p>

		<p>operacyjny 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości.</i></p> <p><i>Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.</i></p> <p><i>Obszar: Uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli.</i></p> <p><i>Główne obszary koncentracji działań: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce.</i></p> <p><i>Obszar: Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców. Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego.</i></p> <p><i>Główne obszary koncentracji działań: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem.</i></p> <p><i>Obszar: Cyfrowe państwo usługowe.</i></p> <p><i>Główne obszary koncentracji działań: E-państwo.</i></p> <p><i>Obszar: Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwale efekty rozwojowe.</i></p> <p><i>Główne obszary koncentracji działań: Efektywność wykorzystania środków UE.</i></p> <p>W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę szczególnie na spójność z celem strategicznym 2. <i>Aktywna społeczność lokalna – kierunek działań 2.2.2. Wysoki poziom usług publicznych oraz z celem strategicznym 3. Estetyczne i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzenne – kierunek działań 3.2.1. Rozwój infrastruktury komunalnej.</i></p> <p>Obszary wpływające na osiągnięcie celów <i>Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Poprawa jakości kapitału ludzkiego. Zwiększenie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju.</i> – <i>Wzmocnienie cyfrowego rozwoju kraju.</i> – <i>Zrównoważenie systemu energetycznego Polski.</i> – <i>Rozwój potencjału środowiska naturalnego na rzecz obywateli i przedsiębiorców.</i> <p>Analizując Plan Operacyjny dla Partnerstwa Kolbuszowskiego (tabela 5) stwierdza się, że powyższe obszary wpływają również na osiągnięcie celów <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i>, szczególnie cele operacyjne: 2.1. <i>Integracja społeczna mieszkańców</i>, 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i> oraz 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych.</i></p>
2.	<p><i>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</i></p>	<p>W systemie dokumentów strategicznych <i>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</i> (PEP2030) stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów SOR. W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. <i>Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców</i>, został przeniesiony wprost z SOR.</p> <p>Cele szczegółowe zostały doprecyzowane i określone w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska:</p> <p><i>Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;</i></p>

		<p><i>Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;</i></p> <p><i>Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.</i></p> <p>Na cele te w sposób bezpośredni lub pośredni odpowiadają w szczególności w Strategii:</p> <p>Cel operacyjny 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych</i>, kierunki działań: 3.2.1. <i>Rozwój infrastruktury komunalnej</i> oraz 3.2.2. <i>Ochrona środowiska i ograniczanie niskiej emisji.</i></p>
3.	<p><i>Polityka energetyczna Polski do 2040 roku</i></p>	<p>2 lutego 2021 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę dotyczącą Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP 2040). Dokument jest mapą drogową rozwoju sektora energetycznego w Polsce. Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych: Projekt strategiczny 1: Transformacja regionów węglowych; • Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej: Projekt strategiczny 2: Rynek mocy; Projekt strategiczny 3: Wdrożenie inteligentnych sieci elektroenergetycznych; • Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych: Projekt strategiczny 3A: Budowa Baltic Pipe; Projekt strategiczny 3B: Budowa drugiej nitki Rurociągu Pomorskiego; • Rozwój rynków energii: Projekt strategiczny 4A: Wdrażanie Planu działania (mającego służyć zwiększeniu transgranicznych zdolności przesyłowych energii elektrycznej); Projekt strategiczny 4B: Hub gazowy; Projekt strategiczny 4C: Rozwój elektromobilności; • Wdrożenie energetyki jądrowej: Projekt strategiczny 5: Program polskiej energetyki jądrowej; • Rozwój odnawialnych źródeł energii: Projekt strategiczny 6: Wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej; • Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji: Projekt strategiczny 7: Rozwój ciepłownictwa systemowego; • Poprawa efektywności energetycznej: Projekt strategiczny 8: Promowanie poprawy efektywności energetycznej.
4.	<p><i>Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030</i></p>	<p>Cele i kierunki działań <i>Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030</i>, z którymi Strategia Rozwoju Ponadlokalnego jest najmocniej powiązana: <i>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</i></p> <p><i>1.1.1. Wzmocnienie i upowszechnienie mechanizmów dialogu i współpracy,</i></p> <p><i>1.1.2. Wspieranie rozwoju partnerstwa i innych form współpracy w obszarze realizacji zadań publicznych,</i></p>

		<p>1.1.3. <i>Doskonalenie rozwiązań instytucjonalno-prawnych umożliwiających rozwój sektora obywatelskiego,</i> 1.2.1. <i>Wspieranie rozwoju organizacji obywatelskich działających w obszarze pożytku publicznego,</i> 1.2.4. <i>Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej,</i> 1.2.5. <i>Przeciwdziałanie wykluczeniu przez edukację włączającą.</i> <i>Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich:</i> 2.1. <i>Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze,</i> 2.2. <i>Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dzieł kultury,</i> 2.3. <i>Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury,</i> 2.4. <i>Umocnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę.</i></p> <p>W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę, że jednym z celów operacyjnych <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> jest 2.1. <i>Integracja społeczna mieszkańców</i>, cel ten w wielu aspektach wpisuje się w powyższe założenia. Bezpośrednio wpisuje się w nie także cel: 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych</i>. Wdrożenie <i>Strategii</i> przyczyni się do zwiększenia zaangażowania obywateli w życie publiczne, szczególnie poprzez realizację programów przeciwdziałania wykluczeniu zawodowemu i społecznemu, budowanie społeczeństwa obywatelskiego, kreowanie wydarzeń utrwalających związek mieszkańców z gminą czy wdrażanie programu grantowego wspierającego inicjatywy oddolne. Wdrażanie <i>Strategii</i> będzie sprzyjać włączeniu społecznemu, szczególnie poprzez wyrównywanie szans edukacyjnych i kreowanie możliwości do rozwoju młodych ludzi oraz zapewnienie udziału w życiu społecznym seniorom i osobom niepełnosprawnym, a także poprzez podnoszenie kompetencji zawodowych mieszkańców. Planowane są także działania z zakresu cyfryzacji, w tym rozwoju e-administracji, a co za tym idzie digitalizacji i udostępniania danych, w tym dóbr kultury.</p>
5.	<p><i>Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030</i></p>	<p><i>Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030</i> jest jedną ze strategii rozwoju, o których mowa w <i>Ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</i> (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.) i zastępuje <i>Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020</i> przyjętą uchwałą nr 163 Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2012 r. (M.P. poz. 839). W <i>Strategii</i> przedstawiono pogłębioną analizę możliwości rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w wymiarze regionalnym, co umożliwiło określenie kluczowych kierunków ich rozwoju do 2030 r.</p> <p>Cele i kierunki interwencji, w które bezpośrednio wpisują się założenia <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i>:</p> <p><i>Cel szczegółowy II Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Kierunek interwencji II.1 Rozwój liniowej infrastruktury technicznej;</i> – <i>Kierunek interwencji II.2 Dostępność wysokiej jakości usług publicznych;</i>

		<ul style="list-style-type: none"> – Kierunek interwencji II.3 Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast; – Kierunek interwencji II.4 Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; – Kierunek interwencji II.5 Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. <p>Cel szczegółowy III Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kierunek interwencji III.1 Odpowiedź na zmiany demograficzne i ich następstwa; – Kierunek interwencji III.2 Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy; – Kierunek interwencji III.3 Wzrost umiejętności i kompetencji mieszkańców wsi; – Kierunek interwencji III.5 Rozwój ekonomii i solidarności społecznej na obszarach wiejskich. <p>Jednym z elementów przewidzianych do realizacji w ramach <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> jest budowa lub modernizacja infrastruktury technicznej, która będzie prowadzona w sposób zintegrowany z działaniami uzupełniającymi, służącymi zwiększeniu dostępności cyfrowej terenów Partnerstwa Kolbuszowskiego. Zwiększona będzie dostępność cyfrowa, która coraz silniej warunkuje możliwość upowszechnienia wielu nowych technologii i modeli biznesowych opartych na cyfryzacji i sieci internetowej, w tym Internetu rzeczy, technologii satelitarnych, e-handlu. Planuje się inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.</p> <p>Do najważniejszych pozarolniczych wyzwań o charakterze społeczno-gospodarczym, przed którymi stoją obszary wiejskie niebędące wiejskimi strefami podmiejskimi dużych miast, zaliczono m.in. inwestycje służące poprawie jakości usług podstawowych na obszarach wiejskich, do których zaliczono edukację, opiekę zdrowotną, opiekę nad matką z dzieckiem, osobami niepełnosprawnymi i seniorami, rozwój kapitału społecznego, jak też poprawę jakości działania instytucji publicznych i kultury – inwestycje takie zostały wskazane jako priorytetowe w <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i>. Planowany jest m.in. rozwój e-usług, zwiększenie dostępu do wysokiej jakości świadczonych usług zdrowotnych, wspieranie rozwoju i uczenia się mieszkańców przez całe życie, w tym w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych, wzmacnianie tożsamości, poczucia wspólnoty i więzi międzypokoleniowych.</p> <p>Wdrażanie Strategii przyczyni się też do dynamizacji przedsięwzięć na rzecz likwidacji niskiej emisji z systemów grzewczych. Planowane jest też wdrożenie i rozwój infrastruktury błękitno-zielonej. Strategia przewiduje realizację projektów z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, mieszkalnych, a także w przedsiębiorstwach, w tym wykorzystanie OZE.</p>
6.	<p><i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły⁴</i></p>	<p>Akt ten zachowuje moc do dnia 22 grudnia 2022 r. i może być zmieniany – pierwotnie okres obowiązywania aktu to 22 grudnia 2021 r., jednak art. 566 ust. 2 <i>Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne</i> (tj. Dz. U. z 2021r.</p>

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

	<p>poz. 2233 z późn. zm.) został zmieniony przez art. 3. pkt. 5 <i>Ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw</i> (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 2368), na mocy którego: „przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 88h ust. 13 oraz art. 114 ust. 5 ustawy uchylanej w art. 573 zachowują moc do dnia 22 grudnia 2022 r. i mogą być zmieniane”. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są aktualizowane co 6 lat. Obecnie trwa proces aktualizacji dokumentu, zakończyły się konsultacje społeczne projektu II aktualizacji Planu gospodarowania wodami, natomiast nie został jeszcze przyjęty projekt aktualizacji, w związku z czym poniżej odniesiono się do wersji przyjętej rozporządzeniem w 2016 r.</p> <p>Według danych z programu ISOK⁵, biorąc pod uwagę zagrożenie powodziowe, na terenie gmin wchodzących w skład Partnerstwa Kolbuszowskiego nie występują negatywne skutki dla środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Jest to związane z tym, że nie występują tu obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie, czyli wynosi raz na 10 lat (Q10%), średnie – czyli wynoszące raz na 100 lat (Q1%) oraz o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi, raz na 500 lat (Q0,2%). Na terenach wszystkich gmin Partnerstwa nie stwierdzono zagrożenia powodziowego. Poldery zalewowe przewidziane są na wypadek wystąpienia wody ze zbiornika w Wilczej Woli.</p> <p>Położenie gmin Partnerstwa Kolbuszowskiego w obrębie wód podziemnych (JCWPd)⁶:</p> <p>Gminy: Cmolas, Kolbuszowa i Niwiska:</p> <p>I. Kod JCWPd: PLGW2000134;</p> <ul style="list-style-type: none">– Stan ilościowy: dobry;– Stan chemiczny: dobry;– Ogólna ocena stanu JCWPd: dobry;– Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: niezagrażona. <p>Gminy: Cmolas, Kolbuszowa, Majdan Królewski, Niwiska, Raniszów i Dzikowiec:</p> <p>II. Kod JCWPd: PLGW2000135;</p> <ul style="list-style-type: none">– Stan ilościowy: dobry;– Stan chemiczny: dobry;– Ogólna ocena stanu JCWPd: dobry;– Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: zagrożona. <p>Gmina Kolbuszowa:</p> <p>III. Kod JCWPd: PLGW2000153;</p> <ul style="list-style-type: none">– Stan ilościowy: dobry;– Stan jakościowy: dobry;– Ogólna ocena stanu JCWPd: dobry;– Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: niezagrażona.
--	--

⁵ Informatyczny System Osłony Kraju, isok.gov.pl

⁶ Baza danych aPGW (aktualizacja Planów Gospodarowania Wodami), apgw.gov.pl/pl/II-cykl-materialy-dopobrania

	<p>Gmina Raniżów:</p> <p>IV. Kod JCWPd: PLGW2000136;</p> <ul style="list-style-type: none">– Stan ilościowy: dobry;– Stan jakościowy: dobry;– Ogólna ocena stanu JCWPd: dobry;– Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: niezagrożona. <p>Poniżej przedstawiono dane o stanie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) obszaru dorzecza Wisły⁷:</p> <p>Gminy: Cmolas i Niwiska:</p> <p>I. Kod JCWP: RW200017219299:</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Babulówka;– Stan/potencjał ekologiczny: dobry i powyżej dobrego;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: dobry;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gminy: Cmolas, Majdan Królewski, Niwiska:</p> <p>II. Kod JCWP: RW200017219634;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Trześniówka do Karolówki;– Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: dobry;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gminy: Cmolas, Kolbuszowa i Niwiska:</p> <p>III. Kod JCWP: RW2000172198432;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Przywra do Dąbrówki;– Stan/potencjał ekologiczny: słaby;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: zły;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny. <p>Gminy: Cmolas, Majdan Królewski:</p> <p>IV. Kod JCWP: RW200017219844;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Dopływ spod Hadykówki;– Stan/potencjał ekologiczny: poniżej dobrego;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: zły;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.
--	--

⁷ Baza danych aPGW (aktualizacja Planów Gospodarowania Wodami) oraz baza danych aPWSK (aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju), apgw.gov.pl/pl/II-cykl-materialy-do-pobrania

	<p>Gminy: Cmolas, Majdan Królewski, Dzikowiec:</p> <p>V. Kod JCWP: RW2000172198549;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Murynia;– Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: dobry;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gminy: Cmolas, Kolbuszowa, Majdan Królewski i Dzikowiec:</p> <p>VI. Kod JCWP: RW200019219853;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Łęg od Przywry (z Przywrą od Dąbrówki do ujścia) do Murynia;– Stan/potencjał ekologiczny: dobry;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: dobry;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gminy: Kolbuszowa i Niwiska:</p> <p>VII. Kod JCWP: RW200017218929;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Tuszymka;– Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: dobry;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gminy: Kolbuszowa, Raniżów i Dzikowiec:</p> <p>VIII. Kod JCWP: RW200017219829;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Łęg do Turka;– Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: zły;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gmina Kolbuszowa:</p> <p>IX. Kod JCWP: RW20001722669;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Mrowla;– Stan/potencjał ekologiczny: słaby;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: zły;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gminy: Kolbuszowa i Dzikowiec:</p> <p>X. Kod JCWP: RW200017219846;</p>
--	---

		<ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Olszowiec;– Stan/potencjał ekologiczny: poniżej dobrego;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: zły;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gmina Majdan Królewski:</p> <p>XI. Kod JCWP: RW2000172196369;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Koniecpólka;– Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: zły;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>XII. Kod JCWP: RW200017219669;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Dąbrówka;– Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: dobry;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gminy: Majdan Królewski i Dzikowiec:</p> <p>XIII. Kod JCWP: RW200019219899;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Łęg od Murynia do ujścia;– Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: zły;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gmina Niwiska:</p> <p>XIV. Kod JCWP: RW200017218949;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Kanał Białoborski;– Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: dobry;– Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;– Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gmina Dzikowiec:</p> <p>XV. Kod JCWP: RW200017219836;</p> <ul style="list-style-type: none">– Nazwa JCWP: Dopływ z Nartu;– Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;– Stan chemiczny: dobry;– Stan ogólny: dobry;
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gmina Raniżów:</p> <p>XVI. Kod JCWP: RW200017227899;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nazwa JCWP: Rudnia; – Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry; – Stan chemiczny: dobry; – Stan ogólny: dobry; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gminy: Raniżów i Dzikowiec:</p> <p>XVII. Kod JCWP: RW200019219839;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nazwa JCWP: Łęg od Turki do Przyrwy (bez Przyrwy); – Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry; – Stan chemiczny: dobry; – Stan ogólny: dobry; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>XVIII. Kod JCWP: RW200017219848;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nazwa JCWP: Olszówka; – Stan/potencjał ekologiczny: poniżej dobrego; – Stan chemiczny: dobry; – Stan ogólny: zły; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>XIX. Kod JCWP: RW200017219834;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nazwa JCWP: Dopływ spod Morgów; – Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry; – Stan chemiczny: dobry; – Stan ogólny: dobry; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Gmina Dzikowiec:</p> <p>XX. Kod JCWP: RW200017219852;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nazwa JCWP: Grochalka; – Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry; – Stan chemiczny: dobry; – Stan ogólny: dobry; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona;
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>XXI. Kod JCWP: RW200017219869;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nazwa JCWP: Branna; – Stan/potencjał ekologiczny: poniżej dobrego; – Stan chemiczny: dobry; – Stan ogólny: zły; – Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona; – Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. <p>Działania określone w Strategii, które najmocniej korelują z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, to:</p> <p>3.1.1.1. <i>Rozwój gospodarki wodno-ściekowej;</i></p> <p>3.2.2.1. <i>Wdrażanie oraz wsparcie dla mieszkańców w zakresie rozwiązań związanych z małą retencją i zachowaniem bioróżnorodności obszaru;</i></p> <p>3.2.2.2. <i>Edukacja proekologiczna mieszkańców;</i></p> <p>3.2.2.4. <i>Zabezpieczenie obszaru przed skutkami nagłych zjawisk atmosferycznych.</i></p>
7.	<p><i>Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego kraju (aPWŚK)</i></p>	<p>Aktualizacja PWŚK jest jednym z dokumentów planistycznych opracowanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niepogarszanie stanu części wód; – osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych; – spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym m.in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie); – zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. <p>Działania zaplanowane w Programie Wodno-Środowiskowym Kraju (PWŚK) w celu poprawy stanu jednolitych części wód powierzchniowych:</p> <p>I.W zlewni JCWP Babulówka zaplanowano działanie podstawowe tj.: regularny wywóz nieczystości płynnych.</p> <p>II.W zlewni JCWP Trześniówka do Karolówki zaplanowano działania podstawowe tj.: budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych, budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.</p> <p>III.W zlewni JCWP Przywra do Dąbrówki zaplanowano działania podstawowe: regularny wywóz nieczystości płynnych, budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Niwiska, budowa i</p>

		<p>modernizacja sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Kolbuszowa Dolna oraz działania uzupełniające: przegląd pozwoleń wodnoprawnych i opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>IV.W zlewni JCWP Dopływ spod Hadykówki zaplanowano działania podstawowe: monitoring badawczy wód, opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>V.W zlewni JCWP Murynia zaplanowano działania podstawowe: modernizacja oczyszczalni ścieków Majdan Królewski, modernizacja oczyszczalni ścieków Rusinów, budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Majdan Królewski, budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Krzątka, regularny wywóz nieczystości płynnych, budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków oraz działanie uzupełniające: opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>VI.W zlewni JCWP Łęg od Przywry (z Przywrą od Dąbrówki do ujścia) do Murynia zaplanowano działania podstawowe: budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych, budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków oraz działanie uzupełniające: opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>VII.W zlewni JCWP Tuszymka zaplanowano działania podstawowe: budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych, budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.</p> <p>VIII.W zlewni JCWP Łęg do Turka zaplanowano działania podstawowe: regularny wywóz nieczystości płynnych, kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych co najmniej raz na 3 lata, kontrola postępowania w zakresie oczyszczania ścieków przez przedsiębiorstwa z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata oraz działanie uzupełniające: opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>IX.W zlewni JCWP Mrowla zaplanowano działanie podstawowe: regularny wywóz nieczystości płynnych, kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata.</p> <p>X.W zlewni JCWP Olszowiec zaplanowano działania podstawowe: budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Wilcza Wola, kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata, regularny wywóz nieczystości płynnych oraz działania uzupełniające: monitoring badawczy wód i opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>XI.W zlewni JCWP Koniecpólka zaplanowano działania podstawowe: kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania</p>
--	--	--

		<p>ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata, kontrola postępowania w zakresie oczyszczania ścieków przez przedsiębiorstwa z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata, budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych.</p> <p>XII.W zlewni JCWP Dąbrówka zaplanowano działania podstawowe: regularny wywóz nieczystości płynnych.</p> <p>XIII.W zlewni JCWP Łęg od Murynia do ujścia zaplanowano działania podstawowe: regularny wywóz nieczystości płynnych, kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata oraz działania uzupełniające: budowa przepławki w ramach zadania: budowa MEW (małej elektrowni wodnej) na istniejącym jazie na rzece Łęg oraz opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>XIV.W zlewni JCWP Kanał Białoborski zaplanowano działania podstawowe: budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych.</p> <p>XV.W zlewni JCWP Dopływ z Nartu zaplanowano działania podstawowe: regularny wywóz nieczystości płynnych oraz działanie uzupełniające: opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>XVI.W zlewni JCWP Rudnia zaplanowano działania podstawowe: budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych, budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.</p> <p>XVII. W zlewni JCWP Łęg od Turki do Przyrwy (bez Przyrwy) zaplanowano działania podstawowe w zakresie budowy nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych oraz budowę indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, a także działanie uzupełniające: opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>XVIII.W zlewni JCWP Olszówka zaplanowano działania podstawowe: kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata, regularny wywóz nieczystości płynnych oraz działania uzupełniające: monitoring badawczy wód, opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>XIX.W zlewni JCWP Dopływ spod Morgów zaplanowano działania podstawowe: budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych i budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, a także działanie uzupełniające: opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>XX.W zlewni JCWP Grochalka zaplanowano działania podstawowe: budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Wilcza Wola, budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych, budowa</p>
--	--	---

		<p>indywidualnych systemów oczyszczania ścieków oraz działanie uzupełniające: opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>XXI.W zlewni JCWP Branna zaplanowano działania podstawowe: kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata, budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, regularny wywóz nieczystości płynnych oraz działania uzupełniające: monitoring badawczy wód, opracowanie warunków korzystania z wód zlewni.</p> <p>W Strategii określono kierunek działań 3.2.2. <i>Ochrona środowiska i ograniczenie niskiej emisji</i> wpisujące się pośrednio w powyższe cele środowiskowe.</p>
8.	<p><i>Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły⁸ (PZRP)</i></p>	<p>Art. 566 ust. 2 <i>Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne</i> (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.) został zmieniony przez art. 3. pkt. 5 <i>Ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw</i> (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 2368), na mocy którego: „przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 88h ust. 13 oraz art. 114 ust. 5 ustawy uchylanej w art. 573 zachowują moc do dnia 22 grudnia 2022 r. i mogą być zmieniane”. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym aktualizowane są co 6 lat. Obecnie trwa proces aktualizacji dokumentu – projekt aktualizacji nie został jeszcze przyjęty, w związku z czym odniesiono się do wersji z 2016 r.</p> <p>W <i>Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły</i> wskazano Gminę Kolbuszowa i stwierdzono dla niej 3 stopień ryzyka powodziowego (podwyższony poziom ryzyka powodziowego) w regionie wodnym Górnej Wisły na podstawie POPGW. Pozostałe gminy nie zostały ujęte w dokumencie. Na terenie Gminy Kolbuszowa planowane jest zadanie w ramach PZRP, jest to: Zabezpieczenie przeciwpowodziowe terenów miasta Kolbuszowa w dolinie potoku Górnianka. Na terenie pozostałych gmin nie ma zadań planowanych w ramach PZRP.</p> <p>Działania określone w Strategii, które najmocniej korelują z zapisami <i>Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły</i>, to: 3.2.2.1. <i>Wdrażanie oraz wsparcie dla mieszkańców w zakresie rozwiązań związanych z małą retencją i zachowaniem bioróżnorodności obszaru</i>, 3.2.1.1. <i>Rozwój gospodarki wodno-ściekowej</i> oraz 3.2.2.4. <i>Zabezpieczenie obszaru przed skutkami nagłych zjawisk atmosferycznych</i>.</p>
9.	<p><i>Plan przeciwdziałania skutkom suszy⁹ (PPSS)</i></p>	<p>Zgodnie z zapisami Planu: <i>Działania mające na celu wzmocnienie oraz przywrócenie zdolności retencyjnych danego obszaru, takie jak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>ochrona oraz odbudowa ekosystemów,</i> 2) <i>ochrona oraz odbudowa bioróżnorodności m.in. poprzez renaturyzację i renaturalizację ekosystemów wodnych i od wód zależnych oraz terenów podmokłych, zalesienia, biologizację gleby,</i> 3) <i>wdrażanie zasady zrównoważonego planowania i projektowania obszarów miejskich (tzw. smart city, wprowadzanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury),</i>

⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841).

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615).

		<p>4) zmiany na rzecz ograniczania wodochłonności gospodarki – skutecznie przeciwdziałają skutkom suszy, ale także mają swój pozytywny wpływ na tworzenie gospodarki neutralnej dla klimatu. Zatem działania adaptacyjne stosowane w przeciwdziałaniu skutkom suszy nie tylko minimalizują skutki wystąpienia suszy, ale również przyczyniają się do obniżania zagrożenia występowania tego zjawiska.</p> <p>Zadania określone w Strategii, które najmocniej korelują z zapisami Planu przeciwdziałania skutkom suszy, to:</p> <p>3.2.1.1. Wdrażanie oraz wsparcie dla mieszkańców w zakresie rozwiązań związanych z małą retencją i zachowaniem bioróżnorodności obszaru;</p> <p>3.2.1.2. Edukacja proekologiczna mieszkańców;</p> <p>3.2.1.1. Zabezpieczenie obszaru przed skutkami nagłych zjawisk atmosferycznych.</p> <p>W Planie zamieszczono mapy klas zagrożenia: suszą rolniczą na terenach rolnych lub leśnych, suszą hydrologiczną, suszą hydrogeologiczną w JCWPd. Należy uznać, że na terenach wszystkich gmin należących do Partnerstwa Kolbuszowskiego występuje słabe zagrożenie suszą rolniczą, umiarkowane zagrożenie suszą hydrologiczną, słabe zagrożenie suszą hydrogeologiczną oraz umiarkowane zagrożenie suszą łączną.</p>
10.	<p><i>Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030</i></p>	<p>Rada Ministrów w dniu 29.10.2013 r. przyjęła <i>Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA)</i>. Dokument ten wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020. Celem głównym dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Mają temu służyć następujące cele:</p> <p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska.</p> <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.</p> <p>Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu.</p> <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.</p> <p>Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.</p> <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.</p> <p>Projekt <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> jest spójny z dokumentem w kontekście kierunków działań: 3.2.1. <i>Rozwój infrastruktury komunalnej</i> i 3.2.2. <i>Ochrona środowiska i ograniczanie niskiej emisji</i>, które wpisują się w powyższe cele.</p>
POZIOM REGIONALNY		
11.	<p><i>Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030</i></p>	<p>W <i>Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030</i> wskazano 5 obszarów, dla których określono cele szczegółowe i główne kierunki polityki rozwoju.</p> <p><i>Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> wskazuje, że wyznaczone w niej cele strategiczne, cele operacyjne oraz planowane w ich ramach kierunki działań są zgodne z zapisami <i>Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030</i>.</p> <p>W szczególności wpisują się one w sposób bezpośredni lub pośredni m.in. w niżej wymienione obszary tematyczne i priorytety.</p>

	<p>OBSZAR TEMATYCZNY 1. GOSPODARKA I NAUKA</p> <p>Priorytet 1.1. Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i>, 2.1. <i>Integracja społeczna mieszkańców</i> oraz 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i>.</p> <p>Priorytet 1.3. Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i> oraz 2.1. <i>Integracja społeczna mieszkańców</i>.</p> <p>1.4. Gospodarka cyrkularna (Gospodarka obiegu zamkniętego) W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i> i 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych</i>.</p> <p>OBSZAR TEMATYCZNY 2 KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY</p> <p>Priorytet 2.1. Edukacja W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i>, a także 2.1. <i>Integracja społeczna mieszkańców</i>.</p> <p>Priorytet 2.2. Kultura i dziedzictwo kulturowe W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i>, 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i> oraz 3.1. <i>Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna</i>.</p> <p>Priorytet 2.3. Regionalna polityka zdrowotna W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i>.</p> <p>Priorytet 2.4. Rynek pracy W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i>, a także 2.1. <i>Integracja społeczna mieszkańców</i>.</p> <p>Priorytet 2.5. Społeczeństwo obywatelskie i kapitał społeczny W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 2.1. <i>Integracja społeczna mieszkańców</i> oraz 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i>.</p> <p>Priorytet 2.6. Włączenie społeczne W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 2.1. <i>Integracja społeczna mieszkańców</i> oraz 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i>.</p> <p>Priorytet 2.7. Aktywny styl życia i sport W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i>, 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i> oraz 3.1. <i>Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna</i>.</p> <p>OBSZAR TEMATYCZNY 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA</p> <p>Priorytet 3.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych</i>.</p> <p>Priorytet 3.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego. W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych</i>.</p> <p>Priorytet 3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie</p>
--	--

	<p>W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych.</i></p> <p>Priorytet 3.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i> oraz 3.1. <i>Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna.</i></p> <p>Priorytet 3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi</p> <p>W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych.</i></p> <p>Priorytet 3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 3.1. <i>Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna</i> oraz 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych.</i></p> <p>Priorytet 3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 3.1. <i>Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna</i> oraz 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych.</i></p> <p>OBSZAR TEMATYCZNY 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG</p> <p>Priorytet 4.1. Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i>, 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i> oraz 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych.</i></p> <p>Priorytet 4.2. Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych</p> <p>W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 3.1. <i>Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna.</i></p> <p>Priorytet 4.3. Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i> oraz 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych.</i></p> <p>Priorytet 4.4. Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i>, 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i>, a także 3.1. <i>Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna.</i></p> <p>Priorytet 4.5. Współpraca ponadregionalna i międzynarodowa.</p> <p>W priorytet wpisuje się cel operacyjny Strategii tj.: 1.2. <i>Zwiększony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i></p> <p>OBSZAR HORYZONTALNY – TERYTORIALNY WYMIAR STRATEGII</p> <p>Priorytet 7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i>, 1.2. <i>Wzmocniony potencjał</i></p>
--	--

	<p><i>inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości, 2.1. Integracja społeczna mieszkańców, 2.2. Rozwój wspólnot lokalnych, 3.1. Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna oraz 3.2. Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych.</i></p> <p>Priorytet 7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju,</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru, 1.2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości, 2.1. Integracja społeczna mieszkańców, 2.2. Rozwój wspólnot lokalnych oraz 3.1. Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna.</i></p> <p>Priorytet 7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru, 1.2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości, 2.1. Integracja społeczna mieszkańców, 2.2. Rozwój wspólnot lokalnych, 3.1. Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna oraz 3.2. Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych.</i></p> <p>Wśród Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych na poziomie krajowym oraz regionalnym znalazły się m.in.: obszary zagrożone trwałą marginalizacją, a wśród nich gminy wchodzące w skład Partnerstwa Kolbuszowskiego. Podejmowane działania mają identyfikować i wzmacniać czynniki rozwojowe obszarów o słabszych perspektywach rozwojowych, wynikających ze struktury społeczno-gospodarczej, peryferyjnego położenia bądź utraty dotychczasowych funkcji. Oczekiwanymi celami będzie m.in. zwiększenie zasobów infrastrukturalnych w strategicznych sektorach, zdynamizowanie rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o lokalne potencjały, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, poprawa dostępu do podstawowych usług publicznych, zniwelowanie wykluczenia transportowego. Zakładane działania dla tego obszaru, to m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none">– aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców;– poprawa atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zapewnienie przygotowanych terenów inwestycyjnych;– pobudzanie procesów rozwojowych poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej na zewnątrz, w tym rozwój infrastruktury drogowej łączącej się z węzłami sieci dróg szybkiego ruchu oraz infrastruktury kolejowej;– intensyfikacja działań w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego. <p>Zaplanowane do realizacji projekty w ramach <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> odpowiadają na wskazane powyżej zakładane działania. Gminy Partnerstwa Kolbuszowskiego zostały również uwzględnione na poziomie regionalnym jako <i>Obszary wiejskie</i> województwa podkarpackiego. Do głównych kierunków w tych obszarach należy między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none">– wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej;
--	---

		<ul style="list-style-type: none"> – rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich; – integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym; – racjonalizacja przestrzeni wiejskiej. – Zaplanowane do realizacji projekty w ramach <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> odpowiadają na wskazane powyżej kierunki działań.
15.	<p><i>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego¹⁰</i></p>	<p>W <i>Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego</i> (PZPWP) wskazano, że na terenie województwa podkarpackiego znajduje się 12 obszarów funkcjonalnych. Miasto Kolbuszowa, wchodzące w skład Partnerstwa Kolbuszowskiego, ze względu na sytuację społeczno-ekonomiczną zostało zaliczone do miast o dobrych podstawach rozwoju tj. ośrodek powiatowy oparty na funkcjach administracyjno-usługowych oraz przemysłowych, zapewniający dostęp do usług i dóbr publicznych o standardzie powiatowym, wymagający jednak wsparcia w zakresie rozwoju funkcji ponadlokalnych oraz wdrożenia programu rewitalizacji.</p> <p>Priorytetem rozwojowym obszaru jest: <i>Integracja ośrodka subregionalnego z jego obszarem funkcjonalnym w celu rozwoju potencjału gospodarczego oraz poprawy warunków życia mieszkańców.</i></p> <p>Funkcje rozwojowe obszaru: podstawowa – usługowa, oraz towarzysząca – rekreacyjno-turystyczna, produkcyjna.</p> <p>Ponadto Kolbuszowa została wyróżniona wśród miast oraz dawnych ośrodków miejskich, w tym miejscowości z zachowaną drewnianą zabudową małomiasteczkową, co daje szansę na rewaloryzację historycznych układów urbanistycznych i innych założeń przestrzennych.</p> <p>W <i>Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego</i> opisano także Obszar Funkcjonalny Innowacyjnego Przemysłu (OFIP), do którego należą gminy Partnerstwa Kolbuszowskiego. Obszar zajmuje powierzchnię ok. 4 475,3 km² (ok. 25% pow. województwa). OFIP obejmuje tereny centralnej i północnej części województwa (Nizinę Nadwiślańską, Dolinę Dolnego Sanu, Dolinę Dolnej Wisłoki, Równinę Tarnobrzeską, Płaskowyż Kolbuszowski i Pradolinę Podkarpacką). Obszar obejmuje 6 miast, 11 gmin miejsko-wiejskich oraz 23 gminy wiejskie. W obrębie OFIP znajdują się miejskie obszary funkcjonalne ośrodków subregionalnych: MOF Tarnobrzeg, MOF Stalowa Wola oraz MOF Mielec. Priorytet rozwojowy obszaru to: Rozwój przemysłu nowoczesnych technologii, a do funkcji rozwojowych należą: podstawowe – przemysłowa, usługowa oraz towarzyszące – rolnicza, turystyczna. Do wiodących kierunków zagospodarowania OFIP należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rozwój bazy innowacyjnego przemysłu;</i> – <i>rozwój drobnej przedsiębiorczości;</i> – <i>rozwój funkcji metropolitalnych Rzeszowa;</i> – <i>wzmocnienie roli miast jako ośrodków kreujących wysoką jakość życia mieszkańców;</i> – <i>rozbudowa infrastruktury technicznej i transportowej;</i> – <i>rozbudowa infrastruktury przeciwpowodziowej;</i> – <i>rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe;</i>

¹⁰ Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.

		<ul style="list-style-type: none"> – rozwój produkcji rolnej oraz bazy przetwórstwa rolno-spożywczego; – rozwój gospodarki leśnej oraz bazy przetwórstwa drewna. <p>Wykaz inwestycji/zadań zapisanych w <i>Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wynikających z <i>Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</i>: <ul style="list-style-type: none"> – modernizacja LHS (Hutnicza Szerokotorowa); – budowa linii elektroenergetycznej 400 kV Jarosław – Rzeszów; 2. wynikających z <i>Krajowego Programu Kolejowego do 2023 r.</i>: <ul style="list-style-type: none"> – modernizacja linii kolejowej Rzeszów – Warszawa przez Kolbuszową, etap II; – przebudowa odcinka drogi krajowej nr 9 polegająca na poprawie stanu drogi oraz doposażenie drogi w niezbędne urządzenia poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego w Gminie Majdan Królewski, na odcinku Majdan Królewski – Komorów; 3. zawartych w <i>Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Podkarpackiego</i>: <ul style="list-style-type: none"> – elektryfikacja linii Rzeszów – Kolbuszowa – Ocice; – aglomeracyjna Kolej Podmiejska wraz z budową linii kolejowej do Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka (budowa 5 km nowej linii) lub Budowa Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej (PKA); 4. wynikających z <i>Aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych</i>: <ul style="list-style-type: none"> – budowa, rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej; – przebudowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków; 5. wynikających z <i>Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły</i>: <ul style="list-style-type: none"> – zabezpieczenie przeciwpowodziowe terenów miasta Kolbuszowa w dolinie potoku Górnianka; – zabezpieczenie obszarów zalewowych położonych wzdłuż potoku Murynia w Gminie Dzikowiec i Majdan Królewski.
16.	<p style="text-align: center;"><i>Strategia rozwoju i komunikacji marketingowej turystyki województwa podkarpackiego na lata 2020–2025¹¹</i></p>	<p>Cel nadrzędny <i>Strategii rozwoju i komunikacji marketingowej turystyki województwa podkarpackiego na lata 2020–2025</i> brzmi: <i>Turystyka wzmacnia i chroni unikatowe zasoby Podkarpacia: wysokiej jakości krajobrazy, położenie, historię, kulturę. Pozwala mieszkańcom dzielić się nimi z turystami, stwarzając stabilne podstawy do rozwoju gospodarczego.</i></p> <p>W dokumencie tym wskazano 4 cele strategiczne, dla których określono obszary priorytetowe wraz z konkretnymi działaniami.</p> <p><i>Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> wskazuje, że wyznaczone w niej cele strategiczne, cele operacyjne oraz planowane w ich ramach kierunki działań są zgodne z zapisami <i>Strategii rozwoju i komunikacji marketingowej turystyki województwa podkarpackiego na lata 2020–2025</i>.</p> <p>W szczególności wpisują się one w sposób bezpośredni lub pośredni m.in. w niżej wymienione obszary priorytetowe.</p> <p>Obszar priorytetowy I. Wzmocnienie krain turystycznych</p> <p>W priorytet wpisują się cele operacyjne <i>Strategii</i> tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i> oraz 2.2. <i>Rozwój wspólnot lokalnych</i>.</p>

¹¹ Załącznik do Uchwały Nr 167/3530/20 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 16 czerwca 2020 r.

		<p>Obszar priorytetowy II. Integracja infrastrukturalna regionu W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i>, 3.1. <i>Przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna</i> oraz 3.2. <i>Rozwój racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych</i>.</p> <p>Obszar priorytetowy III. Zintegrowany marketing turystyczny W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i> oraz 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i>.</p> <p>Obszar priorytetowy IV. Gwarancja jakości ofert turystycznych W priorytet wpisują się cele operacyjne Strategii tj.: 1.1. <i>Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru</i> oraz 1.2. <i>Wzmocniony potencjał inwestycyjny oraz rozwój przedsiębiorczości</i>.</p> <p><i>Strategia rozwoju i komunikacji marketingowej turystyki województwa podkarpackiego na lata 2020–2025</i> wyznacza subregiony turystyczne, które posiadają rozpoznawalną ofertę, są w stanie konkurować na rynku krajowym i staną się magnesami generującymi ruch turystyczny z całej Polski, a wśród nich:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Roztocze Południowe (Wschodnie); – Rzeszów – miasto i region; – Dolina Sanu i Wisły; – Beskid Niski; – Bieszczady. <p>Gminy: Kolbuszowa, Raniżów, Dzikowiec, Cmolas, Niwiska oraz Majdan Królewski zostały zaliczone do krainy turystycznej <i>Rzeszów – miasto i region</i>.</p>
17.	<p style="text-align: center;"><i>Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020–2023 z Perspektywą do roku 2027¹²</i></p>	<p>Cele, kierunki interwencji oraz realizujące je zadania określone w <i>Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020–2023 z perspektywą do roku 2027</i> zorientowane są na:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) zapewnienie dobrego stanu środowiska, w tym jakości powietrza, oraz adaptację do zmian klimatu; b) poprawę klimatu akustycznego w województwie podkarpackim; c) ochronę ludności i środowiska przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym, skupiającą się na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych nieprzekraczających wartości dopuszczalnych; d) przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla społeczeństwa i gospodarki poprzez realizację zadań nakierowanych na zapobieganie i przeciwdziałanie powodziom, ograniczenie ich zasięgu i skutków, zwiększenie retencji wodnej oraz przeciwdziałanie i ograniczenie negatywnych skutków suszy; e) zrównoważone gospodarowanie wodami dla zapewnienia zapotrzebowania na wodę dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcia dobrego stanu wód; f) ochronę i racjonalne wykorzystanie zasobów geologicznych oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją i prowadzeniem prac poszukiwawczych; g) ochronę powierzchni ziemi, gleb oraz minimalizowanie i usuwanie skutków zmian klimatu, w tym osuwisk;

¹² Uchwała Nr XXXI/521/21 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 19 stycznia 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020–2023 z Perspektywą do 2027 r. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

		<p>h) zagospodarowanie odpadów zgodne z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, ukierunkowane na gospodarkę o obiegu zamkniętym;</p> <p>i) zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochronę i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu, zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;</p> <p>j) zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego mieszkańcom województwa podkarpackiego poprzez minimalizację zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i usuwanie oraz ograniczanie następstw wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.</p>
18.	<p><i>Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej - z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych¹³</i></p>	<p>Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne powody (źródła) wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza w odniesieniu do zanieczyszczeń w strefie podkarpackiej oraz określa skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza i dotrzymanie norm określonych w <i>Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu</i> (Dz. U. z 2021 r. poz. 845). Opracowany przez zarząd województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza powinien określać działania naprawcze, tak aby okresy, w których nie są dotrzymane poziomy dopuszczalne lub docelowe, były jak najkrótsze. Poprawa jakości powietrza jest niezbędna dla poprawy jakości życia i zdrowia mieszkańców województwa podkarpackiego.</p>
19.	<p><i>Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020–2026 z perspektywą do 2032 roku¹⁴</i></p>	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów, w tym odpadów komunalnych. • Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów. • Zmniejszenie masy odpadów składowanych na składowiskach. • Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów. • Wyeliminowanie składowania odpadów niespełniających poniższych parametrów: <ul style="list-style-type: none"> – ogólny węgiel organiczny (TOC) 5% suchej masy, – strata przy prażeniu (LOI) 8% suchej masy, – ciepło spalania jest 6 MJ/kg suchej masy.

Źródło: Opracowanie własne

Analizowany projekt Strategii uwzględnia cele strategiczne dotyczące ochrony środowiska, gospodarki wodnej i adaptacji do zmian klimatycznych. Dokument pozostaje

¹³ Uchwała XXVII/463/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej – z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”.

¹⁴ Uchwała nr XXXVI/584/21 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 26 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020–2026 z perspektywą do 2032 roku (WPGO) wraz z Planem Inwestycyjnym stanowiącym załącznik do WPGO oraz Prognozą oddziaływania projektu WPGO na środowisko.

zgodny z polityką wpisaną do planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego oraz do strategii województwa. Nie zidentyfikowano kolizji pomiędzy strategicznymi ustaleniami polityk środowiskowych a treścią Strategii, ponieważ projekt ocenianego dokumentu:

- uwzględnia istniejące uwarunkowania środowiskowe;
- uwzględnia strategiczne cele w zakresie ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu;
- zawiera warunki sprzyjające należytemu utrzymaniu i kształtowaniu zieleni.

Przy ocenie projektu Strategii pod kątem zgodności z polityką ochrony środowiska należy pamiętać, że jego ustalenia będą wdrażane równoległe ze stosowaniem innych przepisów oraz ustaleń dokumentów strategicznych. Aby pozytywna ocena pozostała aktualna na etapie praktycznego wdrażania Strategii, niezbędny jest wysoki poziom dbałości o ochronę środowiska na etapie prowadzonych postępowań administracyjnych.

W ramach prac nad niniejszą Prognozą uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych przyjętych dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem OOS. Dokonano analizy prognoz dla innych programów i strategii powiązanych z ocenianym dokumentem, m.in.:

- prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji planu gospodarowania wodami oraz dla projektu planu zarządzania ryzykiem powodziowym;
- prognozy oddziaływania na środowisko projektu wojewódzkiego programu ochrony środowiska, wojewódzkiego planu zagospodarowania przestrzennego oraz Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030.

Ww. prognozy nie określają wytycznych dla innych dokumentów strategicznych (w tym *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030*) oraz konkretnych wskazówek co do monitorowania oddziaływania wpływu strategicznych ustaleń Strategii na środowisko.

Wnioski wyciągnięte z analizy powyższych dokumentów wskazały, że oceniane dokumenty odzwierciedlają zapisy krajowych aktów prawnych oraz dokumentów strategicznych odnoszących się do ochrony środowiska. Analizowany projekt Strategii pozostaje zgodny z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla.

Część projektów wynikających z projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* może być realizowana na terenach, na których obowiązują ustalenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W dokumentach tych mogą być wyznaczone tereny zezwalające na realizację przedsięwzięć wpisujących się w ustalenia projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030*. Dokumenty te, co do zasady, poddawane są strategicznym ocenom oddziaływania na środowisko. Przegląd dokumentacji tych ocen pozwala na stwierdzenie, że w ramach Prognozy wskazano na dopuszczalność wprowadzenia ustaleń wynikających z ocenianych dokumentów.

3. Ocena stanu środowiska obszaru Partnerstwa Kolbuszowskiego

3.1 Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji Strategii z uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie

W poniższym podrozdziale scharakteryzowano poszczególne komponenty odnoszące się do aktualnej sytuacji i stanu środowiska obszaru Partnerstwa Kolbuszowskiego. Podczas oceny szczególnie uwzględniono obszary objęte przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko.

3.1.1 Położenie

Partnerstwo Kolbuszowskie leży w północno-zachodniej części województwa podkarpackiego i obejmuje swoim zasięgiem znaczną część Płaskowyżu Kolbuszowskiego, od strony północnej niewielką część Równiny Tarnobrzeskiej. Takie usytuowanie sprawia, że jest to teren niezbyt zróżnicowany pod względem ukształtowania powierzchni. Powiat ma zdecydowanie charakter równinny o słabo urzeźbionej powierzchni, tylko miejscami pofałdowanej. W skład Partnerstwa Kolbuszowskiego wchodzi gminy: Cmolas, Kolbuszowa, Majdan Królewski, Niwiska, Dzikowiec oraz Raniszów.

Mapa 1 Położenie Partnerstwa Kolbuszowskiego na tle województwa podkarpackiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju – PRG, z wykorzystaniem programu QGIS 3.16.6 – Hannover

3.1.2 Powierzchnia ziemi

Powierzchnia całkowita obszaru Partnerstwa Kolbuszowskiego wynosi 70 726 ha. Powierzchnia użytków rolnych (w tym grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe) w Partnerstwie wynosi 36 736 ha, co stanowi 28 % całego obszaru. Powierzchnia zabudowana i zurbanizowana wynosi 2 907 ha. Grunty leśne zajmowały powierzchnię 28 586 ha.¹⁵

3.1.3 Ludność

Z danych GUS wynika, iż liczba osób zamieszkujących obszar Partnerstwa Kolbuszowskiego w roku 2020 wynosiła 62 039, z czego mężczyźni stanowili 30 875, a kobiety 31 164 osoby. Średnia gęstość zaludnienia w obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego w 2020 roku wynosiła 80 os./km² – najwyższą gęstość zaludnienia odnotowano w Gminie Kolbuszowa – 144 os./km², następnie w Gminie Raniszów – 72 os./km². Najniższa gęstość zaludnienia występowała w Gminie Dzikowiec – 53 os./km². Liczba ludności na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego spada z roku na rok, w przeciągu prezentowanych lat zmniejszyła się o 433 osoby, co stanowi spadek w stosunku do 2016 roku o 0,69% liczby osób ogółem, podczas gdy dla Polski spadek wynosił 0,44%, a dla województwa podkarpackiego 0,31%. Oznacza to, że spadek ludności w Partnerstwie Kolbuszowskim jest szybszy niż w Polsce oraz w województwie podkarpackim, jednak w porównaniu do obszarów podobnych spadek liczby ludności zachodzi najwolniej.

3.1.4 Klimat i powietrze atmosferyczne

Pod względem klimatycznym obszar Partnerstwa Kolbuszowskiego leży w sandomiersko-rzeszowskiej dzielnicy klimatycznej. Główny wpływ na kształtowanie warunków pogodowych mają czynniki cyrkulacyjne. Klimat powiatu charakteryzuje się większą średnią krajową wilgotnością i jest dość specyficzny. Średnia suma opadów w tym regionie wynosi 650–700 mm. Zimy są tu niezbyt ostre, a lata ciepłe z umiarkowaną wilgotnością. Średnia roczna temperatura powietrza to ok. 8°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec z temperaturą 18–18,8°C, najchłodniejszym styczeń z temperaturą od -3 do 3,5°C. Okres wegetacyjny trwa około 220 dni (zaczyna się na początku kwietnia, a kończy na przełomie października i listopada).

¹⁵ Dane ze Starostwa Powiatowego w Kolbuszowej. Stan na 01.01.2022r.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego są następujące czynniki¹⁶:

- oddziaływanie emisji związanej z indywidualnym ogrzewaniem budynków;
- oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów w centrum miasta z intensywnym ruchem.

Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego:

- z sektora energetycznego:
 - Zaopatrzenie w ciepło odbywa się za pomocą kotłowni indywidualnych i lokalnych oraz źródeł indywidualnych (piece gazowe, węglowe i ogrzewanie elektryczne).
 - Przez teren Partnerstwa przebiegają dwa gazociągi średniego ciśnienia: DN 250/300 przez Kolbuszową na trasie Sędziszów – Sandomierz oraz DN 200 Dębica – Majdan Królewski. Na terenie Gminy Kolbuszowa eksploatowane jest złożo gazu „Kupno”, przesyłające gaz do krajowej sieci gazowej.
- z sektora przemysłowego:
 - Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego istnieją podmioty, które posiadają pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza: Zakład Uboju – Przetwórstwo Mięse „KARKUT” Janusz Karkut, ul. Piłsudskiego 76, 36-100 Kolbuszowa; BGF Meble Spółka z o.o., ul. Borki 5, 36-130 Raniszów; BISS drukarnia opakowań Barbara Skowrońska, Magdalena Skowrońska, Krzysztof Skowroński spółka cywilna, ul. Tarnobrzaska 40, 36-100 Kolbuszowa; „DELTA Skowroński i Skowroński” Spółka Jawna, ul. Krakowska 78b, 36-100 Kolbuszowa; Lestello Sp. z o.o., Cmolas 475, 36-105 Cmolas; Zakład Przetwórstwa Mięsa „ŚWIDERPEK” Ewa Świder, ul. Mickiewicza 12, 36-100 Kolbuszowa; SOLBET KOLBUSZOWA S.A., ul. Kolejowa 10, 36-100 Kolbuszowa; GREEN KOLTEX Sp. z o.o. Spółka Komandytowa, Cmolas 360, 36-105 Cmolas; Zakład Produkcyjno-Usługowy CMOL-FRUT Stefan Wrzask, Cmolas 360A, 36-105 Cmolas; Przedsiębiorstwa Robót Drogowych Sp. z o.o. w Mielcu, ul. Korczaka 6a, 39-300 Mielec – Wytwórnia Mas Bitumicznych w Przyłęku. Ponadto podmiotem prowadzącym działalność na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego, posiadającym pozwolenie zintegrowane na wprowadzanie gazów

¹⁶ *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport wojewódzki za rok 2021*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Rzeszów 2021, str. 119.

i pyłów do powietrza, jest Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o.o. w Warszawie, Plac Konesera 8, 03-736 Warszawa, z Zakładem Kupno w Kupnie 494.

- z sektora komunikacyjnego:
 - Transport samochodowy – negatywne oddziaływanie na środowisko szczególnie odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego. Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są: tlenek i dwutlenek węgla, węglowodory, tlenki azotu, pyły zawierające metale ciężkie, pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych. Sieć komunikacyjna Partnerstwa współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Składa się ona m.in. z drogi krajowej nr 9, dróg wojewódzkich: nr 872, nr 875, nr 987, dróg powiatowych, gminnych oraz wewnętrznych.
 - Transport kolejowy – na układ kolejowy w powiecie kolbuszowskim składają się: linia kolejowa nr 71: Ocice – Rzeszów Główny – jednotorowa zelektryfikowana linia kolejowa o prędkości maksymalnej wynoszącej 120 km/h oraz linia kolejowa nr 65: Most na rzece Bug – Sławków – niezelektryfikowana, jednotorowa linia kolejowa o prędkości maksymalnej wynoszącej 60 km/h.
- z sektora komunalno-bytowego – głównymi źródłami tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być spalanie paliw stałych tj. węgla złej jakości oraz drewna – tradycyjnie budynki jednorodzinne ogrzewane są m.in. paliwami stałymi – węglem kamiennym, drewnem oraz spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych.

Ważnym elementem opisującym środowisko naturalne jest jakość powietrza. Diagnoza tego czynnika została przeprowadzona na podstawie *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport za rok 2021* i odnosiła się do obszaru tak zwanej strefy¹⁷. W województwie podkarpackim wydzielono dwie strefy: miasto Rzeszów i strefę podkarpacką. Powiat Kolbuszowski tj. gminy: Kolbuszowa, Cmolas, Dzikowiec, Majdan Królewski, Niwiska oraz Ranizów należą do strefy podkarpackiej.

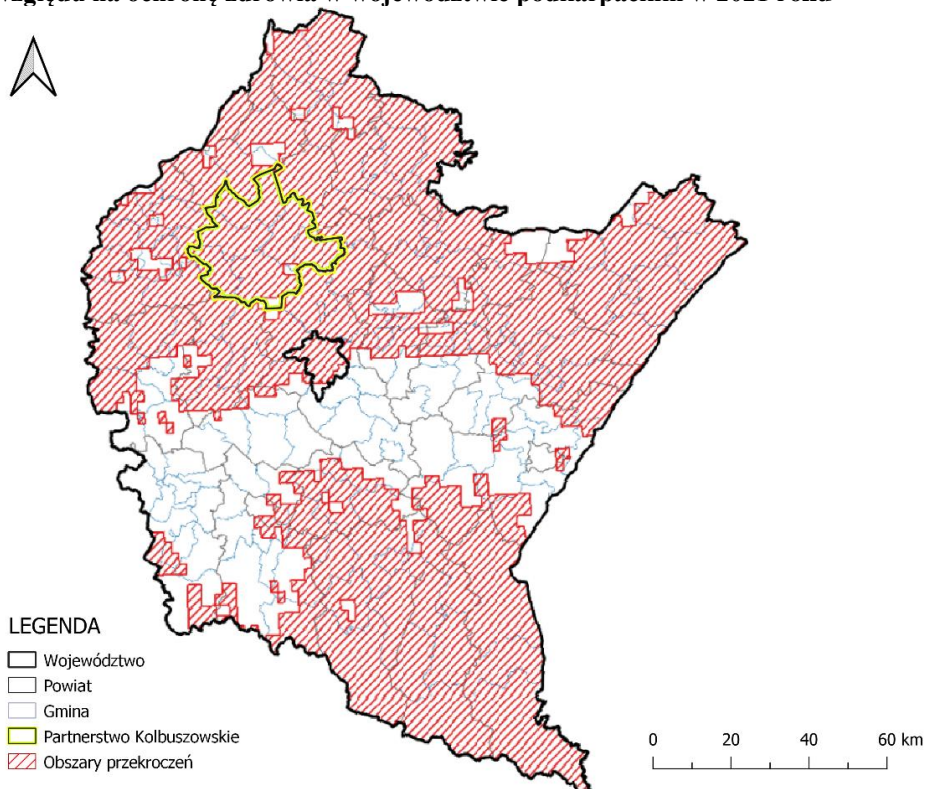
Na terenach Partnerstwa Kolbuszowskiego nie występują żadne stacje monitoringu jakości powietrza, stan powietrza w Partnerstwie monitorowany jest na stacjach zlokalizowanych w Rzeszowie, Stalowej Woli oraz Mielcu. Jednak warto wrócić uwagę, iż w Gminie Kolbuszowa występują czujniki pomiaru jakości powietrza zlokalizowane na budynkach gminnych, które mierzą poziom stężenia pyłów zawieszonych PM10 oraz PM2.5,

¹⁷ Strona internetowa Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, powietrze.gios.gov.pl, inf. z dnia 20.07.22 r.

ciśnienie atmosferyczne, a także temperaturę i wilgotność powietrza. Czujniki pozwalają mieszkańcom na bieżące monitorowanie poziomu zanieczyszczenia powietrza na mapie jakości powietrza Airly (airly.eu/map/pl) oraz w aplikacji mobilnej Airly, którą można pobrać z Google Play lub App Store. Dane na temat zanieczyszczeń na terenach pozostałych gmin wchodzących w skład Partnerstwa są dostępne online na stronach poświęconych informacjom meteorologicznym.

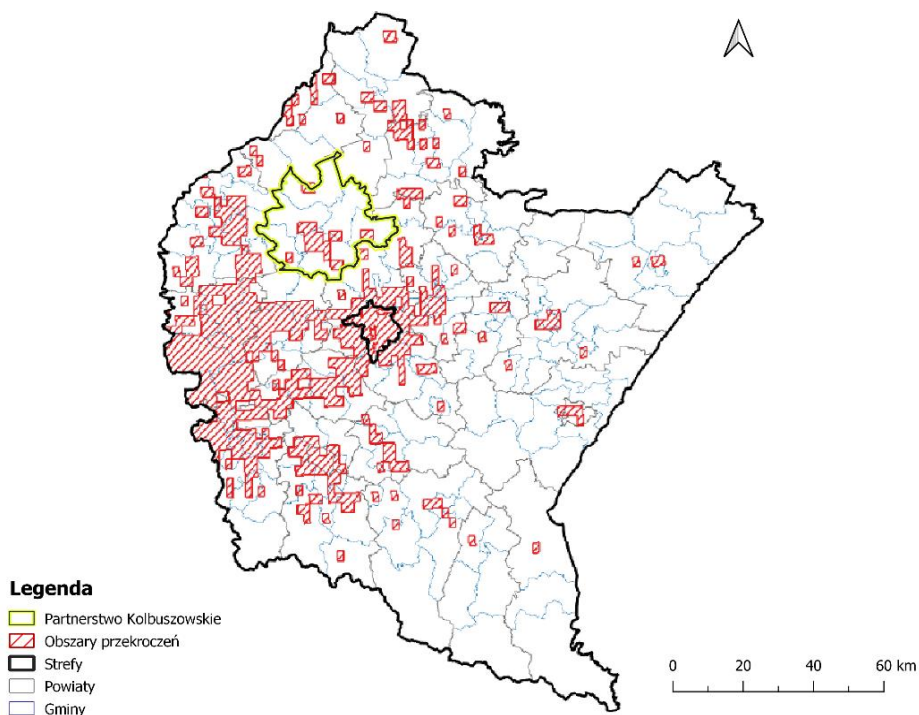
W ocenie pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano zweryfikowane serie roczne pomiarów dotyczących takich zanieczyszczeń jak: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5 oraz zawartość metali ciężkich w pyłe PM10 i PM2,5, benzo(a)pirenu w pyłe PM10. Ocena jakości powietrza w kryterium ochrony zdrowia wykazała utrzymujące się zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM10, w zakresie dobowego poziomu dopuszczalnego w województwie. Strefa podkarpacka o kodzie PL1802 zaliczona została do klasy C. Na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego ocena nie wykazała zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM2,5, w zakresie średniorocznego poziomu dopuszczalnego fazy II (mapa 4). W zakresie tego zanieczyszczenia strefa podkarpacka o kodzie PL1802 zaliczona została do klasy C1. Wyznaczone obszary przekroczenia objęły głównie teren miejski i tereny podmiejskie przylegające do miast. Ponadto rozpoznano utrzymujące się zanieczyszczenie powietrza benzo(a)pirenem w pyłe zawieszonym PM10, w zakresie średniorocznego poziomu docelowego (mapa 3). W zakresie tego zanieczyszczenia strefa podkarpacka zaliczona została do klasy C. Nietrzymany został również poziom celu długoterminowego ozonu w zakresie stężenia 8-godz (mapa 2). W zakresie tego zanieczyszczenia strefa podkarpacka zaliczona została do klasy D2.

Mapa 2 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu dla 8-godz. stężenia O_3 ze względu na ochronę zdrowia w województwie podkarpackim w 2021 roku

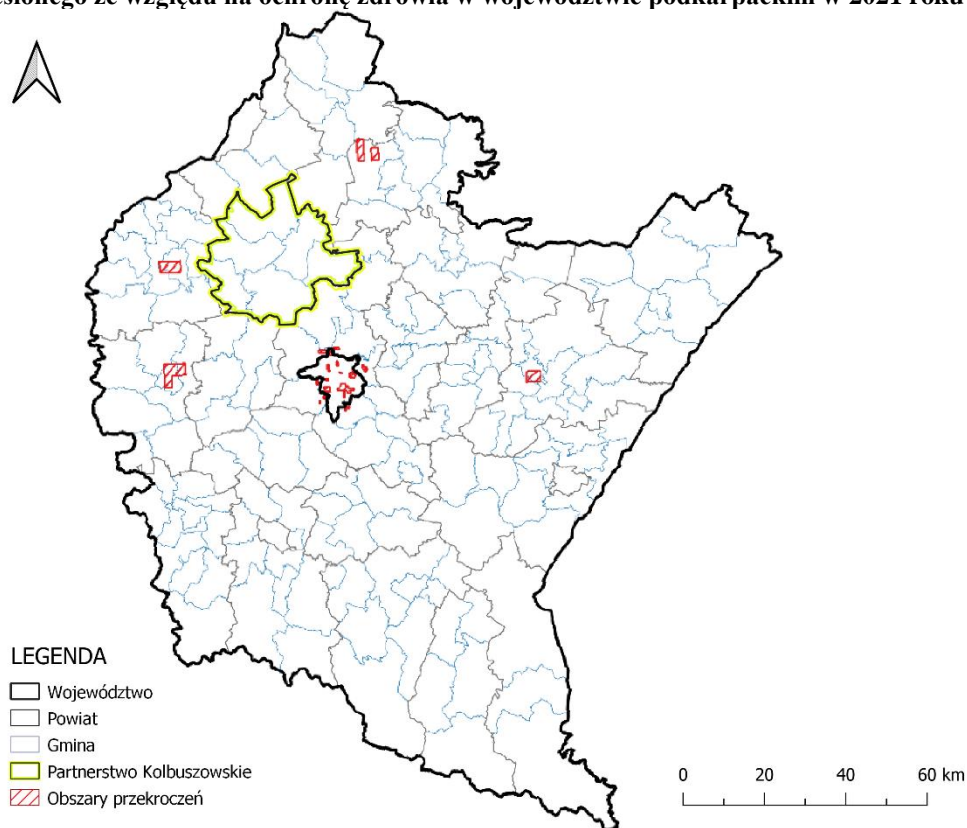
Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2021*, str. 67

Mapa 3 Zasięg obszarów przekroczeń średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM_{10} określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie podkarpackim w 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2021*, str. 95

Mapa 4 Zasięg obszarów przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy II określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie podkarpackim w 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2021, str. 82

3.1.5 Zagrożenia hałasem

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

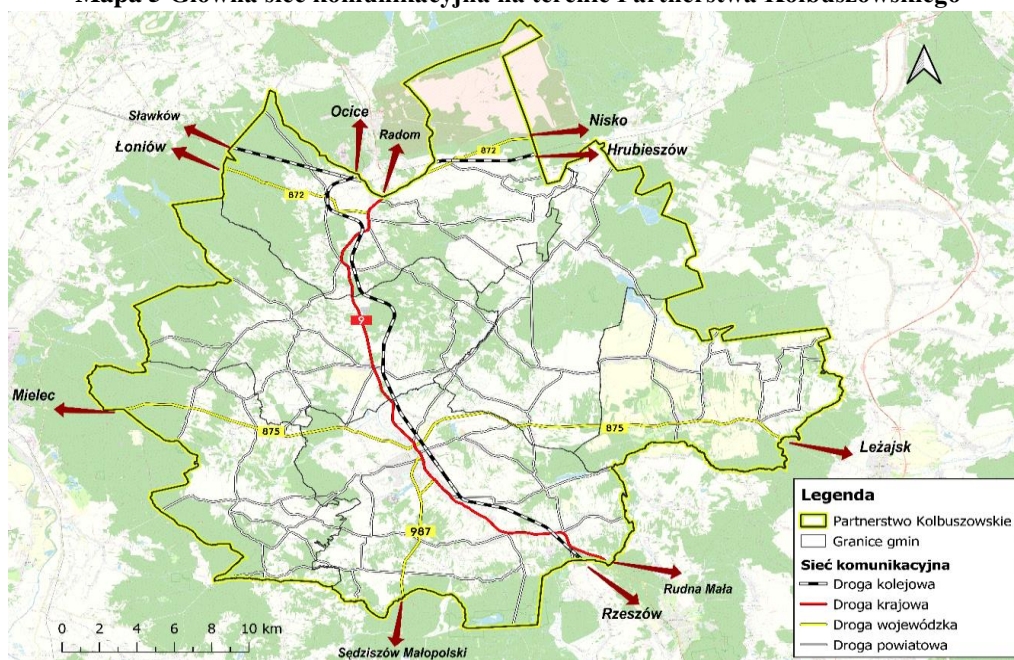
Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych, np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Na terenie powiatu kolbuszowskiego nie występują przedsiębiorstwa, które mogą emitować nadmierny hałas przemysłowy. Wytypowanie zakładów niekorzystnie

oddziaływujących na klimat akustyczny należy do zadań GIOŚ. Pomiary hałasu wykonywane są na obszarze województwa podkarpackiego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie – w razie ewentualnych skarg mieszkańców lub zgodnie z przyjętym planem kontroli zakładów.

W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej. Starosta Kolbuszowski wydał decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu dla zakładu przemysłowego „DREWKOL” Aleksander Fryzeł z siedzibą przy ul. Piłsudskiego 59B w Kolbuszowej.

Głównym źródłem hałasu na omawianym obszarze jest hałas komunikacyjny. Przez Partnerstwo Kolbuszowskie przebiegają: droga krajowa nr 9 Radom – Rzeszów oraz drogi wojewódzkie: nr 875 Mielec – Kolbuszowa – Leżajsk, nr 872 Baranów Sandomierski – Majdan Królewski – Krzątka – Nisko oraz nr 987 Kolbuszowa – Sędziszów Małopolski. Układ infrastruktury kolejowej tworzą linie kolejowe: nr 71 – magistralna, łącząca Ocice (Tarnobrzeg) z Rzeszowem oraz linia nr 65 – szerokotorowa od Granicy Państwa do Sławkowa, dawniej znana pod nazwą Linia Hutniczo-Siarkowa. Linia ta ma charakter wyłącznie towarowy, na terenie Partnerstwa nie posiada urządzeń i miejsc do obsługi towarów¹⁸.

Mapa 5 Główna sieć komunikacyjna na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem programu QGIS 3.16.6 – Hannover

¹⁸ Atlas Kolejowy Polski, Czech, Słowacji i Podkarpackiej Rusi, atlaskolejowy.net

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami na terenie powiatu kolbuszowskiego na przestrzeni lat ulega zwiększeniu, przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadującej zabudowy, stanowi główne, dominujące źródło zagrożenia, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania.

Monitoring poziomu hałasu prowadzony jest przez Państwowy Monitoring Środowiska (PMS). Celem monitoringu jest uzyskanie danych i ich ocena oraz obserwacja zmian stanu środowiska, w tym stanu akustycznego. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne, programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne zmierzające do zminimalizowania oddziaływania źródła hałasu (np. budowa ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zakładanie pasów zieleni). Na terenie województwa podkarpackiego niezmiennie od kilkunastu lat decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny, tj. dźwięki powstające w związku z komunikacją samochodową.

Na podstawie art. 117 *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.), oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$, $L_{Aeq N}$, L_{DWN} i L_N , z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$, $L_{Aeq N}$, L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu.

W 2018 r. Wydział Monitoringu Środowiska prowadził pomiary hałasu w powiecie kolbuszowskim. Na terenie powiatu wyznaczono punkty pomiarowe zlokalizowane w Kolbuszowej. Wyniki pomiarów przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2 Wyniki pomiarów i ocena hałasu w roku 2018

Lokalizacja punktu pomiarowego	Dopuszczalny poziom	Wynik pomiaru L_{AeqD}	Wielkość przekroczenia	Dopuszczalny poziom L_{AeqD}	Wynik pomiaru L_{AeqD}	Wielkość przekroczenia
Wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku A w [dB]						
Kolbuszowa ul. Narutowicza	65	70,4	5,4	56	61,0	5,0
Kolbuszowa ul. Obrońców Pokoju		65,3	0,3		59,6	3,6
Kolbuszowa ul. Piłsudskiego		69,2	4,2		60,7	4,7
Wyniki pomiarów długookresowego średniego poziomu dźwięku w [dB]						
Kolbuszowa ul. Sokołowska	64	68,8	4,8	59	59,6	0,6

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

3.1.6 Pole elektromagnetyczne

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z powyższym ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) oraz w *Rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. 2020 r. poz. 258 z późn. zm.)¹⁹.

Na terenie powiatu kolbuszowskiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne najwyższego, wysokiego, średniego i niskiego napięcia;
- urządzenia radiokomunikacyjne;

¹⁹ Oba rozporządzenia zastąpiły *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883).

- urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne;
- stacje transformatorowe;
- stacje bazowe telefonii komórkowej;
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio;
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej;
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo-badawczych, ośrodkach medycznych;
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, np. pojedyncze aparaty telefonii komórkowej.

W południowej części powiatu zlokalizowany jest jeden z głównych układów rozdzielczych krajowego systemu energetycznego – GPZ Rzeszów Systemowa (Widółka), z którego wychodzą linie energetyczne o napięciu 750 kV, 400 kV, 200 KV oraz 110 kV. GPZ ma charakter węzła rozdzielczego na poziomie międzynarodowym. Spina on systemy energetyczne Polski, Ukrainy i Węgier. Na obszarze powiatu kolbuszowskiego właścicielem systemu elektroenergetycznego jest PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z art. 123 ust. 1 *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

W 2021 roku nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie województwa podkarpackiego zarówno na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jak i w miejscach dostępnych dla ludności²⁰.

Pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych prowadzone są w cyklu czteroletnim, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2311).

Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Przyrody Starostwa Powiatowego w Kolbuszowej w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi ma za zadanie przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne na terenie powiatu kolbuszowskiego oraz prowadzenie ich rejestru.

²⁰ Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, gios.gov.pl

3.1.7 Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Partnerstwo Kolbuszowskie położone jest w całości w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Górnej Wisły, w obrębie zlewni następujących rzek: Łęg, Trześniówka, Tuszymka. Główną rzeką powiatu kolbuszowskiego jest Łęg z dopływami Przyrwą i Murynią.

Na terenie Partnerstwa istnieją dwa zbiorniki retencyjne:

- na rzece Dąbrówce w miejscowości Cmolas, o pojemności 10 tys. m³;
- na rzece Łęg w miejscowości Wilcza Wola – zbiornik wodny „Maziarnia” o pojemności 4,2 mln m³. Wysokość piętrzenia wody sięgająca 8,5 m pozwoliła na uruchomienie elektrowni zaliczanej do obiektów małej mocy (do 500 kV).

Zgodnie z ustawą Prawo wodne, wyróżnia się jednolite części wód powierzchniowych naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i jednolite części wód powierzchniowych silnie zmienione i sztuczne, dla których określa się potencjał ekologiczny. Ocena stanu JCWP jest prowadzona na podstawie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz na podstawie wyników klasyfikacji stanu chemicznego.

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych za lata 2019 i 2020 została wykonana na podstawie *Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2149).

Teren Partnerstwa leży na obszarze 21 jednolitych części wód powierzchniowych. Poniżej przedstawiono dane o stanie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) obszaru dorzecza Wisły²¹:

Gmina Cmolas i Niwiska:

I. Kod JCWP: RW200017219299:

- Nazwa JCWP: Babulówka;
- Stan/potencjał ekologiczny: dobry i powyżej dobrego;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona;

²¹ Baza danych aPGW (aktualizacja Planów Gospodarowania Wodami) oraz baza danych aPWŚK (aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju), apgw.gov.pl/pl/II-cykl-materialy-do-pobrania

- Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gminy: Cmolas, Majdan Królewski, Niwiska:

II. Kod JCWP: RW200017219634;

- Nazwa JCWP: Trześniówka do Karolówki;
- Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gminy: Cmolas, Kolbuszowa i Niwiska:

III. Kod JCWP: RW2000172198432;

- Nazwa JCWP: Przywra do Dąbrówki;
- Stan/potencjał ekologiczny: słaby;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: zły;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny.

Gminy: Cmolas, Majdan Królewski:

IV. Kod JCWP: RW200017219844;

- Nazwa JCWP: Dopływ spod Hadykówki;
- Stan/potencjał ekologiczny: poniżej dobrego;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: zły;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gminy: Cmolas, Majdan Królewski, Dzikowiec:

V. Kod JCWP: RW2000172198549;

- Nazwa JCWP: Murynia;
- Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gminy: Cmolasy, Kolbuszowa, Majdan Królewski i Dzikowiec:

VI. Kod JCWP: RW200019219853;

- Nazwa JCWP: Łęg od Przywry (z Przywrą od Dąbrówki do ujścia) do Murynia;
- Stan/potencjał ekologiczny: dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gminy: Kolbuszowa i Niwiska:

VII. Kod JCWP: RW200017218929;

- Nazwa JCWP: Tuszynka;
- Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gminy: Kolbuszowa, Raniszów i Dzikowiec:

VIII. Kod JCWP: RW200017219829;

- Nazwa JCWP: Łęg do Turka;
- Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: zły;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gmina Kolbuszowa:

IX. Kod JCWP: RW20001722669;

- Nazwa JCWP: Mrowla;
- Stan/potencjał ekologiczny: słaby;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: zły;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gminy: Kolbuszowa i Dzikowiec:

- X. Kod JCWP: RW200017219846;
- Nazwa JCWP: Olszowiec;
 - Stan/potencjał ekologiczny: poniżej dobrego;
 - Stan chemiczny: dobry;
 - Stan ogólny: zły;
 - Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
 - Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gmina Majdan Królewski:

- XI. Kod JCWP: RW2000172196369;
- Nazwa JCWP: Konięcpólka;
 - Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany;
 - Stan chemiczny: dobry;
 - Stan ogólny: zły;
 - Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
 - Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

- XII. Kod JCWP: RW200017219669;
- Nazwa JCWP: Dąbrówka;
 - Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
 - Stan chemiczny: dobry;
 - Stan ogólny: dobry;
 - Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;
 - Przypisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gminy: Majdan Królewski i Dzikowiec:

- XIII. Kod JCWP: RW200019219899;
- Nazwa JCWP: Łęg od Murynia do ujścia;
 - Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany;
 - Stan chemiczny: dobry;
 - Stan ogólny: zły;
 - Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
 - Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gmina Niwiska:

- XIV. Kod JCWP: RW200017218949;
- Nazwa JCWP: Kanał Białoborski;

- Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona;
- Przepisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gmina Dzikowiec:

XV. Kod JCWP: RW200017219836;

- Nazwa JCWP: Dopływ z Nartu;
- Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona;
- Przepisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gmina Raniżów:

XVI. Kod JCWP: RW200017227899;

- Nazwa JCWP: Rudnia;
- Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona;
- Przepisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gminy: Raniżów i Dzikowiec:

XVII. Kod JCWP: RW200019219839;

- Nazwa JCWP: Łęg od Turki do Przyrwy (bez Przyrwy);
- Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona;
- Przepisane cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny.

XVIII. Kod JCWP: RW200017219848;

- Nazwa JCWP: Olszówka;
- Stan/potencjał ekologiczny: poniżej dobrego;
- Stan chemiczny: dobry;

- Stan ogólny: zły;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

XIX. Kod JCWP: RW200017219834;

- Nazwa JCWP: Dopływ spod Morgów;
- Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Gmina Dzikowiec:

XX. Kod JCWP: RW200017219852;

- Nazwa JCWP: Grochalka;
- Stan/potencjał ekologiczny: co najmniej dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: dobry;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

XXI. Kod JCWP: RW200017219869;

- Nazwa JCWP: Branna;
- Stan/potencjał ekologiczny: poniżej dobrego;
- Stan chemiczny: dobry;
- Stan ogólny: zły;
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona;
- Przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny.

Najlepszym (bardzo dobrym) stanem elementów hydromorfologicznych charakteryzowało się 7 jednolitych części wód (Tuszymka, Koniecpólka, Łęg do Turka, Łęg od Turki do Przyrwy, Łęg od Przyrwy do Murynia, Łęg od Murynia do ujścia, Murynia). Klasyfikacja wskaźników chemicznych na potrzeby oceny stanu chemicznego wód została wykonana w jednolitych częściach wód rzecznych. Klasyfikacja stanu chemicznego wód wykazała stan dobry w 4 częściach wód (Dopływ z Nartu, Przywra do Dąbrówki, Grochalka,

Murynia). W pozostałych 15 częściach wód stwierdzono stan chemiczny niższy od dobrego, w 1 JCWP (Branna) ze względu na brak przepływu nie dokonano klasyfikacji.

Zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych w województwie podkarpackim związane jest głównie z presją punktowych źródeł zanieczyszczeń komunalnych i przemysłowych. Dodatkowe presje to zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł obszarowych, w tym rozproszonych²².

Wody podziemne

Partnerstwo Kolbuszowskie leży w przeważającej części na terenie JCWPd nr 135. Obszar uzupełniają jeszcze JCWPd nr 134, JCWPd nr 136 oraz JCWPd nr 153. Każda część należy do kilku pięter wodonośnych. Znajduje się w granicach występowania trzech poziomów wodonośnych.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Badania i ocenę stanu wód podziemnych wykonuje się dla tzw. jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), dla których określany jest stan ilościowy i stan chemiczny. Monitoring wód podziemnych prowadzony jest systematycznie – oceny wykonywane są co 4 lata. Poza stanem chemicznym JCWPd w 2016 oraz 2019 roku – stan wód ocenia się jako dobry.

Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego znajdują się następujące Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd)²³:

Gminy: Cmolas, Kolbuszowa i Niwiska, położone są w obrębie wód podziemnych (JCWPd):

- I. Kod JCWPd: PLGW2000134;
 - Stan ilościowy: dobry;
 - Stan chemiczny: dobry;
 - Ogólna ocena stanu JCWPd: dobry;
 - Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: niezagrożona.

Gminy: Cmolas, Kolbuszowa, Majdan Królewski, Niwiska, Raniszów i Dzikowiec:

- II. Kod JCWPd: PLGW2000135;
 - Stan ilościowy: dobry;

²² Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kolbuszowskiego na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029

²³ Baza danych aPGW (aktualizacja Planów Gospodarowania Wodami) oraz baza danych aPWSK (aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju), apgw.gov.pl/pl/II-cykl-materialy-do-pobrania

- Stan chemiczny: słaby;
- Ogólna ocena stanu JCWPd: dobry;
- Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: zagrożona.

Gmina Kolbuszowa:

III. Kod JCWPd: PLGW2000153;

- Stan ilościowy: dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Ogólna ocena stanu JCWPd: dobry;
- Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: niezagrożona.

Gmina Raniszów:

IV. Kod JCWPd: PLGW2000136;

- Stan ilościowy: dobry;
- Stan chemiczny: dobry;
- Ogólna ocena stanu JCWPd: dobry;
- Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: niezagrożona.

Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego zlokalizowany jest GZWP nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”. Jest to zbiornik o stosunkowo dużej powierzchni (1500 km²) wód porowych, występujących w utworach czwartorzędowych. Swoim zasięgiem wraz z ONO (Obszar Najwyższej Ochrony – 2000 km²) i OWO (Obszar Wysokiej Ochrony – 1317 km²) obejmuje części następujących gmin:

- Niwiska,
- Majdan Królewski,
- Cmolas.

Głębokość ujęć wód wynosi średnio 10-30 m. Szacunkowa wielkość zasobów dyspozycyjnych zbiornika to 140 tys. m³/d.

GZWP nr 426 „Pradolina Kopalna Kolbuszowa” to także zbiornik wód porowych, które występują w obrębie doliny kopalnej.

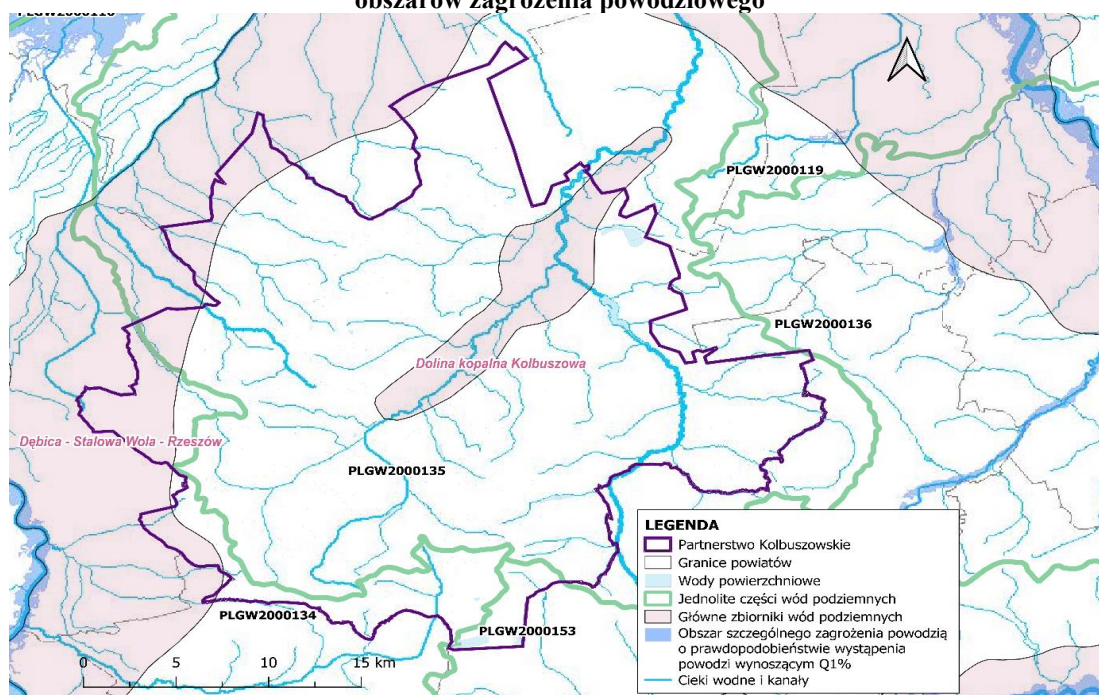
Zagrożenie powodzią oraz suszą

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach przedstawiono obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%).

Na terenie gmin Partnerstwa nie stwierdzono szczególnego zagrożenia powodziowego (mapa 6). Jednak w okresach wiosennych, letnich (intensywne opady deszczu) i jesiennym występują z koryt rzeki Przyrwa-Nil, Świerczówka, Zyzoga, powodując zalewanie użytków rolnych i podtapianie budynków. Zagrożone są niektóre obszary w Gminie Kolbuszowa oraz okolice zbiornika „Maziarnia”. Zachodnie obszary powiatu znajdują się w obszarze zagrożenia powodziowego wodą Wisłoki. Poldery zalewowe przewidziane są na wypadek wystąpienia wody ze zbiornika w Wilczej Woli.

Mapa 6 Partnerstwo Kolbuszowskie – uwarunkowania: położenie gmin względem JCWPd, GZWP oraz obszarów zagrożenia powodziowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Bazy Danych Geologicznych i Hydroportalu, isok.gov.pl

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową na terenie powiatu kolbuszowskiego odpowiada Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Rzeszowie. Do ich obowiązków należy m.in. przygotowanie planu ochrony przeciwpowodziowej.

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

- susza atmosferyczna;
- susza rolnicza;
- susza hydrologiczna;
- susza hydrogeologiczna.

Na podstawie *Planu przeciwdziałania skutkom suszy* należy uznać, że na terenach wszystkich gmin należących do Partnerstwa Kolbuszowskiego występują wszystkie typy zagrożenia suszą. Tereny Partnerstwa Kolbuszowskiego najmniej narażone są na suszę rolniczą (słabo zagrożone), zaś najbardziej na suszę atmosferyczną (silnie zagrożone).

Gospodarka wodno-ściekowa

Na terenie Partnerstwa nieustannie prowadzi się rozbudowę sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej. W latach 2018-2020 wybudowano 22,5 km sieci wodociągowej oraz 9,4 km sieci kanalizacyjnej. Ponadto na terenie powiatu w ostatnich latach:

- zmodernizowano Stację Uzdatniania Wody w Ranżowie, m.in.: wymieniono urządzenia do uzdatniania i pompowania wody, wyremontowano rurociągi na zewnątrz budynku i zbiorników żelbetowych od wewnątrz oraz ujednolicono system sterowania pompami w studniach;
- wybudowano biologiczną oczyszczalnię ścieków, która rozwiązała problem odbioru ścieków ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Woli Ranżowskiej.

3.1.8 Zasoby geologiczne

Na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego zlokalizowane są złoża kopalin pospolitych, tj. kruszyw naturalnych, surowców ilastych czy torfów oraz kopalin podstawowych tj. gazu

ziemnego. Eksploatowane są trzy złoża gazu ziemnego „Kupno” w Porębach Kupieńskich, złoża piasków kwarcowych oraz jedno ilów ceramiki budowlanej – „Kolbuszowa – Kupno”²⁴.

3.1.9 Gleby

Rodzaj gleb występujących na danym obszarze jest zależny od typu skał na jakim powstał. Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego znajdują się następujące rodzaje gleb²⁵:

- Gleby pseudobielicowe – występujące na podłożu piaskowym, dochodzi w nich do procesu zwanego bielicowaniem, który polega na wymywaniu niektórych związków chemicznych tworzących minerały;
- Gleby brunatne – występujące na podłożu o dużej zawartości azotu, powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach;
- Czarne ziemie – gleby powstające na utworach mineralnych bogatych w związki wapnia oraz materię organiczną, często powstają w miejscach oddziaływania wód gruntowych.

Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego dominują gleby III, IV oraz V klasy bonitacyjnej, gdzie:

- Gleby klasy I – gleby orne najwyższej jakości, położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne).
- Gleby klasy II – gleby orne bardzo dobrej jakości. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I.
- Gleby klasy III (IIIa i IIIb) – gleby orne średnio dobrej jakości. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniem poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji.
- Gleby klasy IV (IVa i IVb) – gleby orne średniej jakości. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane

²⁴ Centralna Baza Danych Geologicznych, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, geoportal.pgi.gov.pl

²⁵ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kolbuszowskiego na lata 2018–2021 z perspektywą na lata 2022–2025.

są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone).

- Gleby klasy V – gleby orne słabej jakości. Są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne. Do tej klasy zaliczmy również gleby położone na terenach nie zmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają.
- Gleby klasy VI – gleby orne najslabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego w Gminie Kolbuszowa w miejscowości Kolbuszowa Górna znajduje się punkt objęty badaniami Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski prowadzonymi przez IUNG w Puławach przy współpracy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3.1.10 Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Na terenie Partnerstwa znajdują się Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których mieszkańcy mogą oddawać odpady komunalne.

Gospodarka odpadami w Powiecie Kolbuszowskim tj. gminach: Kolbuszowa, Cmolas, Dzikowiec, Majdan Królewski, Niwiska oraz Ranizów odbywa się zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podkarpackiego na lata 2020–2026 z perspektywą do 2032 r.* (Załącznik nr 1 do uchwały nr XXXVI/584/21 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 26 kwietnia 2021 r.).

Na terenie Gminy Kolbuszowa obowiązuje *Uchwała nr XXIII/272/20 Rady Miejskiej w Kolbuszowej z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kolbuszowa*. Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowany przy ul. Piłsudskiego 111A w Kolbuszowej, do którego mieszkańcy Gminy Kolbuszowa mogą dostarczać m.in. odpady z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, metale, odpady wielomateriałowe, zużyte urządzenia elektroniczne, beton, zużyte baterie, przeterminowane leki czy odpady wielkogabarytowe. Zasady, na których możliwe jest dostarczanie odpadów, dostępne są w odrębnym regulaminie.

Uchwałą Nr XXXIII/246/21 z dnia 28 grudnia 2021 r. zmieniającą uchwałę Nr XVI/116/20 z dnia 28 kwietnia 2020 r. przyjęto *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Cmolas*. Instalacją przetwarzania odpadów komunalnych dla Gminy Cmolas jest Zakład Zagospodarowania Odpadów w Kozodrzy. Odpady komunalne zbierane są

w sposób selektywny. Aktualnie odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości niezamieszkałych zajmują się Dębickie Zakłady Komunalne Dezako, ul. Kościuszki 30, 39-200 Dębica.

Od lipca 2021 na terenie Gminy Cmolas funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowany w miejscowości Cmolas.

W Gminie Cmolas odnośnie gospodarowania odpadami obowiązują m.in.:

- *Uchwała Nr XXXIII/245/21 Rady Gminy w Cmolasie z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Cmolas i zagospodarowania tych odpadów;*
- *Uchwała Nr XXV/165/17 Rady Gminy w Cmolasie z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;*
- *Uchwała Nr XXXIII/246/21 z dnia 28 grudnia 2021 r. zmieniającą uchwałę Nr XVI/116/20 w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Cmolas.*

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w roku 2020 w Gminie Dzikowiec zajmowała się firma P.H.U. „Zieliński” Zbigniew Zieliński, ul. Klasztorna 27A, 26-035 Raków – zgodnie z zawartą umową przetargową. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady wskutek prowadzenia działalności gospodarczej, zobowiązani są do zawarcia indywidualnej umowy z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej.

W Gminie Dzikowiec odnośnie gospodarowania odpadami obowiązują m.in.:

- *Uchwała Nr XV/102/2019 Rady Gminy Dzikowiec z dnia 10 grudnia 2019 roku w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – Rada Gminy Dzikowiec ustaliła obowiązek zapłaty właścicieli nieruchomości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z góry, bez wezwania, w terminie do 25. dnia danego miesiąca;*
- *Uchwała Nr XIV/90/2019 Rady Gminy Dzikowiec z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty na terenie Gminy Dzikowiec – Rada Gminy Dzikowiec ustaliła stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;*

- *Uchwała Nr XXXIII/225/2021 Rady Gminy Dzikowiec z dnia 27 października 2021 r. sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.*

Zgodnie z funkcjonującym od 01 lipca 2013 r. zmienionym systemem gospodarki odpadami komunalnymi, Gmina Majdan Królewski przejęła obowiązki odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy. Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w 2020 r. zajmowało się wybrane w drodze przetargu Konsorcjum – Lider: FCC Tarnobrzeg Sp. z o.o., ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg, Partner: Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Zieliński”, Zbigniew Zieliński, ul. Klasztorna 27A, 26-035 Raków.

Na terenie Gminy Majdan Królewski funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowany w miejscowości Rusinów, na terenie Oczyszczalni Ścieków. W roku 2020 Gmina Majdan Królewski wybudowała nową wiatę na kontenery do segregacji odpadów oraz nową utwardzoną drogę dojazdową do PSZOK.

W Gminie Niwiska odnośnie gospodarowania odpadami obowiązują m.in.:

- *Uchwała nr XXV/149/2020 Rady Gminy Niwiska z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości;*
- *Uchwała Nr XV/85/ 2019 Rady Gminy Niwiska z dnia 29 października 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Niwiska;*
- *Uchwała Nr XIV/81/2019 Rady Gminy Niwiska z dnia 20 września 2019 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.*

Na terenie Gminy Niwiska funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany w miejscowości Niwiska. Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego – należy do Regionu Zachodniego. Instalacją RIPOK dla tego regionu jest Zakład Zagospodarowania Odpadów w Kozodrzy. Odpady komunalne z terenu Gminy Niwiska odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej.

Za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2021 r. z terenu Gminy Raniszów oraz odbiór i zagospodarowanie odpadów z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych odpowiadał Miejski Zakład Komunalny Spółka z o.o. w Leżajsku. Na terenie Gminy Raniszów obowiązują m.in. następujące akty prawne regulujące gospodarkę odpadami:

- *Uchwała Nr XXIII/138/20 Rady Gminy Raniszów z dnia 27 lipca 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym oraz ustalenia stawki takiej opłaty oraz zezwolenia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Raniszów;*
- *Uchwała Nr XXII/137/20 Rady Gminy Raniszów z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;*
- *Uchwała Nr XVI/99/19 Rady Gminy Raniszów z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania wysokości tej opłaty.*

Odpady komunalne na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych. Odpady komunalne z terenu powiatu odbierane są w postaci nieselektywnej (zmieszanej) oraz selektywnej.

3.1.11 Krajobraz, zasoby przyrodnicze

Obszar Partnerstwa Kolbuszowskiego znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kolbuszowa – 9 061,26 ha lasów Skarbu Państwa.

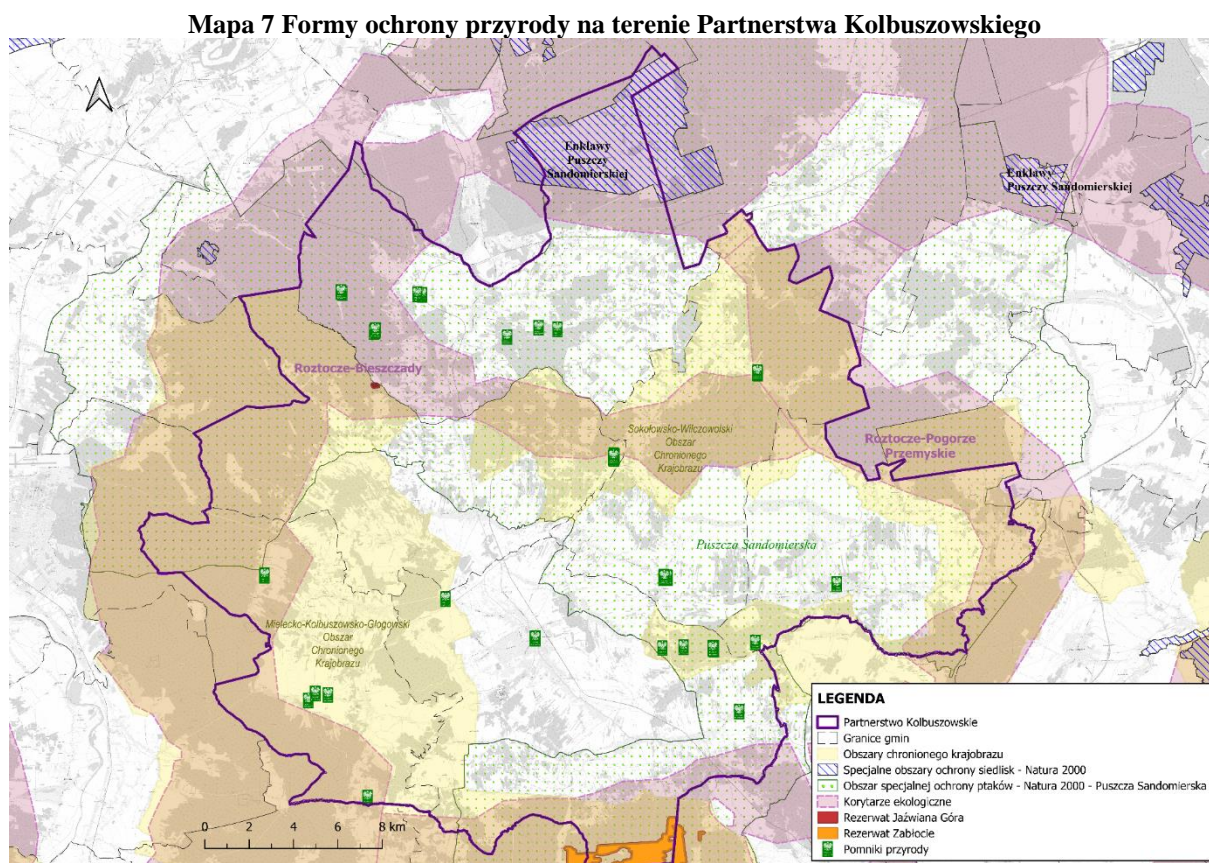
Na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody²⁶:

- Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Sokołowsko-Wilczowolski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- rezerwat przyrody Jaźwiana Góra;
- rezerwat przyrody Zabłocie;

²⁶ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, crfop.gdos.gov.pl

- obszar Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej;
- obszar Natura 2000 Puszcza Sandomierska;
- 37 pomników przyrody;
- 19 użytków ekologicznych.

Mapa 7 stanowi graficzne zobrazowanie form ochrony przyrody na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego.

Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Wyznaczony został 1.01.1992 r. *Rozporządzeniem Nr 35 Wojewody Rzeszowskiego z dnia 14 lipca 1992 r. w sprawie zasad zagospodarowania obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa rzeszowskiego*. Powierzchnia obszaru wynosi 49 706 ha. Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowski Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje fragment Płaskowyżu Kolbuszowskiego o krajobrazie rolniczo-leśnym. Występuje tu duża różnorodność środowisk – od piaszczystych wydm do bagien torfowisk i wód. Rosną tu bory sosnowe i mieszane, lasy mieszane, olsy, łągi, kwaśne łąki, szuwały oczeretowe, mannowe, zbiorowiska wydmowe,

ziołoroślowe, trzęślicowe, łąki ostrożeńiowe i rajgrasowe. Nadzór nad obszarem sprawuje Marszałek Województwa Podkarpackiego²⁷.

Sokołowsko-Wilczowolski Obszar Chronionego Krajobrazu

Wyznaczony został 1.01.1992 r. *Rozporządzeniem Nr 35 Wojewody Rzeszowskiego z dnia 14 lipca 1992 r. w sprawie zasad zagospodarowania obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa rzeszowskiego*. Powierzchnia obszaru wynosi 24 276 ha. Sokołowsko-Wilczowolski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje fragment Płaskowyżu Kolbuszowskiego o krajobrazie rolniczo-leśnym. Występują tu bory mieszane, fragmenty grądów i buczyna karpacka. W zagłębieniach spotyka się olsy i torfowiska wysokie, a nad potokami łągi i szuwały oczeretowo-trzcinowe. Z roślin chronionych występują: wawrzynek wilczęty, widłak jałowcowaty, spłaszczony, goździsty, rosiczka okrągłolistna, podkolan biały, cis pospolity, barwinek pospolity. Nadzór nad obszarem sprawuje Marszałek Województwa Podkarpackiego²⁸.

Dla obszarów chronionego krajobrazu – Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego oraz Sokołowsko-Wilczowolskiego – obowiązują Uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. (odpowiednio Uchwała nr XXXIX/785/13 i Uchwała nr XXXIX/784/13 2013 r.).

Na terenie obszarów zakazuje się:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody;
- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa

²⁷ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, crfop.gdos.gov.pl

²⁸ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, crfop.gdos.gov.pl

ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: Trześniówka, Kanał Białoborski, Tuszymka, Osina, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, przy czym dla sztucznych zbiorników wodnych za linię brzegową uważa się linię wody przy maksymalnej rzędnej piętrzenia wody w zbiorniku;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Czynna ochrona ekosystemów obszarów, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.

Rezerwat przyrody Jaźwiana Góra

Uznany został 01.12.1959 r. *Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 października 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody*. Powierzchnia obszaru wynosi 4,02 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentu lasu obrazującego różne stadia regeneracji naturalnego drzewostanu jodłowo-bukowego, posiadającego szczególne znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe w otoczeniu mało urozmaiconych drzewostanów sosnowych.. Nadzór sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie²⁹.

Rezerwat przyrody Zabłocie

Uznany został 07.12.1999 r. *Rozporządzeniem Nr 75/99 Wojewody Podkarpackiego z dnia 12 października 1999 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody*. Powierzchnia rezerwatu wynosi 536,95 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie stanowisk lęgowych rzadkich gatunków ornitofauny oraz naturalnych zbiorowisk roślinnych dawnej Puszczy

²⁹ jw.

Sandomierskiej, z licznie tu występującymi gatunkami roślin chronionych i rzadkich. Nadzór sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie³⁰.

Obszar Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej

Wyznaczony został 25.04.2014 r. *Decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2015/2369 z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia dziewiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny*. Powierzchnia obszaru wynosi 7 952,49 ha. Obszar położony jest w centralnej części Kotliny Sandomierskiej, pokrytej w dużej mierze przez lasy. Charakterystyczną cechą obszaru jest duży kontrast siedliskowy. Występują tu zarówno ekosystemy wykształcone na piaszczystym oraz wybitnie suchym podłożu, jak i silnie uwilgocone. Obszar wyróżnia się znacznym stopniem naturalności i małą gęstością zaludnienia. Na poziomie regionalnym obszar pełni istotną rolę w ochronie siedlisk zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (Molinion) oraz ekstensywnie użytkowanych niżowych łąk świeżych (Arrhenatherion). Występują tu również wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz bory i lasy bagienne. Mozaikę siedlisk dopełniają łąkowe lasy dębowo-wiązowo-topolowe, kwaśne buczyny Luzulo-Fagenion oraz szeroko rozpowszechniony grad subkontynentalny Tilio-Carpinetum. Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie³¹.

Obszar Natura 2000 Puszcza Sandomierska

Wyznaczony został 13.10.2007 r. *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000*. Powierzchnia obszaru wynosi 129 304,13 ha. Obszar położony jest w południowo-wschodniej części Polski w widłach Wisły i Sanu. Obejmuje znaczną część jednego z większych leśnych kompleksów w Polsce, ciągnącego się południkowo na terenie Kotliny Sandomierskiej pomiędzy Tarnobrzegiem i Stalową Wolą na północy i Rzeszowem na południu. W przeszłości teren ten został częściowo odlesiony tworząc obecnie mozaikę lasów i terenów rolniczych. Rolnictwo pozostaje tu w dużym stopniu ekstensywne ze względu na dominujące piaszczyste gleby bielicowe. Przez puszcze przepływają rzeki Łęg i Trześniówka, prawobrzeżne dopływy Wisły. Rzeka Łęg wraz z dopływami zachowały w znacznej części swój naturalny charakter. W rejonie Budy Stalowskiej znajduje się duży kompleks

³⁰ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, crfop.gdos.gov.pl

³¹ jw.

z naturalizowanych stawów rybnych. Mniejsze kompleksy stawów rybnych znajdują się koło miejscowości Babule i Grębów. Dominującym typem użytkowania ziemi są lasy i tereny rolnicze. W granicach proponowanego obszaru znajduje się także wiele wsi i przysiółków. Fragment północnej części obszaru, w rejonie Nowej Dęby, obejmuje tereny poligonu wojskowego. Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie³².

Plan zadań ochronnych jest podstawowym dokumentem przy zarządzaniu zasobami przyrodniczymi, dla których ochrony zostały utworzone obszary sieci Natura 2000. Tworzy on podstawę do prowadzenia działań ochronnych siedlisk oraz gatunków zwierząt, wskazując podmioty odpowiedzialne za wykonanie jego założeń.

Dla obszarów Natura 2000: Enklawy Puszczy Sandomierskiej oraz Puszcza Sandomierska zostały przyjęte tymczasowe cele ochrony dla obszarów Natura 2000.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania (art. 42 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*). Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego znajduje się 19 użytków ekologicznych (tabela 3).

Tabela 3 Użytki ekologiczne na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego

Lp.	Rodzaj tworzywa przyrody	Gmina	Powierzchnia [ha]	Rodzaj	Data ustanowienia
1.	Bez nazwy	Cmolas	0,42	torfowisko	31.12.1996
2.	Źródlica	Cmolas	3,237	płaty nieużytkowanej roślinności	31.12.1996
3.	Bagno w Trzęsówce	Cmolas	0,9314	kępa drzew i krzewów	31.12.1996
4.	Drzewo: Dąb szypułkowy Quercus robur	Kolbuszowa	0,8	bagno	31.12.1996
5.	Bez nazwy	Niwiska	1,39	bagno	31.12.1996
6.	Bez nazwy	Niwiska	0,92	bagno	31.12.1996
7.	Bez nazwy	Niwiska	1,27	bagno	31.12.1996
8.	Bez nazwy	Niwiska	1,0	bagno	31.12.1996
9.	Bez nazwy	Dzikowiec	15,71	bagno	31.12.1996
10.	Bez nazwy	Dzikowiec	0,82	bagno	31.12.1996
11.	Bez nazwy	Dzikowiec	2,69	bagno	31.12.1996

³² jw.

12.	Bez nazwy	Dzikowiec	15,37	kępa drzew i krzewów	31.12.1996
13.	Bez nazwy	Dzikowiec	5,43	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	31.12.1996
14.	Bez nazwy	Dzikowiec	0,88	bagno	31.12.1996
15.	Bez nazwy	Dzikowiec	0,92	bagno	31.12.1996
16.	Bez nazwy	Dzikowiec	0,42	bagno	31.12.1996
17.	Bez nazwy	Dzikowiec	0,6	bagno	31.12.1996
18.	Bez nazwy	Kolbuszowa	2,89	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	31.12.1996
19.	Bez nazwy	Kolbuszowa	140,71	płaty nieużytkowanej roślinności	31.12.1996

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, crfop.gdos.gov.pl

W tabeli 4 przedstawiono pomniki przyrody występujące na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego.

Tabela 4 Pomniki przyrody na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego

Lp.	Rodzaj tworu przyrody	Data utworzenia	Gmina
1.	Drzewa: Dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i>	28.06.1968	Cmolas
2.	Drzewo: Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	16.10.1991	Kolbuszowa
3.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	16.10.1991	Kolbuszowa
4.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	16.10.1991	Kolbuszowa
5.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	16.10.1991	Kolbuszowa
6.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	14.07.1980	Kolbuszowa
7.	Drzewa: Dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i>	27.02.1981	Kolbuszowa
8.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	01.06.1981	Kolbuszowa
9.	Drzewo: Buk pospolity <i>Fagus sylvatica</i>	03.10.2008	Kolbuszowa
10.	Drzewo: Klon pospolity <i>Acer platanoides</i>	18.11.2002	Majdan Królewski
11.	Drzewo: Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	18.11.2002	Majdan Królewski
12.	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	18.11.2002	Majdan Królewski
13.	Drzewo: Brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i>	18.11.2002	Majdan Królewski
14.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	18.11.2002	Majdan Królewski
15.	Drzewo: Brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i>	18.11.2002	Majdan Królewski
16.	Drzewo: Topola osika (Osika) <i>Populus tremula</i>	18.11.2002	Majdan Królewski
17.	Buk pospolity <i>Fagus sylvatica</i>	18.11.2002	Majdan Królewski
18.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	18.11.2002	Majdan Królewski
19.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	20.03.1997	Majdan Królewski
20.	Drzewo: Jałowiec wirginijski <i>Juniperus virginiana</i>	25.01.1989	Majdan Królewski
21.	Drzewa: Dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i>	24.01.1979	Niwiska

22.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robu</i>	23.01.1992	Niwiska
23.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	11.11.1982	Niwiska
24.	Drzewo: Lipa szerokolistna <i>Tilia platyphyllos</i>	11.11.1982	Niwiska
25.	Drzewo: Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	30.06.1959	Raniszów
26.	Drzewo: Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	30.06.1959	Raniszów
27.	Drzewo: Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	30.06.1959	Raniszów
28.	Drzewo: Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	30.06.1959	Raniszów
29.	Drzewo: Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	30.06.1959	Raniszów
30.	Drzewo: Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	23.10.1980	Raniszów
31.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	27.08.2010	Dzikowiec
32.	Drzewo: Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	27.08.2010	Dzikowiec
33.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	27.08.2010	Dzikowiec
34.	Drzewo, Lipa szerokolistna – <i>Tilia platyphyllos</i> Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> , Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> ,	08.10.2013	Dzikowiec
35.	Drzewo: Lipa szerokolistna <i>Tilia platyphyllos</i>	11.11.1982	Niwiska
36.	Drzewo: Lipa szerokolistna <i>Tilia platyphyllos</i>	11.11.1982	Niwiska
37.	Drzewo: Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	01.06.1981	Kolbuszowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody,
crfop.gdos.gov.pl

3.1.12 Zabytki i dobra materialne

Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego znajdują się obiekty dziedzictwa kulturowego świadczące o historii obszaru, które zostały objęte ścisłą ochroną konserwatorską.

Krajobraz kulturowy powiatu kolbuszowskiego jest materialnym świadectwem historii, bogatych i różnorodnych tradycji regionalnych. Istotnym elementem dziedzictwa kulturowego obszaru są drewniane kościoły z XVII wieku oraz synagogi, m.in. XIX-wieczna synagoga w Kolbuszowej. Ważnym elementem świadczącym o kulturowości Partnerstwa jest kilka obiektów dworskich i pałacowych, do najciekawszych można zaliczyć: XIX-wieczny zespół dworski w Niwiskach, zespół dworski w Hucie Komorowskiej, zespół dworski i folwarczny w Dzikowcu, zespół pałacowy i folwarczny w Weryni, oficynę pałacową – budynek kasy Zaliczkowej w Kolbuszowej oraz dwór drewniany w Wilczej Woli.

3.2 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko

Analiza istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia realizacji *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030*, była uwzględniona w zakresie analizy i oceny stanu środowiska na terenie

Partnerstwa, jak również w przeprowadzonej na potrzeby opracowania Strategii – Diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Partnerstwa Kolbuszowskiego. Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska w obrębie granic administracyjnych Partnerstwa wymienić można m.in.:

- Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, którego głównymi źródłami jest sektor komunalno-bytowy oraz transport, tzw. niska emisja oraz źródła liniowe, głównie ciągi komunikacyjne: przekroczenia stężenia benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM10, występowanie systemów ogrzewania indywidualnego opartych na spalaniu paliw stałych w kotłach o niskiej efektywności, rosnące natężenie ruchu komunikacyjnego, a przez to rosnąca emisja zanieczyszczeń do powietrza, duża energochłonność budynków i oświetlenia zewnętrznego, niewystarczający poziom wykorzystania OZE.
- Zagrożenia hałasem (m.in. wysoki poziom hałasu komunikacyjnego, stan techniczny dróg i infrastruktury towarzyszącej lub brak w tym zakresie wystarczającej liczby rozwiązań).
- Zagrożenie pogarszania się właściwego stanu wód powierzchniowych i podziemnych (m.in. występowanie JCW zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, występowanie JCWP o złym stanie, możliwość przeniknięcia zanieczyszczeń do poziomów wodonośnych, zmiany klimatyczne sprzyjające występowaniu powodzi i suszy itp.).
- Niewystarczający poziom świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska.
- Postępujące zmiany klimatu.

Analizując potencjalne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030*, odniesiono się do poszczególnych zadań projektów strategicznych, zaproponowanych w Strategii.

W stosunku do każdego z zadań priorytetowych skrupulatnie przeanalizowano potencjalne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, czyli na różnorodność biologiczną, wodę, powietrze, powierzchnię ziem, krajobraz, lokalny klimat, zasoby naturalne oraz zabytki. Analizie poddano także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzkie. Posłużyło do tego narzędzie jakim jest matryca zbiorcza oddziaływania na środowisko, w której każdy z aspektów został szczegółowo przeanalizowany i określono, czy dany czynnik będzie miał pozytywny, negatywny, czy obojętny wpływ na różne obszary odnoszące się do środowiska. Matryca została szczegółowo przedstawiona w rozdziale czwartym.

Główne wyzwania ochrony środowiska w Partnerstwie Kolbuszowskim

Wśród głównych wyzwań w zakresie ochrony środowiska, które mają znaczenie dla analizowanego obszaru, znajdują się:

- Postępujące zmiany klimatu wymuszające konieczność wprowadzania przedsięwzięć adaptacyjnych (np. zwiększenie odporności zabudowy na ekstremalne zjawiska pogodowe, dbanie o naturalną retencję w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia suszy oraz złagodzenia jej objawów, zabezpieczenie zabudowy przed podtopieniami oraz zwiększenie stopnia odporności na zjawiska powodziowe, wprowadzanie wszelkich form zieleni na terenach zabudowanych w celu poprawy mikroklimatu na terenach podatnych na wysokie temperatury).
- Oddziaływania związane z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego – głównie wskutek tzw. „niskiej emisji”, której źródłem są przede wszystkim indywidualne źródła energii cieplnej oraz ruch drogowy.
- Postępująca utrata naturalnych walorów retencyjnych wskutek wzrostu powierzchni zabudowanej.
- Presja akustyczna na tereny mieszkaniowe, której źródłem jest ruch drogowy.
- Nie w pełni wykorzystany potencjał usług ekosystemowych obszarów zielonych w obszarze objętym ustaleniami planistycznymi: analizowany teren posiada walory przyrodnicze.
- Zagrożona funkcjonalność korytarzy ekologicznych (wskutek wzrastającej defragmentacji krajobrazu).
- Nie w pełni wykorzystany potencjał możliwości wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.

3.3 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń zawartych w Strategii

Celem realizacji *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* jest m.in. poprawa jakości życia na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego, uatrakcyjnienie wizerunku obszaru na zewnątrz, wzrost ruchu turystycznego oraz poprawa komponentów środowiska na terenie gmin. Założenia dokumentu przyczyniać się będą w pośredni sposób do poprawy stanu środowiska naturalnego, a także zapewnią skuteczne mechanizmy, mające na celu jego ochronę przed postępującą degradacją oraz rozwój jego walorów.

W przypadku braku realizacji działań zawartych w Strategii, ujemnym skutkiem dla środowiska będzie przede wszystkim utrzymywanie się problemów ekologicznych, m.in.:

- występowanie niskiej emisji z budynków wykorzystujących przestarzałe źródła ogrzewania;
- straty dużej ilości wody z uwagi na brak wystarczającej infrastruktury retencyjnej;
- zanieczyszczanie środowiska z niektórych domostw spowodowane brakiem kanalizacji;
- niewłaściwe gospodarowanie odpadami powodujące zanieczyszczenie środowiska.

Zaniechanie powyższych inwestycji nie poprawi obecnego stanu naturalnego, wobec czego analiza skutków braku realizacji Strategii prowadzi do wniosku, iż brak realizacji zadań zawartych w dokumencie może mieć poważne, negatywne konsekwencje. Wdrażanie działań zawartych w dokumencie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, bezpośrednio przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego.

Analizując potencjalne zmiany stanu środowiska, które mogłyby wystąpić w przypadku niezrealizowania działań wymienionych w projekcie *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030*, przewiduje się następujące skutki:

- brak realizacji działań związanych z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ich kontrolą (ruch komunikacyjny, indywidualne źródła ciepła) spowoduje dalszą degradację jego jakości i będzie negatywnie oddziaływać na ludzi, zwierzęta, rośliny i środowisko jako całość;
- brak realizacji działań związanych z budową ścieżek rowerowych będzie skutkowało mniejszą liczbą osób, które mogłyby korzystać z tego źródła transportu, a tym samym będzie się przekładało na stale wysoki poziom niskiej emisji;
- brak działań infrastrukturalnych, w szczególności z zakresu infrastruktury drogowej, wpłynie na zwiększenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza;

- brak działań związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej wpłynie na wzrastający poziom zanieczyszczeń wód i stałe pogarszanie ich jakości;
- brak właściwego planowania przestrzennego wpłynie na wzrost liczby konfliktów na linii funkcja terenu – środowisko przyrodnicze – społeczeństwo oraz uniemożliwi spójne kształtowanie przestrzeni na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego.

Ponadto brak realizacji celów projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* spowoduje, że osiągnięcie harmonii pomiędzy rozwojem gospodarczym, społecznym i środowiskowym będzie praktycznie niemożliwe. Ponadto zaniechanie realizacji tychże celów może powodować niesprawność całego systemu lokalnej polityki ekologicznej. Utrudni to również realizację założonych celów, które są spójne ze strategicznymi dokumentami szczebla lokalnego, regionalnego, krajowego i międzynarodowego. W związku z powyższym realizacja działań *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* wydaje się być pożądana i konieczna.

Analiza powyższych skutków braku realizacji działań zaprogramowanych w projekcie *Strategii* prowadzi do wniosku, iż niezrealizowanie ustaleń dokumentu wywołać może jedynie skutki negatywne. Reasumując należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest wariant dążący do zrealizowania działań określonych w projekcie *Strategii*. Realizacja celów/działań wraz z uwzględnieniem uwag zapisanych w podsumowaniu niniejszej Prognozy doprowadzi do ogólnej poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zdrowia mieszkańców obszaru.

4. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Strategii na środowisko

Projekt Strategii wskazuje trzy cele strategiczne, dla każdego z nich po dwa cele operacyjne, z kolei dla nich po dwa kierunki działań (łącznie 12 kierunków działań, w ramach których zdefiniowane zostały kluczowe do realizacji działania oraz lista projektów strategicznych, które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej, technicznej, społecznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.

Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Strategia zawiera zadania zgłoszone przez samorządy gmin, których realizacja przewidziana jest w perspektywie lat 2022–2030. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne.

Projekt *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje szczegółowego zakresu poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości różnych komponentów funkcjonowania obszaru oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.), dokonano analizy w kontekście kwalifikacji przedsięwzięć ujętych w projekcie *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* wg podziału w powyższym akcie prawnym.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem, według obecnego stanu wiedzy oraz ze względu na swój charakter, żadne z działań zawartych w Strategii nie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Część z zadań po ustaleniu lokalizacji lub powierzchniowej skali oddziaływania inwestycji może spełnić kryteria przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Z punktu widzenia możliwych oddziaływań na środowisko najistotniejsze są działania inwestycyjne, gdyż generują one potencjalnie największy wpływ na środowisko. Do działań takich należą:

- Utworzenie Centrum Inicjatyw Kulturalnych i społecznych w Kolbuszowej;
- Adaptacja budynku dawnej szkoły podstawowej na Dom Pracy Twórczej w miejscowości Leszcze;
- Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego Jeziórko celem utworzenia miejsca do wypoczynku i rekreacji w Majdanie Królewskim;
- Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę Domu Pracy Twórczej wraz z biblioteką i punktem informacji turystycznej poprzez modernizację (rekultywację) „Księżego Stawu” wraz z budową małej infrastruktury w miejscowości Cmolas;
- Budowa parku i infrastruktury rekreacyjnej wraz z akwem wodnym w Raniżowie;
- Rozbudowa budynku wielofunkcyjnego na cele kulturalne i turystyczno-rekreacyjne w Wilczej Woli;
- Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych;
- Budowa i rozbudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami do sieci lub inwestycje w magazyny energii działające na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytwarzania energii;
- Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej;
- Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach – poprzez odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, modernizację energetyczną budynków, wraz z instalacją urządzeń OZE;
- Budowa nowych odcinków dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich na obszarze Partnerstwa, w tym dróg wyposażonych w ciągi piesze i rowerowe, oświetlenie;
- Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej;
- Zapewnienie dostępu do opieki nad osobami w wieku senioralnym, w tym budowa Centrum opiekuńczo mieszkalnego w miejscowości Przyłęk w Gminie Niwiska.

Przedstawione powyżej przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie analizowanego obszaru. W związku z powyższym przedsięwzięcia te będą charakteryzować się ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na

środowisko. Ponadto w przypadku takich przedsięwzięć jak np. budowa nowych odcinków dróg gminnych i powiatowych, w tym dróg wyposażonych w ciągi piesze i rowerowe czy wszelkiego rodzaju zadania związane z odnową obiektów i przestrzeni publicznych, główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Przedsięwzięcia te są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z poprawą efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego oraz z wymianą/modernizacją oświetlenia ulicznego na energooszczędne, można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Stopień i zakres oddziaływania na środowisko danego przedsięwzięcia inwestycyjnego będzie uzależniony od lokalizacji, skali i zakresu danego przedsięwzięcia, w tym m.in. czy dana inwestycja będzie realizowana na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach użytkowanych rolniczo lub też na obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, charakteryzujących się największym negatywnym zakresem oddziaływania.

Biorąc pod uwagę fakt, że niektóre zamierzenia inwestycyjne na etapie przygotowania inwestycji będą mogły wymagać przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych, przyjęto założenie, że na etapie opracowywania Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla przedmiotowego dokumentu, omówiono typowe oddziaływania i ich potencjalne skutki. W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto realizacja przedsięwzięć:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego;
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

4.1 Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* na środowisko przyrodnicze, odniesiono się do projektów strategicznych zaproponowanych w Strategii. W stosunku do każdego zaplanowanego działania przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziem, krajobraz, klimat, zasoby naturalne). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe.

Ocenę i identyfikację znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tabeli tzw. macierzy skutków środowiskowych, która jest syntetycznym zestawieniem możliwych pozytywnych bądź negatywnych oddziaływań ocenianych zadań na środowisko naturalne. Przy ocenie starano się brać pod uwagę końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia i jego potencjalne oddziaływania na etapie budowy i normalnego funkcjonowania.

Zastosowano następujące oznaczenia:

- – realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia;
- – realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia;
- – realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia;
- – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji uwarunkowań;
- – realizacja celu nie wpłynie w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie.

Tabela 5 Matryca potencjalnych oddziaływań poszczególnych projektów strategicznych i zadań zwartych w Strategii na środowisko

Projekty strategiczne i zadania	Komponenty środowiska														
	Różnorodność biologiczna	Klimat	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Ludność	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Dobra materialne	Zasoby naturalne	Zabytki	Obszary chronione	Obszary Natura 2000
1. Realizacja Strategii IIT poprzez zbudowanie SMART Partnerstwa Kolbuszowskiego zgodnie z ideą Smart Villages poprzez ochronę, rozwój oraz promowanie walorów, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, a także fizyczną odnowę przestrzeni publicznych															
Utworzenie Centrum Inicjatyw Kulturalnych i społecznych w Kolbuszowej	n	n	n	n	n	n	+	+/-	+	+/-	+	+/-	n	+/-	
Utworzenie Domu Pracy Twórczej w odnowionym Domu Pamięci Ludowej	n	n	n	n	n	n	+	+/-	+	n	+	+/-	n	+/-	
Adaptacja budynku dawnej szkoły podstawowej na Dom Pracy Twórczej w miejscowości Leszcze	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+/-	+	+/-	+	+/-	+/-	+/-	
Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego Jeziórko celem utworzenia miejsca do wypoczynku i rekreacji w Majdanie Królewskim	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+/-	+	+/-	+	+/-	n	+/-	
Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę Domu Pracy Twórczej wraz z biblioteką i punktem informacji turystycznej poprzez modernizację (rekułtywację) „Księżego Stawu” wraz z budową małej infrastruktury w miejscowości Cmolas	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+	+/-	n	+/-	
Budowa parku i infrastruktury rekreacyjnej wraz z akwenem wodnym w Raniżowie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+/-	n	+/-	n	+/-	
Rozbudowa budynku wielofunkcyjnego na cele kulturalne i turystyczno-rekreacyjne w Wilczej Woli	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+/-	+	+/-	+	+/-	+/-	+/-	
2. Realizacja strategii terytorialnej IIT poprzez ochronę i poprawę stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu Partnerstwa Kolbuszowskiego															
Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych oraz prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych	+	+	+	+	+	+	+	+	n	n	n	n	n	+/-	+/-

Projekty strategiczne i zadania	Komponenty środowiska														
	Różnorodność biologiczna	Klimat	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Ludność	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Dobra materialne	Zasoby naturalne	Zabytki	Obszary chronione	Obszary Natura 2000
Przeciwdziałanie zagrożeniom dla różnorodności biologicznej oraz zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3. Zrównoważony transport w Partnerstwie Kolbuszowskim															
Utworzenie spójnego systemu komunikacji transportu publicznego w Partnerstwie Kolbuszowskim	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+/-	n	n	+	+/-	n	+/-	+/-
Kampanie informacyjno-promocyjne podnoszące świadomość mieszkańców i pracodawców w zakresie korzystania z nisko lub zeroemisyjnego transportu i ruchu niezmotoryzowanego, w tym szczególnie transportu rowerowego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru i rozwój przedsiębiorczości mieszkańców															
Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+/-	n	+/-	+	+/-	n	+/-	+/-
Tworzenie warunków umożliwiających rozwój przedsiębiorczości – start-upy, produkty lub usługi wspierające wdrażanie innowacyjnych pomysłów							+								
Wzmocnienie i promocja Kolbuszowskiej Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO – Park Mielec							+								
Wzmocnienie potencjału rynku pracy i pracodawców							+								
Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych marginalizacją							+								
Wzrost jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do warunków rynku pracy							+								

Projekty strategiczne i zadania	Komponenty środowiska														
	Różnorodność biologiczna	Klimat	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Ludność	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Dobra materialne	Zasoby naturalne	Zabytki	Obszary chronione	Obszary Natura 2000
5. Poprawa efektywności energetycznej, redukcja gazów cieplarnianych oraz rozwój energetyki odnawialnej na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego – budynki użyteczności publicznej, gospodarstwa domowe oraz prywatne przedsiębiorstwa															
Budowa i rozbudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami do sieci lub inwestycje w magazyny energii działające na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytwarzania energii	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+	+	+/-	n	n	+	+/-	n	+/-	+/-
Realizacja projektów parasolowych w zakresie OZE na terenie Partnerstwa						+	+		n	n	+	+/-	n	+/-	+/-
Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+	+	+/-	n	n	+	+/-	n	+/-	+/-
Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach – poprzez odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, modernizację energetyczną budynków, wraz z instalacją urządzeń OZE	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+	+	+/-	n	n	+	+/-	n	+/-	+/-
6. Rozwój i poprawa stanu infrastruktury komunalnej na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego															
Budowa nowych odcinków dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich na obszarze Partnerstwa, w tym dróg wyposażonych w ciągi piesze i rowerowe, oświetlenie	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+	+	+/-	+/-	+/-	+/-
Likwidacja barier architektonicznych							+								
Oznakowanie obiektów gminnych (wewnętrzne i zewnętrzne) dla potrzeb związanych z dostępnością osób dysfunkcyjnych							+								

Projekty strategiczne i zadania	Komponenty środowiska														
	Różnorodność biologiczna	Klimat	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Ludność	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Dobra materialne	Zasoby naturalne	Zabytki	Obszary chronione	Obszary Natura 2000
Rozwój i poprawa funkcjonowania systemu zagospodarowania odpadów – obieg zamknięty i gospodarka zasobooszczędna	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+
Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych na obszarze Partnerstwa							+								
Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości e-usług							+								
Zapewnienie i zwiększenie dostępności do opieki żłobkowej na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego							+								
Zapewnienie dostępu do opieki nad osobami w wieku senioralnym, w tym budowa Centrum opiekuńczo mieszkalnego w miejscowości Przyłęk w Gminie Niwiska	+/-	n	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+/-		+/-	+/-	+/-	n	+/-	+/-
Zapewnienie dostępu do szybkiego Internetu							+								

Źródło: Opracowanie własne

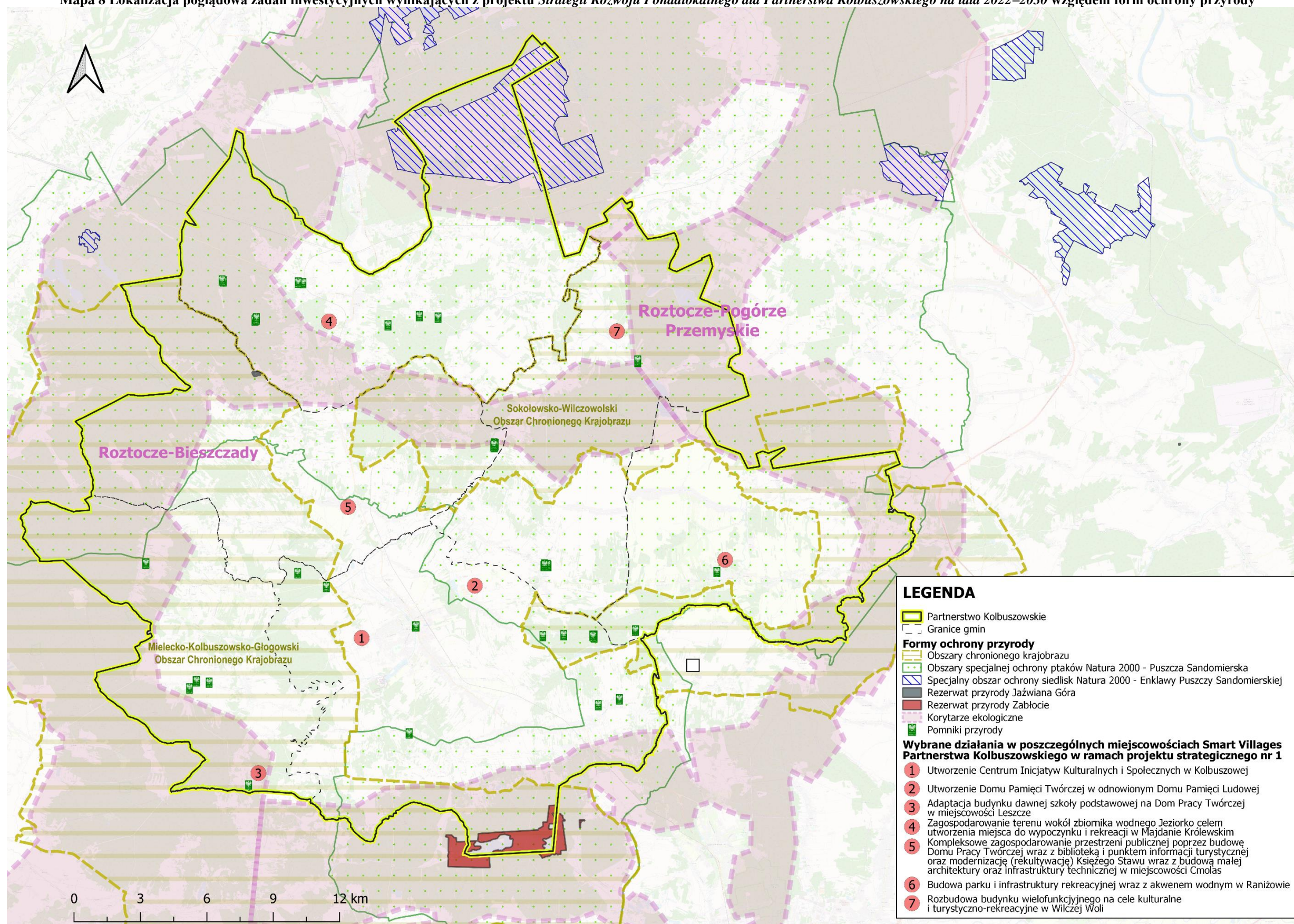
4.2 Lokalizacja ustaleń Strategii

Dane uzyskane od samorządów Partnerstwa Kolbuszowskiego, jak również informacje zebrane podczas warsztatów i zebrań konsultacyjnych, pozwoliły na określenie charakteru oraz wstępnej lokalizacji projektów inwestycyjnych w Partnerstwie Kolbuszowskim.

Spośród wszystkich działań Strategii wyodrębniono zadania inwestycyjne, których realizacja może się wiązać z ingerencją w środowisko przyrodnicze, przynosząc pozytywne bądź negatywne skutki. Na mapach 7 i 8 przedstawiono lokalizację zadań inwestycyjnych w odniesieniu do form ochrony przyrody oraz uwarunkowań wodnych.

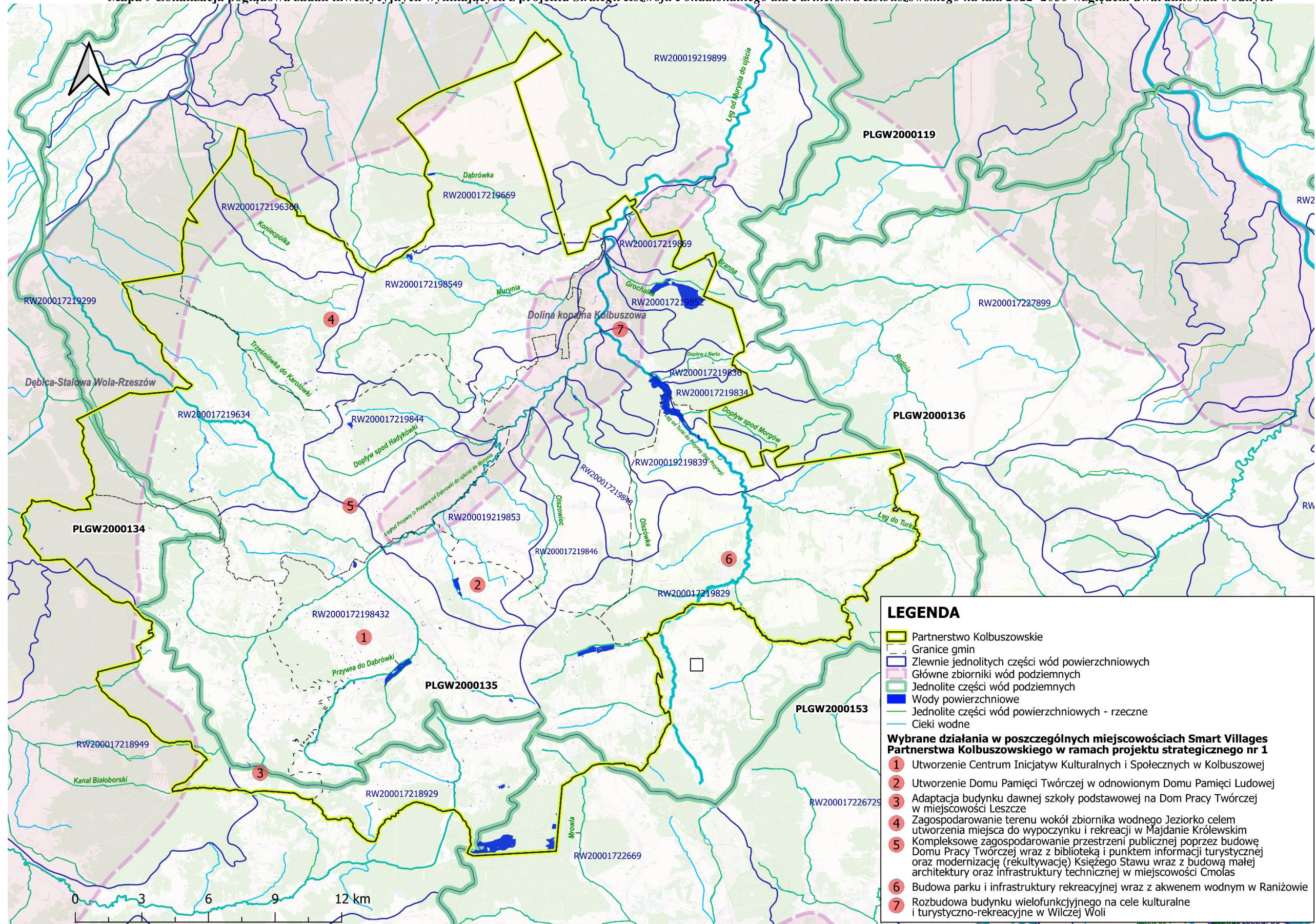
W związku z długookresowym i strategicznym charakterem dokumentu Strategii, na chwilę sporządzania dokumentu Prognozy nie jest znana lokalizacja części zadań lub lokalizacja wszystkich obiektów/działań w ramach poszczególnego zadania. Brak powyższych danych uniemożliwia przedstawienia prognozowanych oddziaływań skutków wdrażania zadań w sposób graficzny. Analizę prognozowanego oddziaływania przedstawiono w podrozdziale 4.3 w formie opisowej.

Mapa 8 Lokalizacja poglądowa zadań inwestycyjnych wynikających z projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* względem form ochrony przyrody

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, crfop.gdos.gov.pl oraz gdos.gov.pl/dane-i-metadane

Mapa 9 Lokalizacja pogładowa zadań inwestycyjnych wynikających z projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030 względem uwarunkowań wodnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Bazy Danych Geologicznych i Hydroportalu, isok.gov.pl

4.3 Wpływ realizacji Strategii na poszczególne aspekty środowiska

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* na środowisko, odniesiono się do poszczególnych zadań realizowanych w ramach projektów strategicznych. W stosunku do każdego projektu przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na środowisko (wody, powietrze atmosferyczne, klimat, klimat akustyczny, gleby, powierzchnię ziemi, faunę, florę, bioróżnorodność, zasoby naturalne, krajobraz). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe i dobra materialne.

Realizacja zaproponowanych w projekcie Strategii celów wpłynie korzystnie na stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego i w efekcie końcowym przyczyni się do poprawy ich jakości. Na podstawie określonych zadań można uznać, że żadne z wymienionych w Strategii zadań nie będzie zaliczało się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.).

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko mogą zostać zaliczone głównie przedsięwzięcia polegające na budowie nowych obiektów, jeśli zostaną przekroczone progi określone w tym rozporządzeniu. Niemniej w trakcie trwania prac budowlanych zmierzających do wykonania poszczególnych zadań inwestycyjnych mogą wystąpić czasowo ograniczone negatywne oddziaływania na środowisko, które mogą mieć różne natężenie. Będą to jednak oddziaływania przejściowe, a ich ewentualny krótkotrwały wpływ będzie rekompensowany przez uzyskanie wymiernych pozytywnych efektów społecznych, gospodarczych oraz środowiskowych. Niekorzystne skutki dla niektórych elementów środowiska będą związane przede wszystkim z działaniami inwestycyjnymi z zakresu infrastruktury techniczno-inżynierskiej, których negatywne oddziaływanie będzie występować zarówno w fazie budowy, jak i eksploatacji. Dotyczy to przede wszystkim przedsięwzięć realizowanych w sektorze drogowym (m.in. budowa nowych odcinków dróg gminnych i powiatowych na obszarze Partnerstwa).

Zaznaczyć należy, że ujemne skutki dla środowiska w fazie realizacji będą miały charakter przejściowy, krótkoterminowy, a w fazie eksploatacji mogą potencjalnie wywołać trwałe zmiany w środowisku, w tym m.in. przekształcenie krajobrazu: w tym inwestycje w infrastrukturę drogową i okołodrogową, rozbudowę lub przebudowę obiektów, zagospodarowanie terenu wokół budynków itp.

Niektóre z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji mogą wymagać przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych. W związku z tym przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

4.3.1 Różnorodność biologiczna, roślinność, zwierzęta

Dobry stan środowiska naturalnego jest kluczowy dla rozwoju społeczności, zachowania zdrowia mieszkańców czy tworzenia nowej infrastruktury.

Strategia zawiera zadania, których realizacja będzie oddziaływać bezpośrednio na różnorodność biologiczną, roślinność i zwierzęta, jak również zadania wyznaczające ramy dla dalszych działań, których realizacja będzie się wiązać z oddziaływaniem na powyższe elementy środowiska przyrodniczego. Część z tych zadań będzie miała pozytywny wpływ, część z nich będzie ingerować tylko w czasie realizacji zadań, część z kolei przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej.

Strategia zawiera działania polegające na tworzeniu obszarów zieleni urządzonej. W ramach tych działań planuje się dostosowanie i adaptację przestrzeni wokół obiektów oraz nieużytków, skwerów i zieleńców. Tereny te, w zależności od pełnionej funkcji, zostaną wzbogacone układem roślinnym oraz elementami małej architektury, umożliwiającymi rekreację oraz prawidłową gospodarkę odpadami. Istniejąca zieleń zostanie poddana pielęgnacji, uszkodzone i chore rośliny zostaną usunięte, a ich miejsce zastąpią nowe nasadzenia. Działania te pozytywnie wpłyną na rozpatrywane komponenty środowiska oraz uchronią uwzględnione tereny przed intensywnymi procesami urbanizacji i degradacją środowiska przyrodniczego. Dodatkowo zabiegi pielęgnacyjne pozwolą na usunięcie szpecącej krajobraz roślinności oraz przyczynią się do odbudowania szaty roślinnej na terenach zdegradowanych i niezadbanych. Realizacja tego zadania przyczyni się również do powstania nowych miejsc żerowych i lęgowych dla zwierząt. Ponadto pozytywny wpływ na zwierzęta będą miały również działania mające na celu utrzymywanie naturalnego charakteru zbiorników wodnych.

Pozytywny wpływ na etapie funkcjonowania nastąpi również wskutek rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej. W ramach tego działania planuje się również modernizację oczyszczalni ścieków. Powyższe działania przyniosą pozytywny efekt poprzez zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach i glebie, a przez to poprawią się warunki bytowania zwierząt i roślin. Należy jednak zaznaczyć, że na etapie budowy powyższe działania przyniosą

krótkotrwale negatywne oddziaływania. Rozbudowa sieci będzie się wiązać z wykonaniem wykopów, przez co zostanie zniszczona istniejąca roślinność oraz zerwana cenna warstwa humusu. Warstwa humusu zostanie zabezpieczona i wykorzystana w czasie przywracania pierwotnego stanu terenu. Podczas prowadzenia prac w bliskim sąsiedztwie drzew należy również odpowiednio zabezpieczyć ich pnie, aby nie doszło do uszkodzenia kory, jak również odpowiednio zabezpieczyć strefę korzeniową.

Również pozytywny wpływ na bioróżnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta będzie mieć rozwój i poprawa systemu zagospodarowania odpadów – obieg zamknięty i gospodarka zasobooszczędna. Niekontrolowany wywóz odpadów przez mieszkańców niszczy naturalne siedliska zwierząt, roślin oraz grzybów, powodując jednocześnie degradację środowiska i gruntu, co przyczynia się do pogorszenia warunków bytowania i wzrostu roślin oraz stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia zwierząt. Realizacja zadań w ramach działania polegającego na poprawie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi pozwoli na wyeliminowanie przede wszystkim tworzenia dzikich wysypisk śmieci w lasach czy na łąkach, będących naturalnym siedliskiem roślin, zwierząt oraz grzybów.

Zadanie związane z infrastrukturą drogową i rowerową zakłada budowę nowych odcinków i modernizację istniejących dróg na terenie gminy. Zadanie to będzie wiązało się z trwałym przekształceniem powierzchni terenów oraz zniszczeniem dotychczasowej roślinności na terenach budowy. Planowane nowe odcinki dróg mogą zaburzać lub utrudniać migrację zwierząt lądowych.

Strategia zawiera zadania, które będą związane z oddziaływaniem na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, jednak w przeważającej części będą to oddziaływania o charakterze pozytywnym. Podkreślić należy również, że w zależności od charakteru działań podjętych w ramach realizacji zadania, wpływ na środowisko może być jedynie chwilowy (w momencie prowadzenia prac budowlanych czy modernizacyjnych) lub ciągły, występujący również w fazie użytkowania.

Do zadań, które w fazie realizacji mogą wiązać się z oddziaływaniem na omawianie w podrozdziale komponenty środowiska, należą: *tworzenie nowych terenów inwestycyjnych, budowa nowych odcinków dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich na obszarze Partnerstwa, w tym dróg wyposażonych w ciągi piesze i rowerowe, oświetlenie*. Powstanie ww. obiektów wraz z infrastrukturą może wpłynąć negatywnie w fazie budowy na gatunki należące do królestwa zwierząt z uwagi na niszczenie ich siedlisk podczas prac budowlanych oraz emisję szkodliwych substancji powstałych w wyniku prac budowlanych. W przypadku roślin zielnych czy krzewów, będą wykonywane nasadzenia kompensacyjne w celu uniknięcia uszczerplenia

populacji występujących na obszarach objętych pracami budowlanymi. W fazie użytkowania większość wymienionych zadań nie będzie wywierała żadnego wpływu na różnorodność biologiczną, roślinność i zwierzęta. Wyjątkiem jest budowa nowych odcinków dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Głównym negatywnym oddziaływaniem tego typu inwestycji jest znaczna ingerencja w środowisko przyrodnicze, zmiana krajobrazu, przekształcenie obszarów zielonych w powierzchnie twarde, wzrost emisji hałasu i zanieczyszczeń na nowych obszarach, powstawanie barier dla migracji zwierząt i zmniejszenie powierzchni zieleni. Zidentyfikowane konflikty mogą dotyczyć występowania kolizji powstającej infrastruktury z korytarzami ekologicznymi, korytarzami migracji zwierząt, obszarami stanowiącymi tereny siedlisk przyrodniczych i siedliska gatunków. Najczęściej występującym zjawiskiem, które zostało zidentyfikowane poza fragmentacją siedlisk w przypadku negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną, będzie wystąpienie tzw. efektu barierowego. Wspomniany efekt jest obserwowany w ekosystemie na skutek powstania całkowitej lub częściowej bariery, która uniemożliwia lub utrudnia przemieszczanie się zwierząt. Bariery mogą być zarówno powierzchniowe lub liniowe, ciągłe lub nieciągłe. W efekcie negatywne oddziaływanie będzie widoczne w następujących skutkach:

- ograniczenie w dostępności do bazy pokarmowej, miejsc rozrodu itd.;
- ograniczenie w wymianie osobników;
- zmniejszenie puli genowej w wyizolowanych populacjach;
- zwiększenie śmiertelności poprzez bezpośrednie kolizje (np. na drogach prowadzących do ww. obiektów infrastruktury).

Nasilenie tego efektu będzie różne ze względu na gatunki zwierząt, ich możliwości przemieszczania się i wymogi związane z rozrodem czy żerowaniem. Ponadto intensywność tego zjawiska będzie determinowana przez rodzaj bariery.

W Strategii znajdują się również przedsięwzięcia, których realizacja spowoduje pozytywne rezultaty dla bioróżnorodności. Należą tu: *wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych oraz prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych, przeciwdziałanie zagrożeniom dla różnorodności biologicznej oraz zarządzanie zasobami przyrody, utworzenie spójnego systemu komunikacji transportu publicznego w Partnerstwie Kolbuszowskim, kampanie informacyjno-promocyjne podnoszące świadomość mieszkańców i pracodawców w zakresie korzystania z nisko lub zeroemisyjnego transportu i ruchu niezmotoryzowanego, w tym szczególnie transportu rowerowego*. Dwa pierwsze wymienione zadania spowodują m.in. poszerzenie świadomości na temat ochrony przyrody oraz tego, jak jest to ważne dla prawidłowego funkcjonowania całego ekosystemu, a tym samym wpłyną pośrednio na

zachowanie wielu siedlisk gatunków chronionych. Zadania dotyczące spójnego systemu komunikacji zbiorowej oraz mające na celu zachęcenie mieszkańców Partnerstwa do korzystania z niskoemisyjnych środków transportu spowodują zwiększenie udziału w transporcie takich środków lokomocji jak np. rower, czy zachęcą mieszkańców Partnerstwa Kolbuszowskiego do korzystania z transportu zbiorowego, co będzie miało bezpośredni wpływ na zmniejszenie niskiej emisji, a tym samym poprawę jakości powietrza, które jest kluczowym czynnikiem dla egzystencji wielu gatunków roślin, czy porostów. Przełoży się to również na funkcjonowanie gatunków należących do zwierząt, ponieważ niezależnie od tego, czy dany gatunek jest roślino czy mięsożerny, to w łańcuchu pokarmowym do którego należy, znajdują się organizmy należące do królestwa roślin, więc większa bioróżnorodność zapewnia prawidłowe funkcjonowanie ekosystemu.

Kolejna grupa zadań, które pozytywnie wpłyną na środowisko na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego, dotyczy budowy instalacji OZE oraz termomodernizacji budynków użyteczności publicznej. Zadania te w perspektywie długofalowej przyniosą pozytywne skutki m.in. poprzez redukcję niskiej emisji, a tym samym polepszenie jakości powietrza oraz wód na terenie gminy, co przełoży się pośrednio na wzrost różnorodności biologicznej oraz tworzenie nowych siedlisk dla licznych gatunków organizmów. W fazie budowy należy w szczególności uwzględniać ochronę ptaków i nietoperzy gniazdujących w ścianach budynków. Jest to konieczne ze względu na przepisy prawa polskiego i wspólnotowego. Dotyczy to kilku grup przepisów – związanych z zakazem znęcania się nad zwierzętami, z ochroną gatunkową, a także z uregulowaniem odpowiedzialności za szkody powodowane w środowisku. Większość ptaków gniazdujących w budynkach, a także wszystkie nietoperze w Polsce, objęte są ścisłą ochroną gatunkową. Nietoperze są bardziej zagrożone działaniami wynikającymi z planowanych prac budowlanych niż ptaki. Zwierzęta te chowają się głębiej w szczelinach, a na odgłosy z zewnątrz podczas prac remontowych reagują ciszą i oczekiwaniem na odejście intruzów.

Odnawialne Źródła Energii są pojęciem szerokim i w ich zakres wchodzi wiele przedsięwzięć, których realizacja może wpływać na środowisko. Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego planowanymi inwestycjami są te wykorzystujące energię słońca. Na wstępnym etapie zaznacza się, że nieodpowiednio zlokalizowane obiekty inwestycji wykorzystujące odnawialne źródła energii mogą mieć negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Systemy fotowoltaiczne mają istotny wpływ na wartości wizualne krajobrazu, który wynika głównie z zajmowania przez te instalacje dużych obszarów w przypadku instalacji naziemnych. Wskazane jest zatem lokalizowanie tego typu inwestycji poza obszarami migracji zwierząt. Należy jednak podkreślić, że trudno jednoznacznie określić wpływ

inwestycji OZE na rośliny i zwierzęta, nie znając kierunku rozwoju tych inwestycji, a tym samym skali i zasięgu oddziaływania. Jednakże przy wyborze lokalizacji należy oprócz uwarunkowań ekofizjologicznych terenu, warunków wietrznych, nasłonecznienia, możliwości pozyskania surowców do produkcji energii z biomasy oraz zasobów naturalnych – uwzględnić również występujące na danym obszarze siedliska zwierząt i roślin mogących tworzyć florę i faunę obszarów chronionych. Ponadto duży wpływ na wybór lokalizacji będzie miała również lokalna społeczność.

Strategia zawiera również tzw. działania „miękkie”, których realizacja nie będzie związana z prowadzeniem prac budowlanych i które mają bezpośrednio przyczynić do wzrostu jakości życia mieszkańców obszaru Partnerstwa Kolbuszowskiego. Działania te nie będą wpływały na różnorodność biologiczną, florę i faunę.

W przypadku konieczności ingerencji w środowisko flory i fauny objętej ochroną, należy wcześniej uzyskać stosowne pozwolenie w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.).

Listę gatunków zwierząt objętych ochroną określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2026 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380). Rozporządzenie określa gatunki zwierząt, które są:

- objęte ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
- objęte ochroną częściową,
- objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania,
- wymagające ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania.

Listę gatunków roślin objętych ochroną określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409). Rozporządzenie to określa:

- gatunki roślin:
 - objęte ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
 - objęte ochroną częściową,
 - objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania,
 - wymagające ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk;
- właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków roślin zakazy i odstępstwa od zakazów;
- sposoby ochrony gatunków roślin, w tym wielkość stref ochrony.

Listę gatunków grzybów objętych ochroną określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408). Rozporządzenie to określa:

- gatunki grzybów:
 - objęte ochroną ścisłą,
 - objęte ochroną częściową,
 - objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania,
 - wymagające ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk;
- właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków grzybów zakazy i odstępstwa od zakazów;
- sposoby ochrony gatunków grzybów, w tym wielkość stref ochrony.

Realizując zadania zawarte w Strategii należy przestrzegać zasad i zaleceń ww. rozporządzeń, jak również zasad i zakazów określonych w art. 51 i 52 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*, przez co zadania realizowane w ramach projektu nie wpłyną na zaburzenia populacji gatunków chronionych, obejmujących spadek liczebności lub zagęszczenia, zmniejszenie zasięgu występowania gatunku, pogorszenie funkcjonowania populacji i jego jakości, czy zmniejszenie powierzchni siedliska gatunku. Ponadto w opracowaniu przedstawiono propozycje działań minimalizujących negatywny wpływ.

4.3.2 Klimat, powietrze atmosferyczne

Realizacja zadań zawartych w Strategii może zarówno wpływać pozytywnie na powietrze i klimat, jak również przyczyniać się do pogorszenia stanu ww. komponentów środowiska.

Działania, które wpłyną pozytywnie na panujący klimat i powietrze to:

- utworzenie spójnego systemu komunikacji transportu publicznego w Partnerstwie Kolbuszowskim;
- kampanie informacyjno-promocyjne podnoszące świadomość mieszkańców i pracodawców w zakresie korzystania z nisko lub zeroemisyjnego transportu i ruchu niezmotoryzowanego, w tym szczególnie transportu rowerowego;
- budowa nowych odcinków dróg gminnych i powiatowych na obszarze Partnerstwa, w tym dróg wyposażonych w ciągi piesze i rowerowe, oświetlenie;
- rozwój i poprawa funkcjonowania systemu zagospodarowania odpadów – obieg zamknięty i gospodarka zasobooszczędna;

- rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, w tym modernizacja oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej, budowa nowych odcinków sieci kanalizacyjnej oraz przepompowni;
- działania związane z wykorzystaniem potencjału Partnerstwa w obszarze OZE i energetyki rozproszonej, a także efektywne wykorzystanie energii oraz kompleksowa modernizacja obiektów użyteczności publicznej w celu ograniczenia energochłonności gospodarki, zwiększenia efektywności energetycznej i cieplnej oraz energooszczędności.

Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej zmniejszy zapotrzebowanie na ciepło, co będzie się wiązać z mniejszym spalaniem paliw energetycznych oraz redukcją emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym gazów cieplarnianych. Dodatkowe wsparcie w postaci wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, modernizacji lub wymiany istniejących źródeł ciepła na energooszczędne – pozwoli spotęgować efekt.

Prace remontowo-budowlane związane z rozbudową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, adaptacją budynków do nowych funkcji, tworzeniem nowych obiektów mogą powodować negatywne oddziaływanie na powietrze. Prace ziemne, prace budowlane nie pozostają bez wpływu na zapylenie powietrza – powodują wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza. W szczególności dotyczy to substancji emitowanych z silników spalinowych (w czasie transportu oraz pracy sprzętu i maszyn roboczych), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (gazy, głównie lotne związki organiczne) i innych. Tego rodzaju prace nie są obojętne dla ludzi przebywających w pobliżu, szczególnie mieszkańców okolicznych domów – powodują w tym czasie pewną uciążliwość. W związku z tym, należy ograniczać emisję poprzez:

- zwilżanie powierzchni terenu oraz sypkiego materiału składowanego na przyzmacz (piasek) w porze suchej, bezdeszczowej;
- stosowanie sztucznych barier, jakimi są m.in. parkany okalające plac budowy;
- zastosowanie „myjek” do oczyszczania kół, a przede wszystkim zamiatanie na mokro odcinka ulicy, na który będą wyjeżdżały samochody z budowy, w celu zapobiegnięcia zanieczyszczania powierzchni tych ulic;
- unikanie warunków sprzyjających pyleniu podczas przesypywania sypkiego materiału (np. załadunek i rozładunek ciężarówek);
- szybkie zagospodarowanie powierzchni, która została odsłonięta i przez to narażona na emisję wiatrową (np. obsadzanie trawą itp.).

Zaniechanie działań zmierzających do ograniczenia emisji gazów i pyłów do atmosfery może prowadzić do stopniowego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego. Brak wdrożenia proekologicznych inwestycji spowoduje pogarszanie się jakości powietrza, na którą obecnie główny wpływ ma emisja niska. Utrzymanie przestarzałych technologii niewątpliwie spowoduje wzrost energochłonności oraz wzmożoną emisję zanieczyszczeń. W wyniku zaniechania działań związanych m.in. z rozwojem transportu niskoemisyjnego oraz rozwojem dróg gminnych i powiatowych wraz z ciągami pieszymi i rowerowymi nastąpi wzrost niekorzystnych oddziaływań na powietrze, takich jak: emisja zanieczyszczeń do powietrza wynikająca z intensywnego ruchu komunikacyjnego, braku alternatywy dla konieczności wykorzystania pojazdów samochodowych do przemieszczania się. W związku z tym zaniechanie realizacji ustaleń w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego jest działaniem zdecydowanie negatywnym.

Pozostałe z zadań realizowanych w ramach Strategii nie powinny wiązać się z dodatkowymi emisjami do atmosfery, mogącymi powodować zmiany lokalnego klimatu. Zadania te nie spowodują pogorszenia jakości powietrza oraz przekroczenia poziomu dopuszczalnych substancji określonych w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2021 r. poz. 845).

4.3.3 Ludność

Działania zawarte w Strategii w fazie użytkowania będą mieć jedynie pozytywny wpływ na ludność zamieszkującą teren Partnerstwa Kolbuszowskiego. Chwilowe niedogodności mogą się wiązać z fazą realizacji niektórych przedsięwzięć. Część działań ma charakter prospołeczny i w większym bądź mniejszym stopniu wpłynie pozytywnie na lokalną społeczność. Przyczyni się do tego niewątpliwie poprawa standardu usług publicznych, co z kolei przełoży się na wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców.

Realizacja przedsięwzięć Strategii wpłynie na aktywizację mieszkańców oraz ułatwi im rewitalizację społeczną. Realizacja działań w sferze przestrzeni i gospodarki wpłynie bezpośrednio na wzrost poziomu zadowolenia mieszkańców i turystów, natomiast konkretne działania społeczne dotyczyć będą rozwoju zasobów ludzkich, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacji społecznej osób zagrożonych marginalizacją. Realizacja projektu Strategii wpłynie na pobudzenie wzrostu społeczno-gospodarczego. Powstaną nowe przedsiębiorstwa oraz nowe miejsca pracy, co wpłynie na zmniejszenie się bezrobocia, poprawie ulegną również warunki ekonomiczne mieszkańców obszaru. Realizacja zadań

w sektorze przestrzennym wpłynie na poprawę wizerunku gminy w oczach turystów i mieszkańców.

Ważną grupą zadań znajdujących się w Strategii są te, które skupiają się na polepszeniu estetyki obszarów należących do Partnerstwa Kolbuszowskiego, uatrakcyjnieniu jego wizerunku na zewnątrz, stworzeniu nowych miejsc do rekreacji czy wykorzystaniu zasobów endogenicznych jakimi są m.in. unikalne walory przyrodnicze. Realizacja ich wpłynie na zwiększenie ruchu turystycznego na terenie obszaru objętego strategią, a tym samym dochodów mieszkańców powiatu. Dodatkowo nowe tereny rekreacyjne stworzą nowe możliwości spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru Partnerstwa Kolbuszowskiego.

Strategia zawiera również zadania dotyczące zrównoważonego transportu na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego: *utworzenie spójnego systemu komunikacji transportu publicznego w Partnerstwie Kolbuszowskim oraz kampanie informacyjno-promocyjne podnoszące świadomość mieszkańców i pracodawców w zakresie korzystania z nisko lub zeroemisyjnego transportu i ruchu niezmotoryzowanego, w tym szczególnie transportu rowerowego*. Realizacja tych zadań wpłynie na ułatwienie przemieszczania się po terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego, usprawni i skróci jego czas, a przy tym spowoduje zmniejszenie niskiej emisji, co przełoży się na zdrowie oraz wzrost poziomu zadowolenia mieszkańców omawianego obszaru.

Podsumowując – działania zawarte w Strategii będą przynosiły olbrzymie korzyści dla mieszkańców obszaru Partnerstwa Kolbuszowskiego zarówno w strefie gospodarczej, jak i rozrywkowej. Do tego będą przyczyniały się do polepszenia kondycji i zdrowia ludności.

4.3.4 Wody

Zgodnie z ustawą OOS negatywny wpływ na możliwość osiągnięcia przez jednolite części wód celu środowiskowego jest przesłanką do odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a tym samym zgody na realizację przedsięwzięcia. Wydaje się zatem, że prawidłowo przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko skutecznie eliminuje możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań na cele ochrony wód.

Strategia nie zawiera działań, które przyczynią się do pogorszenia stanu chemicznego i ilościowego omawianych wód, co jest również szczególnie istotne ze względu na położenie Partnerstwa Kolbuszowskiego w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów” oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 426 „Pradolina Kopalna Kolbuszowa”. Działania z zakresu uregulowania rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej są niezbędne dla sprawnego funkcjonowania obszaru z uwzględnieniem

aspektów ochrony środowiska. Zorganizowanie gospodarki wodno-ściekowej będzie zapobiegać usuwaniu nieczystości ciekłych w sposób, który prowadzi do zanieczyszczenia gleb i wód, co będzie miało duże znaczenie dla środowiska. Organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód, a co za tym idzie – zanieczyszczenia środowiska wodno-glebowego oraz ograniczy spływ zanieczyszczeń do wód niezorganizowanych punktowych źródeł. Działanie to przyczyni się do poprawy stanu lub utrzymania dobrego stanu wód, co wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów środowiskowych określonych w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, polegających na spełnieniu wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym. Celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu. Strategia nie zawiera działań, które przyczynią się do pogorszenia stanu chemicznego i ilościowego omawianych wód. Instalacja kanalizacyjna będzie szczelna i zabezpieczona w sposób zapobiegający wydostawaniu się ścieków. Sieć kanalizacyjna nie będzie stanowić źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza, ziemi i wód. Instalacje te zaplanowano z myślą o ochronie środowiska. Na etapie eksploatacji omawiane przedsięwzięcia przyniosą długotrwały pozytywny efekt polegający na kontrolowanym i bezpiecznym dla środowiska gospodarowaniu ściekami oraz poprawią komfort życia mieszkańców.

Przewidziane do realizacji zadania Strategii nie spowodują pogorszenia się stanu ilościowego i chemicznego JCWPd 134, 135, 136 i 153. Działania te nie zaburzą również równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych w trakcie realizacji, jak i w okresie eksploatacji. Dodatkowo nie przyczynią się do trwałego wzrostu zanieczyszczeń powstałych na skutek działalności człowieka.

Podczas projektowania inwestycji w ramach realizacji projektów strategicznych należy uwzględnić *Ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne* (Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.), która zgodnie z art. 75 określa zakazy dotyczące wprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych, do wód powierzchniowych i do ziemi.

Działania polegające na wspieraniu odnawialnych źródeł energii oraz przedsięwzięć ograniczających zużycie energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym będą w pośredni sposób pozytywnie oddziaływać na wody. Sektor energetyczny powiązany jest ze środowiskiem wodnym, dlatego projekty poprawiające wydajność cieplną oraz promujące oszczędzanie energii i zwiększenie udziału energii odnawialnej będą pośrednio pozytywnie wpływać na wody, poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych. Wspierane i promowane będą najlepsze technologie w zakładach produkcyjnych, które pozwolą na zminimalizowanie ich wpływu na środowisko.

Pozytywny wpływ na jakość wód nastąpi również na skutek poprawy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, co zapobiegnie wyrzucaniu śmieci do lasów, na skraj łąk czy dolin rzecznych. Nielegalne wysypiska śmieci powodują duże zagrożenia dla jakości gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych. W składowanych nielegalnie odpadach bardzo często znajdują się odpady niebezpieczne (m.in. opakowania po farbach, rozpuszczalnikach, zużyty lub zepsuty sprzęt elektroniczny), które stanowią źródło metali ciężkich oraz związków i substancji chemicznych zagrażających zdrowiu i życiu ludzi i zwierząt. Pod wpływem opadów atmosferycznych szkodliwe substancje migrują w głąb podłoża i przedostają się do wód gruntowych, powodując skażenie wody pitnej w miejscowościach nawet bardzo oddalonych od dzikiego wysypiska śmieci. Przewiduje się, że realizacja zadań ukierunkowanych na poprawę systemu gospodarowania odpadami ograniczy nielegalne składowiska odpadów na terenie gminy.

Pozostałe zadania planowane w ramach realizacji Strategii nie wpłyną na wody powierzchniowe oraz podziemne, gdyż żadne z nich nie wiąże się z dodatkowym wytwarzaniem i wprowadzaniem zanieczyszczeń (ścieków, odpadów) do wód i gruntu, co mogłoby pogorszyć stan czystości cieków naturalnych i wód podziemnych oraz ingerować w strefy ochronne.

Projekt Strategii zawiera również liczne działania wynikające z projektów strategicznych, które wpłyną pozytywnie na stan wód podziemnych i powierzchniowych. Wprowadzenie niskoemisyjnego transportu oraz wszystkie działania związane z edukacją społeczeństwa w temacie wykorzystania ekologicznych środków transportu spowodują zmniejszenie niskiej emisji, a tym samym wzrost jakości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego. Wszystkie działania, które będą mieć pozytywny wpływ na wody, będą mieć charakter długoterminowy. Bezpośrednio największe korzyści dla wód powierzchniowych i podziemnych przyniesie realizacja działań polegających na budowie, rozbudowie i modernizacji sieci kanalizacyjnych i nakierowanych na poprawę gospodarki wodno-ściekowej.

4.3.5 Powierzchnia ziemi, krajobraz

Znaczna część działań ujęta w Strategii będzie się wiązać z ingerencją w krajobraz i powierzchnię ziemi. Następstwami tego będą zarówno skutki pozytywne, jak i negatywne.

Wszelkie zadania planowane w ramach Strategii z zakresu remontu, modernizacji i renowacji budynków wpłyną w pozytywny sposób na krajobraz Partnerstwa Kolbuszowskiego. Obecnie wizerunek niektórych obiektów nie jest zadowalający, z zewnątrz

wymagają remontu. Obiekty będą lepiej komponować się z otaczającym krajobrazem. Zniszczona i szpecąca roślinność zostanie usunięta, w jej miejsce zostanie zaaranżowana nowa zieleń. Zniszczone zadrzewienia również zostaną usunięte. Wszystkie te prace wpłyną pozytywnie na krajobraz miejscowości. Tworzenie obszarów zieleni urządzonej, jak również działania modernizacyjne sprawią, iż zaniedbane obecnie obiekty i tereny będą po przewidzianych zabiegach lepiej komponować się z otaczającym krajobrazem.

Krótkotrwałe negatywne oddziaływanie inwestycji na krajobraz będzie występowało na etapie prac związanych z rozwojem infrastruktury kanalizacyjnej. Będą one związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i nie spowoduje istotnych zmian w krajobrazie, a po zakończeniu robót i uporządkowaniu terenu – zniknie. Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej przyczyni się ponadto do polepszenia jakości środowiska gruntowo-wodnego. Zmiana w krajobrazie oraz ingerencja w powierzchnię ziemi może nastąpić wskutek działania polegającego na budowie nowych odcinków dróg gminnych i powiatowych na obszarze Partnerstwa, w tym dróg wyposażonych w ciągi piesze i rowerowe. Skala wielkości tych przedsięwzięć nie jest znana. Na tym etapie nie przewiduje się, iż inwestycje te spowodują znaczące oddziaływania na środowisko.

Pośrednie oddziaływanie na omawiane komponenty środowiska nastąpi wskutek wparcia przedsięwzięć opartych na odnawialnych źródłach energii. Działania wspierające spowodują rozrost tego typu inwestycji na terenie gminy. Skala oddziaływania na środowisko będzie uzależniona od rodzaju i wielkości inwestycji.

Realizacja zadań inwestycyjnych może się wiązać z powstawaniem odpadów w związku z pracami budowlanymi. Głównym składnikiem odpadów budowlanych jest gruz betonowy, ceglany i ceramiczny. Materiały te po przetworzeniu stanowią cenny surowiec wtórny w postaci pełnowartościowego kruszywa budowlanego mogącego znaleźć zastosowanie również przy produkcji materiałów i elementów budowlanych podczas budowy obiektów budowlanych i dróg. W związku z powyższym należy podczas prac zapewnić odpowiednią zbiórkę i selekcję odpadów. Materiały budowlane powinny być wyodrębniane i wytwarzane w pobliżu budowy, tak aby zminimalizować zużycie energii potrzebnej do ich transportu. Tam, gdzie to możliwe, elementy budowlane należy wyprodukować poza obrębem budowy, a następnie dostarczyć je w docelowe miejsce, w celu maksymalizacji korzyści płynących z ich pozamiejscowego wytwarzania (m.in. minimalizacja powstawania odpadów, stosowanie recyklingu, powstawanie elementów wysokiej jakości, zmniejszenie hałasu i pylenia).

W Strategii nie planuje się takich działań, które wiązałyby się z wytwarzaniem i wprowadzaniem szkodliwych substancji i ścieków do gleby, mogących wpłynąć na jakość gruntu. Jedynie podczas prac budowlanych mogą zdarzyć się niekontrolowane wycieki substancji szkodliwych, w związku z czym – należy zachować szczególne środki ostrożności.

4.3.6 Hałas, promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych są głównie obiekty elektroenergetyczne tj. linie wysokiego napięcia, stacje przesyłowo-rozdzielcze, transformatory, czy energetyczna instalacja zasilająca. Wykonanie projektów zakładających modernizację i powstawanie nowej infrastruktury wiąże się z użytkowaniem sprzętu elektrycznego, który musi być zasilany w trakcie prac. W związku z tym realizacja zadań budowlanych i modernizacyjnych zawartych w Strategii może wiązać się z wytwarzaniem pól elektromagnetycznych, ale tylko w trakcie trwania prac. Ważne jest, że promieniowanie wytwarzane podczas trwania prac będzie niemal niezauważalne z uwagi na ich charakter i czas trwania oraz ilość urządzeń elektrycznych potrzebnych do ich realizacji. Emisja pól elektromagnetycznych ustanie po zakończeniu prac i będzie praktycznie niewykrywalna w fazie użytkowania nowych obiektów i elementów infrastruktury. Ponadto w trakcie trwania prac związanych z ww. zadaniami będzie prowadzony monitoring poziomu pól elektromagnetycznych.

Uciążliwości akustyczne wynikające z realizacji działań zawartych w Strategii będą dotyczyły głównie realizacji projektów zakładających budowę czy modernizację m.in. obiektów użyteczności publicznej czy dróg gminnych i powiatowych, jednak będą one występowały jedynie na etapie budowy i w należyty sposób minimalizowane oraz ustąpią wraz z jej zakończeniem.

Działania podejmowane w ramach Strategii powinny uwzględniać obowiązujące normy emisji hałasu ujęte w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Głównym źródłem hałasu powstającego na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego jest ruch drogowy. Hałas drogowy powstaje w wyniku poruszania się pojazdów (odgłosy pracy silnika, układu wydechowego i napędowego), na styku opony z nawierzchnią drogową. Podstawowymi właściwościami nawierzchni, mającymi największy wpływ na zmniejszenie hałasu, są: szorstkość, wielkość ziaren kruszywa i zawartość wolnych przestrzeni.

Do najważniejszych środków zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania na klimat akustyczny w trakcie budowy należą:

- działania w miejscu generowania hałasu (działania zarządzającego oraz użytkowników);

- związane z pojazdem (konstrukcja pojazdu, stan taboru);
- związane z infrastrukturą (konstrukcja, stan techniczny, rozwiązania sytuacyjne i wysokościowe);
- stosowanie elementów organizacji ruchu ograniczających prędkość i podnoszących płynność ruchu drogowego (sterowanie ruchem, ograniczenie sygnałów dźwiękowych, ronda, bramy wjazdowe do terenów zabudowanych, wyspy odginające pasy ruchu, azyle na przejściach dla pieszych);
- stosowanie podkładów pochłaniających i nawierzchni ograniczających hałas oraz drgania, zwłaszcza w pobliżu zabudowy mieszkaniowej;
- prowadzenie prac budowlanych i modernizacyjnych w ciągu dnia.

Budowa ciągów pieszych i rowerowych na terenie Partnerstwa oraz utworzenie spójnego systemu komunikacji transportu publicznego w Partnerstwie Kolbuszowskim przyczynią się do zmniejszenia udziału samochodów osobowych w ruchu drogowym. Pośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego.

Podsumowując, uciążliwości akustyczne będą występowały na etapie powstawania inwestycji, jednak przy zastosowaniu odpowiednich środków będą one zminimalizowane i mało dokuczliwe, a wprowadzenie w życie większości zadań zawartych w Strategii przyczyni się do zmniejszenia generowanego hałasu w przyszłości.

4.3.7 Zasoby naturalne

Zasoby naturalne są to wszelkie występujące na Ziemi naturalne dobra możliwe do wykorzystania przez człowieka. Dzieli się je na:

- zasoby odnawialne – uzupełniane w sposób ciągły lub sezonowo, np. roślinność, zwierzęta;
- zasoby nieodnawialne – ich ilość jest ograniczona, przez co mogą one ulec wyczerpaniu, np. węgiel kamienny, ropa naftowa;
- zasoby częściowo odnawialne – np. gleby, woda.

Szereg działań ujętych w Strategii wpłynie w pozytywnym lub negatywnym stopniu na zasoby naturalne. Planowane są zadania, które przyczynią się do ochrony zasobów, jak np.:

- wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych oraz prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych;
- przeciwdziałanie zagrożeniom dla różnorodności biologicznej oraz zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu;

- budowa i rozbudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami do sieci lub inwestycje w magazyny energii działające na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytwarzania energii;
- poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej;
- poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach – poprzez odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, modernizację energetyczną budynków wraz z instalacją urządzeń OZE;
- rozwój i poprawa funkcjonowania systemu zagospodarowania odpadów – obieg zamknięty i gospodarka zasobooszczędna;
- rozwój infrastruktury kanalizacyjnej.

Wszystkie z powyższych działań wpłyną pozytywnie na jakość i wielkość zasobów naturalnych, przyniosą pozytywne skutki oraz ograniczą eksploatacje.

Realizacja ustaleń Strategii nie będzie skutkować oddziaływaniem na zasoby naturalne i dobra materialne. Nie spowoduje eliminacji udokumentowanych zasobów naturalnych dopuszczonych do eksploatacji na zasadach określonych prawem. Dotyczy to także dóbr materialnych.

4.3.8 Dobra materialne, zabytki

W Strategii planuje się takie przedsięwzięcia, które będą się wiązały z ingerencją w obiekty materialne, jest to:

- utworzenie Centrum Inicjatyw Kulturalnych i społecznych w Kolbuszowej;
- likwidacja barier architektonicznych;
- utworzenie Domu Pracy Twórczej w odnowionym Domu Pamięci Ludowej;
- adaptacja budynku dawnej szkoły podstawowej na Dom Pracy Twórczej w miejscowości Leszcze;
- budowa i rozbudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami do sieci lub inwestycje w magazyny energii działające na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytwarzania energii;
- poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej;

- poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach – poprzez odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, modernizację energetyczną budynków wraz z instalacją urządzeń OZE.

W ramach Strategii planuje się prace termomodernizacyjne, które wiążą się z przeprowadzeniem prac estetycznych i przestrzennych, co poprawi wizerunek budynków, a zarazem miejscowości. W przypadku bliskiej lokalizacji tych prac względem obiektów dobra materialnego oraz zabytków, może wystąpić negatywne oddziaływanie. Prowadzone roboty remontowo-budowlane wraz ze stosowanymi urządzeniami mogą emitować wibracje oraz kurz i pyły. Zadania zawarte w Strategii nie uszczegółwiają lokalizacji konkretnych inwestycji, dlatego nie można jednoznacznie określić, czy wystąpi negatywne oddziaływanie na dobra materialne oraz zabytki.

Likwidacja barier architektonicznych wiązać się będzie przede wszystkim z dostosowaniem budynków instytucji i przestrzeni publicznej dla osób starszych i niepełnosprawnych, poprawiając tym samym ich funkcjonalność i użyteczność.

Większość działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii wpłynie pozytywnie na dobra materialne, między innymi poprzez podniesienie atrakcyjności turystycznej Partnerstwa Kolbuszowskiego, wygospodarowanie i urządzenie miejsc przeznaczonych do spotkań mieszkańców i spędzania wolnego czasu, budowę obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Również pozytywny wpływ na obiekty będzie mieć realizacja działań w zakresie wykorzystywania dziedzictwa kulturowego obszaru. Działanie to przyczyni się do promocji obiektów świadczących o kulturze i historii gminy nie tylko wśród społeczności lokalnej, ale również turystom odwiedzających obszar. Prace renowacyjne i estetyczne poprawią wizerunek budynków, a zarazem miejscowości, co będzie miało odzwierciedlenie w podniesieniu atrakcyjności turystycznej obszaru.

Znaczna grupa działań ujęta w Strategii przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z sektora transportowego oraz komunalno-bytowego. Mniejsze stężenie zanieczyszczeń w powietrzu spowolni proces niszczenia elewacji budynków.

W Strategii nie ma zadań, które przyczynią się do pogorszenia lub znacznego naruszenia dóbr materialnych oraz zabytków znajdujących się na terenie powiatu kolbuszowskiego.

4.3.9 Obszary chronione, Natura 2000

Zakazy ustanowione dla obszarów chronionego krajobrazu zgodnie z *Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* nie dotyczą m.in. inwestycji celu publicznego oraz

prowadzenia akcji ratowniczej, a także działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym. W odniesieniu do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego wprowadzone zakazy nie dotyczą m.in. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody. Inwestycje celu publicznego określa m.in. art. 6 *Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.). Do celów publicznych w rozumieniu ustawy zalicza się:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji;
- wydzielenie gruntów pod linie kolejowe oraz ich budowa i utrzymanie;
- wydzielanie gruntów pod lotniska, urządzenia i obiekty do obsługi ruchu lotniczego, w tym rejonów podejść, oraz budowa i eksploatacja tych lotnisk i urządzeń;
- budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;
- budowa i utrzymywanie sieci transportowej dwutlenku węgla;
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania;
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
- opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- ochrona Pomników Zagłady w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady oraz miejsc i pomników upamiętniających ofiary terroru komunistycznego;
- budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, a także publicznych: szkół, obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i obiektów sportowych;

- budowa i utrzymywanie obiektów oraz pomieszczeń niezbędnych do realizacji obowiązków w zakresie świadczenia usług powszechnych przez operatora wyznaczonego w rozumieniu *Ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe* (Dz. U. z 2022 r. poz. 896 z późn. zm.), a także innych obiektów i pomieszczeń związanych ze świadczeniem tych usług;
- budowa i utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich;
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem;
- poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz podziemne składowanie dwutlenku węgla;
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy;
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej;
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;
- inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

Zasięg terytorialny większości projektów strategicznych obejmuje tereny przekształcone antropogenicznie, w tym głównie tereny mieszkalnictwa znajdujące się poza obszarami chronionymi. Zadania, które po ustaleniu lokalizacji mogą być realizowane na terenach chronionych, to rozwój gospodarki wodno-ściekowej oraz zapewnienie odpowiedniej jakości infrastruktury drogowej i rowerowej. Oddziaływanie dotyczyć będzie głównie obszarów Natura 2000 obejmujących tereny zamieszkałe, na których rozwój infrastruktury sanitarnej i drogowej jest bardzo ważny. Zadania te najbardziej oddziaływać będą w czasie fazy budowy, podczas której wykonywane będą prace ziemne. Dodatkowo poprawa infrastruktury drogowej będzie wiązać się z utwardzeniem powierzchni oraz zmianą jej dotychczasowego użytkowania.

Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego wyznaczony został Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB180005. Zagrożeniami dla obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska są: osuszanie terenów podmokłych i regulacja rzek, nieuregulowana gospodarka odpadami i ściekami, gospodarka leśna, łowiecka i kłusownictwo, fragmentacja ekosystemów rozbudowana sieć dróg oraz chemizacja rolnictwa i nieprawidłowa gospodarka ziemią. Zadania zaproponowane do realizacji w ramach Strategii nie spowodują wymienionych zagrożeń.

Na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego wyznaczony został Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej PLH180055. Celem ochrony obszaru jest zachowanie najbogatszych fragmentów Puszczy Sandomierskiej z dużym nagromadzeniem siedlisk z załącznika I Dyrektywy siedliskowej. Celem ochrony w obszarze enklaw jest przywrócenie i zachowanie właściwego stanu ochrony siedliska suchych wrzosowisk występujących jedynie na terenie poligonu wojskowego w Nowej Dębie. Występują tu chronione gatunki owadów, takie jak: pachnica dębowa, modraszek telejus, modraszek nausitous i szlaczkoń szafraniec – szczególnie istotne jest utrzymanie populacji bytujących tu owadów. Na tym samym terenie znajdują się także zachowane w dobrym stanie torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą oraz torfowiska przejściowe i trzęsawiska. W centralnej części obszaru enklaw występuje niewielkie siedlisko (10 ha) – bory i lasy bagienne.

Ochrona na obszarach Natura 2000 opiera się przede wszystkim na ograniczeniu podejmowania działań mogących w znacznym stopniu pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000.

Opracowując projekt dokumentu starano się, aby był on zgodny z zapisami *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. z 2022 r. poz. 96) oraz *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowań Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczonych jako obszary Natura 2000* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713), standardowymi formularzami danych o obszarach Natura 2000 (SDF) oraz poradnikami opracowanymi przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.

Realizacja przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Strategii nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000: Puszcza Sandomierska oraz Enklawy Puszczy Sandomierskiej, w tym w szczególności:

1. nie pogorszą stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
2. nie wpłyną negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
3. nie pogorszą integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

W związku z powyższym nie zachodzi również konieczność wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Do zakazów dotyczących pomników przyrody występujących na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego należą:

- niszczenie, uszkodzanie lub przekształcanie obiektu lub obszaru;
- wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce leśnej;
- umieszczanie tablic reklamowych.

Podczas realizacji zadań zawartych w Strategii respektowane będą wszystkie ww. zakazy. Nie przewiduje się, aby realizacja przedsięwzięć wynikających ze Strategii wpływała na występujące na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego pomniki przyrody. W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na te formy ochrony przyrody.

Nie przewiduje się, aby realizacja przedsięwzięć wynikających ze Strategii wpływała na występujące na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego rezerwaty przyrody (Jaźwiana Góra, Zabłocie). Żadne z przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Strategii nie będzie zlokalizowane na obszarze ww. rezerwatów. W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na te formy ochrony przyrody.

Teren Partnerstwa Kolbuszowskiego znajduje się w przestrzeni korytarzy ekologicznych: Roztocze – Bieszczady i Roztocze – Pogórze Przemyskie. Warunkiem istnienia korytarzy ekologicznych jest ich nieprzerwanie trwałą, nieprzekraczalną barierą infrastrukturalną, a do takich należą bariery antropogeniczne. Zatem korytarze ekologiczne są również elementem organizującym przestrzeń życia człowieka. Planowane w Strategii działania wiążą się z ingerencją w tereny zamieszkałe przez ludność oraz przekształcone antropogenicznie, które nie obejmują obszarów korytarzy ekologicznych. W przypadku projektowania inwestycji w ramach Strategii na przestrzeni kolejnych lat należy odpowiednio dobierać lokalizację, aby nie zakłócić podstawowych funkcji korytarzy ekologicznych. Szczególną uwagę należy zwrócić podczas inwestycji z zakresu OZE. Projekty w tym zakresie powinny uwzględniać wszelkie zalecenia i ograniczenia wskazane w Prognozie oraz w obowiązujących ustawach.

Działania polegające na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do atmosfery wpłyną pozytywnie zarówno na pobliskie tereny, jak i obszary z nimi sąsiadujące, na które składają się

również obszary chronione. Należy jednak zachować szczególną ostrożność podczas zadań termomodernizacyjnych obiektów znajdujących się na obszarze Natura 2000, jak i w bliskim sąsiedztwie.

Realizacja przedsięwzięć na terenie lub w sąsiedztwie obszarów chronionych będzie poprzedzana rozpoznaniem pozwalającym na respektowanie zakazów oraz realizację działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów. Prace budowlane, ziemne, remontowe itp. będą realizowane w taki sposób, żeby nie mieć wpływu na cele i przedmioty ochrony obszarów chronionych, w tym sieci Natura 2000. W uzasadnionych przypadkach, zgodnie z art. 15, pkt 4, 5 i 34, art. 60 ust. 7 ustawy o ochronie przyrody, właściwy organ ochrony środowiska może zezwolić na obszarach chronionych na odstępstwa od zakazów (jeżeli takie zezwolenie nie zostało wcześniej uzyskane).

Podsumowując stwierdza się, że realizacja Strategii nie będzie oddziaływać negatywnie zarówno na obszarowe, jak również indywidualne formy ochrony przyrody (pomniki przyrody). Jedyny wyjątek stanowi rozbudowa gospodarki wodno-ściekowej oraz budowa nowych dróg, których przebieg może kolidować z obszarami chronionymi. Jednakże dopiero po ustaleniu lokalizacji i skali przedsięwzięcia możliwa będzie ocena zasięgu oddziaływania na tereny cenne przyrodniczo.

Prognozuje się, iż pozostałe zadania w Strategii nie wpłyną na pogorszenie się stanu chronionych siedlisk przyrodniczych poprzez fizyczną degradację, zmniejszenie powierzchni czy zmianę cech charakterystycznych siedliska. Działania nie spowodują pogorszenia stanu gatunków znajdujących się na tym obszarze, pogorszenia szans osiągnięcia oraz przywrócenia właściwego stanu ochrony siedlisk w przyszłości.

4.4 Skumulowane i transgraniczne oddziaływanie na środowisko

W Prognozie nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ocena ryzyka wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko jest obligatoryjnym elementem analiz przeprowadzanych w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Jest to wymóg przewidziany w prawie krajowym, wynikający z przepisów prawa międzynarodowego – Konwencji EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r., zwanej dalej „Konwencją” oraz Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie ocen wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. UE L 197 z 21.7.2001, str. 30, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157, z późn. zm.) tzw. „dyrektywy SEA”. Z treści art. 2 ust. 3 Konwencji wynika, że procedurze oceny oddziaływań transgranicznych poddaje się przede wszystkim konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne, w tym transport. Ponadto Konwencja, a w ślad za nią prawo unijne wymagają, aby procedurze oceny poddawać również projekty planów i programów, których realizacja może wywoływać znaczące skutki środowiskowe na terenie państwa sąsiedniego. W załącznikach I i III do Konwencji podano listę typowych przedsięwzięć wymagających takiej oceny, a także wskazano kryteria kwalifikujące te działania do przeprowadzania oceny, do których w szczególności zalicza się wielkość, lokalizację oraz poziom narażenia.

Ustalenia Strategii obejmują zadania, które realizowane będą na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter miejscowy i lokalny.

Oddziaływania poszczególnych zadań ujętych w *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* będą się nakładały w przypadku ich równoczesnej realizacji. Największe oddziaływanie skumulowane wystąpić może w przypadku działań zmierzających do poprawy układu komunikacyjnego oraz tworzenia nowych i modernizacji istniejących obiektów na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego. Poszczególne zadania inwestycyjne mogą w krótkim czasie oddziaływać na powietrze atmosferyczne i powierzchnię terenu oraz klimat akustyczny. Należy jednak podkreślić, że natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będą niewielkie. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac budowlanych. Harmonogram realizacji

zadań zostanie tak skonstruowany, aby z jednej strony uwzględnić technologię robót, z drugiej zaś ograniczyć kumulację uciążliwych oddziaływań. Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych, wynikających z realizacji w tym samym czasie innych programów lub planów na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego.

4.5 Opis przewidywanych działań mających na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją zadań Strategii

Zgodnie z art. 75 ust. 3 *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 poz. 1973 z późn. zm.), w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest zobowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji. Jeżeli ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa, należy podejmować działania mające na celu naprawienie wyrządzonych szkód, w szczególności przez kompensację przyrodniczą.

W odniesieniu do zidentyfikowanych oddziaływań, na obecnym etapie planowania sytuacja taka nie ma miejsca. W związku z tym nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

Ogólny charakter wspieranych projektów i przedsięwzięć przedstawionych w projekcie Strategii nie pozwala na jednoznaczną ocenę skutków środowiskowych, a w ślad za tym na sformułowanie propozycji konkretnych rozwiązań łagodzących i ograniczających potencjalne skutki niekorzystne. Przy realizacji *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* należy stosować wszystkie dostępne technologie, rozwiązania i zalecenia sprzyjające ochronie środowiska. Stosując odpowiednie rozwiązania można w znacznym stopniu zapobiec lub ograniczyć potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko.

Działania minimalizujące w poniższym zestawieniu przedstawiono w odniesieniu do poszczególnych zadań inwestycyjnych Strategii, które mogą spowodować negatywne oddziaływania. Natomiast w tabeli 6 przedstawiono propozycje działań minimalizujących w odniesieniu do danego komponentu środowiska.

Rodzaj przedsięwzięcia inwestycyjnego:

- zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego Jeziórko celem utworzenia miejsca do wypoczynku i rekreacji w Majdanie Królewskim

Działania minimalizujące:

- a) zabezpieczenie terenu przed ewentualnym skażeniem środowiska w wyniku potencjalnych wycieków z maszyn, sprzętu budowlanego;
- b) ograniczenie do minimum wycinki drzew, przenoszenie roślin w inne miejsca i realizowanie sadzeń kompensacyjnych;
- c) przenoszenie na nowe stanowiska płazów i gadów występujących na terenie planowanej inwestycji.

Rodzaj przedsięwzięcia inwestycyjnego:

- kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę Domu Pracy Twórczej wraz z biblioteką i punktem informacji turystycznej poprzez modernizację (rekultywację) „Księżego Stawu” wraz z budową małej infrastruktury w miejscowości Cmolas

Działania minimalizujące:

- a) wyznaczenie na placu budowy miejsca do czasowego gromadzenia wytworzonych odpadów, które będą gromadzone w sposób selektywny w pojemnikach/kontenerach;
- b) roboty budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzone powinny być wyłącznie w ciągu dnia;
- c) zabezpieczanie przed uszkodzeniem mechanicznym drzew znajdujących się w strefie oddziaływania budowy.

Rodzaj przedsięwzięcia inwestycyjnego:

- budowa parku i infrastruktury rekreacyjnej wraz z akwenem wodnym w Raniszowie

Działania minimalizujące:

- a) wyznaczenie na placu budowy miejsca do czasowego gromadzenia wytworzonych odpadów, które będą gromadzone w sposób selektywny w pojemnikach/kontenerach;
- b) roboty budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzone powinny być wyłącznie w ciągu dnia;
- c) odtworzenie ewentualnych strat w roślinności, powstałych w trakcie prac budowlano-montażowych.

Rodzaj przedsięwzięcia inwestycyjnego:

- budowa i rozbudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami do sieci lub inwestycje w magazyny energii działające na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytwarzania energii

Działania minimalizujące:

- a) wydawanie decyzji administracyjnych zgodnych z zasadami i wymaganiami ochrony środowiska;
- b) sprawne egzekwowanie zapisów określonych w decyzjach administracyjnych i przepisach prawnych;
- c) lokowanie inwestycji poza terenami przyrodniczo cennymi.

Rodzaj przedsięwzięcia inwestycyjnego:

- budowa nowych odcinków dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich na obszarze Partnerstwa, w tym dróg wyposażonych w ciągi piesze i rowerowe, oświetlenie

Działania minimalizujące:

- a) tworzenie specjalnych przejść dla zwierząt w celu zminimalizowania ryzyka kolizji na nowych odcinkach dróg;
- b) tworzenie specjalnych ogrodzeń uniemożliwiających przemieszczanie się zwierząt w przestrzeniach szczególnie niebezpiecznych;
- c) transport materiałów niezbędnych do budowy powinien odbywać się przede wszystkim w obrębie wyznaczonego pasa drogowego/placu budowy.

Rodzaj przedsięwzięcia inwestycyjnego:

- rozwój infrastruktury kanalizacyjnej

Działania minimalizujące:

- a) zabezpieczenie drzew i krzewów przed negatywnym skutkiem prac;
- b) wykorzystanie zabezpieczonej w czasie budowy wierzchniej warstwy gleby;
- c) zatrzymywanie robót budowlanych w przypadku pojawienia się zwierząt w strefie inwestycji.

Tabela 6 Propozycje działań minimalizujących dla poszczególnych rodzajów zadań związanych z realizacją projektów strategicznych

Rodzaj komponentu objętego oddziaływaniem	Opis potencjalnego oddziaływania	Propozycje działań minimalizujących
Etap budowy		
Ludzie i ich zdrowie, powietrze, fauna, flora	<ul style="list-style-type: none"> ▪ negatywny wpływ związany z etapem realizacji poszczególnych inwestycji wynikający ze zwiększonej emisji zanieczyszczeń i hałasu; – oddziaływania bezpośrednie, chwilowe, ograniczone do miejsca lokalizacji inwestycji; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prowadzenie prac budowlanych w godzinach dziennych, stosowanie sprzętu w dobrym stanie technicznym, eliminowanie bezproduktywnej pracy sprzętu na jałowym biegu, oszczędne korzystanie z obszaru pod teren budowy, zwilżanie powierzchni terenu w celu eliminacji pylenia z placu budowy; ▪ zabezpieczenie terenu budowy przed ewentualnym skażeniem środowiska w wyniku potencjalnych wycieków z maszyn i sprzętu budowlanego, mycie kół pojazdów wyjeżdżających z placu budowy; ▪ odtworzenie pierwotnego stanu roślinności na terenach inwestycji poprzez uporządkowanie i nasadzenie nowej roślinności; ▪ podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych stosowanie najlepszych dostępnych technik BAT; ▪ dokładny charakter działań minimalizujących powinien być określany w ramach poszczególnych ocen oddziaływania na środowisko na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; ▪ odpowiednia lokalizacja i wariantowanie przedsięwzięć; ▪ lokalizacja inwestycji umożliwiająca dotrzymanie standardów akustycznych.
Zabytki	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potencjalny negatywny wpływ na elewacje i powierzchnie budynków wynikający z prowadzenia prac budowlanych (wibracje, emisja zanieczyszczeń) poszczególnych inwestycji w zasięgu oddziaływania na obiekty zabytkowe; – oddziaływania bezpośrednie, chwilowe, ograniczone do miejsca lokalizacji inwestycji; w przypadku zniszczenia obiektu archeologicznego – oddziaływanie stałe; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prowadzenie prac budowlanych z dbałością o wartości zabytkowe obiektów w konsultacji z konserwatorem zabytków; ▪ w przypadku natrafienia w trakcie prowadzenia prac ziemnych na obiekt mogący mieć wartość zabytkową – wstrzymanie prac i zabezpieczenie obiektu do momentu konsultacji z kierownikiem budowy i Urzędem Gminy lub konserwatorem zabytków.
Krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przekształcenia krajobrazu w wyniku prowadzenia prac budowlanych inwestycji (nowe obiekty); – oddziaływania bezpośrednie, krótkoterminowe, ograniczone do miejsca prowadzenia prac; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prowadzenie prac i tworzenie obszaru zabudowy z uwzględnieniem minimalizacji zajęcia terenu; ▪ prowadzenie selektywnej gospodarki odpadami.

<p>Flora, fauna, obszary chronione, w tym Natura 2000</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potencjalne ujemne oddziaływania na gatunki i siedliska zwierząt oraz rośliny związane z prowadzeniem prac budowlanych oraz termomodernizacyjnych budynków w fazie realizacji poszczególnych inwestycji; – oddziaływania bezpośrednie, chwilowe, ograniczone do miejsca lokalizacji inwestycji; – oddziaływania długotrwałe, częściowo odwracalne; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczenie powierzchni terenu przeznaczonego pod budowę; ▪ ogradzanie placu budowy w celu ochrony przed wtargnięciem zwierząt; ▪ dostosowanie terminu prowadzonych prac budowlanych do okresów lęgowych i rozrodczych zwierząt (ptaków, płazów i nietoperzy) lub stworzenie siedlisk zastępczych; ▪ lokalizowanie inwestycji poza terenami przyrodniczo cennymi, jeśli zostały takie zidentyfikowane w trakcie wyznaczania wariantów lokalizacyjnych przedsięwzięcia; ▪ uwzględnianie zapisów zawartych w Planach zadań ochronnych/Planach ochrony podczas planowania i realizacji inwestycji zlokalizowanych na terenach obszarów chronionych; ▪ stosowanie wyłącznie mieszanek roślin gatunków rodzimych do obsiewania terenów przekształconych; ▪ zabezpieczenie drzew w przypadku prowadzenia prac budowlanych w bezpośrednim ich sąsiedztwie oraz w miarę możliwości prowadzenie prac ziemnych ręcznie w obrębie systemu korzeniowego; ▪ umożliwienie przejścia dla poszczególnych grup zwierząt przy prowadzeniu inwestycji liniowych; ▪ wyznaczenie terenów pod zagospodarowanie zielenią wokół nowych obszarów inwestycyjnych.
<p>Powierzchnia ziemi, gleby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwy negatywny wpływ na jakość gleb w fazie realizacji inwestycji budowlanych; ▪ negatywny wpływ związany z naruszeniem istniejącej struktury powierzchni ziemi i gleb, wynikający z konieczności wykonania prac ziemnych; – oddziaływania bezpośrednie, chwilowe, ograniczone do miejsca lokalizacji inwestycji; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stosowanie sprawnych technicznie pojazdów w celu zminimalizowania ryzyka zanieczyszczenia powierzchni ziemi; ▪ odpowiednia gospodarka odpadami na placu budowy, stosowanie sorbentów na wypadek wycieków substancji niebezpiecznych.
<p>Wody</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ negatywny wpływ na jakość wód w czasie budowy nowych obiektów w czasie awarii maszyn budowlanych, wycieków substancji szkodliwych; – oddziaływania bezpośrednie, chwilowe, występujące jedynie w awaryjnych sytuacjach; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy w czasie realizacji inwestycji; ▪ posiadanie środków pozwalających na minimalizację negatywnego wpływu na wody, powstałego na skutek awarii maszyn budowlanych.

Zasoby naturalne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa nowych obiektów oraz planowane inwestycje drogowe mogą przyczynić się do wzrostu wykorzystania surowców naturalnych, w tym wody, piasku, kruszyw budowlanych; – oddziaływania chwilowe, o zasięgu uzależnionym od wielkości zapotrzebowania na surowce; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ racjonalne gospodarowanie surowcami podczas prowadzenia prac budowlanych, oszczędność wody, utylizacja pozostałości po rozbiórkach obiektów budowlanych i stosowanie do wyrobu półproduktów jak największej ilości surowców z odzysku.
Rodzaj komponentu objętego oddziaływaniem	Opis potencjalnego oddziaływania	Propozycje działań minimalizujących
Etap eksploatacji		
Flora, fauna, obszary chronione, w tym Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzmożony ruch turystyczny na obszarach cennych przyrodniczo, co wiąże się ze zwiększoną antropopresją na cenne siedliska; – oddziaływanie stałe, o zasięgu uzależnionym od miejsca wprowadzenia ruchu turystycznego; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uwzględnienie zasady turystyki zrównoważonej – nie należy planować obciążającej środowisko infrastruktury turystycznej na obszarach ochrony ścisłej (rezerwaty); ▪ lokalizacja ścieżek edukacyjnych i turystycznych poza stwierdzonymi siedliskami chronionymi; ▪ ograniczenie udostępnienia turystycznego ekosystemów i obszarów przyrodniczych objętych ochroną, wrażliwych na antropopresję.
Krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajmowanie nowych powierzchni pod ścieżki rowerowe; – oddziaływania bezpośrednie o zasięgu i skali uzależnionej od rodzaju i zakresu inwestycji; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analiza lokalizacji nowych elementów zagospodarowania pod względem wpływu na krajobraz i wybór miejsc, w których inwestycje nie zakłócą istotnie aktualnych walorów krajobrazowych i pozwolą dotrzymać wymogów ochrony krajobrazu; ▪ wkomponowywanie nowych elementów z poszanowaniem walorów krajobrazowych inwestowanych terenów; ▪ stosowanie zieleni izolującej, np. przy inwestycjach liniowych; w przypadku budowy ekranów akustycznych w miarę możliwości powinny być stosowane ekrany naturalne bądź półnaturalne; ▪ utrzymanie porządku na terenach nowych obszarów zainwestowanych; ▪ prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów w obrębie inwestowanych/nowo zagospodarowanych obszarów.

<p>Ludzie i ich zdrowie, powietrze, klimat</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ potencjalny wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza, wzrost hałasu związany z intensyfikacją ruchu na rozbudowanych i zmodernizowanych drogach oraz w związku ze wzmożonym transportem np. odpadów do zakładów ich zagospodarowania;– oddziaływanie bezpośrednie, stałe o dużym zasięgu;	<ul style="list-style-type: none">▪ intensyfikacja rozwoju komunikacji publicznej, stanowiącej konkurencję dla ruchu indywidualnego;▪ stosowanie ekranów akustycznych ograniczających emisję hałasu;▪ nasadzenia zieleni przy drogach;▪ transport odpadów poza terenami zabudowanymi.
--	---	--

Źródło: Opracowanie własne

5. Rozwiązania alternatywne

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć, można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji;
- warianty konstrukcyjne i technologiczne;
- warianty organizacyjne;
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Inwestycje uwzględnione w projekcie *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* charakteryzują się dużym stopniem ogólności. Dokument w głównej mierze wyznacza kierunki działań jakie należy realizować w poszczególnych obszarach dotyczących funkcjonowania Partnerstwa, bez określania szczegółowych rozwiązań (ram) lokalizacyjnych i technologicznych dla konkretnych zadań. W związku z czym określenie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych, konstrukcyjnych i organizacyjnych dla zaplanowanych zadań w niniejszej Prognozie – jest niemożliwe. Szczegółowe rozwiązania alternatywne dotyczące lokalizacji, rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych, przedstawione powinny być na poziomie każdej inwestycji na etapie przed jej realizacją, w ramach procedury uzyskiwania decyzji i pozwoleń administracyjnych (np. w dokumentacji technicznej/projektowej, karcie informacyjnej, raporcie oddziaływania na środowisko).

Pewne natomiast jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* wpłynie negatywnie na wszystkie komponenty środowiska, ponieważ jak wykazano w niniejszej Prognozie, zadania zaplanowane do realizacji w ramach dokumentu oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe, natomiast zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie powiatu kolbuszowskiego.

Na obecnym etapie da się przedstawić jedynie ogólne rozwiązania, które można by było zastosować w przypadku, jeśli w trakcie uzyskiwania decyzji środowiskowych po wyznaczeniu konkretnych lokalizacji realizacji zadań okazałoby się, że mogą one znacząco wpłynąć na środowisko.

Rozwiązania alternatywne dla działań mogących negatywnie oddziaływać na środowisko mogą dotyczyć:

- innej lokalizacji (warianty lokalizacji);
- innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne);
- innego sposobu zarządzania (warianty organizacyjne);
- wariantu niezrealizowania inwestycji, tzw. „opcja zerowa”.

Proponowane rozwiązania alternatywne do działań przedstawionych w Strategii polegają m.in. na:

- wytyczaniu tras ścieżek rowerowych poza obszarami chronionymi;
- zachowaniu standardów akustycznych dla zabudowy chronionej, stosowaniu cichego sprzętu, podkładów pochłaniających hałas oraz drgania;
- zastosowaniu technologii ograniczających energochłonność oraz emisję zanieczyszczeń;
- budowie elementów infrastruktury podnoszącej bezpieczeństwo, wspieranej z odnawialnych źródeł energii (np. panele fotowoltaiczne) oraz na oświetleniu automatycznie dopasowującym parametry działania do warunków (np. ograniczenie natężenia światła w przypadku braku przechodniów).

6. Analiza skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Zgodnie z art. 55 ust. 5 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Niniejszy obowiązek prowadzony będzie na bieżąco przez Lidera Partnerstwa Kolbuszowskiego – Burmistrza Kolbuszowej – poprzez prowadzenie procedur administracyjnych związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgody na realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, których realizacja wpisuje się w cele wyznaczone w projekcie Strategii (m.in. poprzez szczegółową analizę raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub karty informacyjnej przedsięwzięcia oraz przede wszystkim kontrolę przestrzegania nałożonych decyzją na inwestora obowiązków z zakresu ochrony poszczególnych komponentów środowiskowych, we wszystkich fazach realizacyjnych przedsięwzięcia). Nadrzędnym celem wydawanych decyzji środowiskowych będzie takie ukształtowanie planowanego przedsięwzięcia, aby w możliwie najmniejszym stopniu pogorszyło stan środowiska.

Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu obejmować będzie wszystkie komponenty środowiska, takie jak: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

Ponadto za wdrażanie Strategii odpowiedzialny jest *Komitet Sterujący Partnerstwa Kolbuszowskiego*, którego Przewodniczącym winien być reprezentant Lidera Partnerstwa, tj. Burmistrz Kolbuszowej. Lider wyznacza *Koordynatora Zespołu ds. Strategii Partnerstwa Kolbuszowskiego*, który będzie kierował pracami *Zespołu ds. Przygotowania i wdrażania Strategii Partnerstwa Kolbuszowskiego*. Monitoring polegać będzie na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów, a także założonych celów dokumentu na podstawie danych gromadzonych i przekazywanych przez poszczególne samodzielne stanowiska pracy / referaty / wydziały Urzędów i Starostwa członków Partnerstwa, jednostki organizacyjne gmin / powiatu oraz inne instytucje zewnętrzne i podmioty realizujące projekty na obszarze Partnerstwa i/lub będące partnerami w realizacji określonych działań.

Monitoring realizacji Strategii prowadzony będzie w odniesieniu do wskaźników produktów i rezultatów mających swoje źródło w efektach poszczególnych projektów i zadań, uwzględnionych w planie operacyjnym Strategii. Monitoring realizacji Strategii, w tym osiągniętych wskaźników odbywa się raz na 2 lata i jest realizowany do końca lutego kolejnego roku po skończonym okresie sprawozdawczym – pierwszy okres sprawozdawczy przypada na lata 2022–2023, więc pierwszy raport z monitoringu powinien być wykonany do końca czerwca 2024 r. Informacje na temat stanu realizacji Strategii będą przekazywane mieszkańcom obszaru, jak również wszystkim zainteresowanym, w formie raportów z monitoringu, za pośrednictwem stron internetowych członków Partnerstwa, a także podczas spotkań w trakcie realizacji Strategii z różnymi grupami społecznymi, w tym mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi. Monitorowanie przebiegu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru będzie procesem ciągłym. Sporządzany raport powinien wskazywać na zachodzące przeobrażenia i tendencje rozwoju oraz umożliwiać dokonywanie oceny stopnia realizacji zapisanych celów.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Wstęp i informacje o projekcie dokumentu

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030*, zwany dalej „Strategią”. Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii, zgodnie z obowiązującymi przepisami i uzgodnieniami, jest kompleksowa analiza możliwego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska działań przewidzianych do realizacji w ramach dokumentu, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, ocena występowania oddziaływań skumulowanych i analiza możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych oraz potrzeby działań kompensacyjnych. Prognoza została opracowana w taki sposób, aby wnioski z przeprowadzonych analiz, propozycje łagodzenia potencjalnych oddziaływań negatywnych, a także rekomendacje były przydatne na wszystkich szczeblach wdrażania projektu Strategii.

Podstawy prawne i zakres Prognozy

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* jest *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, która zawiera transpozycję do prawodawstwa polskiego Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Przy opracowywaniu Prognozy przeanalizowano, zgodnie z przepisami i uzgodnieniami, oddziaływania na wszystkie elementy środowiska, w tym, m.in. na: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, integralność obszarów chronionych, wodę, powietrze, ludzi, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy, identyfikując stopień i rodzaj oddziaływań. W szczególności przeanalizowany został wpływ Strategii na obszary chronione. Opracowana Prognoza jest zgodna z uzgodnionym zakresem z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie. Projekt *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* stanowi jeden z najważniejszych instrumentów polityki terytorialnej oraz stanowi podstawowy dokument umożliwiający ubieganie się o dotacje. Dokument zawiera projekty obrazujące najważniejsze

potrzeby powiatu kolbuszowskiego oraz wskazuje ścieżki rozwoju na najbliższe lata. Strategia zawiera wiele zadań, które w bezpośredni sposób przyczynią się do poprawy stanu środowiska na ww. obszarze m.in. poprzez zminimalizowanie niskiej emisji, czy zwiększenie efektywności energetycznej.

Przeanalizowano dyrektywy unijne, strategie krajowe oraz wojewódzkie i gminne, a także dokumenty programowe, m.in. programy ochrony środowiska, programy ochrony powietrza oraz plany gospodarki niskoemisyjnej. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska, w oparciu o dostępne materiały, pozwoliła na zidentyfikowanie głównych problemów i zagrożeń środowiska na terenie objętym Strategią, jak również określono jego aktualny stan. Z jednej strony służyć to powinno takiemu kształtowaniu Strategii, aby maksymalnie została wykorzystana do poprawy stanu środowiska, a z drugiej do umożliwienia oceny wpływu na środowisko i identyfikacji ewentualnych znaczących oddziaływań negatywnych oraz zaproponowania działań minimalizujących ten wpływ, wskazania działań alternatywnych i ewentualnie kompensujących.

Podsumowując – *Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* ma przybliżać osiągnięcie priorytetów spójnych z zapisami dokumentów wyższego rzędu.

Analiza stanu wyjściowego środowiska

Analizą stanu środowiska objęto wszystkie jego elementy, a w szczególności: różnorodność biologiczną, klimat akustyczny, powietrze i klimat, wody powierzchniowe i podziemne, gospodarkę wodno-ściekową, ochronę przyrody, gospodarkę odpadami, gleby, zasoby naturalne oraz promieniowanie elektromagnetyczne, a także istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*.

Analiza stanu środowiska na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego wykazała, iż do najważniejszych problemów związanych z utrzymaniem oraz poprawą standardów dla poszczególnych komponentów należą przede wszystkim:

- nadmierny hałas drogowy, który jest głównym źródłem przekroczeń standardów akustycznych. Największa liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas zamieszkuje obszary w okolicy głównych ciągów komunikacyjnych;
- zanieczyszczenia powietrza pyłami PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenem;

- emisja CO₂ oraz zanieczyszczeń gazowych i pyłowych ze zwiększonego spalania paliw w pojazdach samochodowych;
- presja urbanizacyjna na tereny niezabudowane oraz wysoki poziom urbanizacji, które powodują konieczność zapewnienia infrastruktury komunikacyjnej.

Wpływ na środowisko w przypadku odstąpienia od realizacji Strategii

Rezygnacja z realizacji założeń Strategii będzie wpływać na:

- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz pogorszenie jakości powietrza – w szczególności na terenach miejskich;
- skutek zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, zwiększenia ładunku zanieczyszczeń przenikających do wód powierzchniowych i podziemnych oraz środowiska glebowego;
- zwiększoną emisję gazów (w tym w szczególności CO₂) oraz pyłów, co negatywnie wpłynie na przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, a w konsekwencji będzie czynnikiem je pogłębiającym;
- pogorszenie jakości powietrza spowodowanego niską emisją, która wynika głównie z ogrzewania budynków paliwem o niskiej jakości;
- zwiększające się koszty ogrzewania budynków użyteczności publicznej oraz indywidualnych gospodarstw;
- pogłębiające się zanieczyszczenia w obrębie zbiornika wodnego, a wraz z tym zanik różnorodności biologicznej w ekosystemie;
- pogłębiające się procesy niszczenia zabytków w wyniku oddziaływań środowiskowych;
- zwiększone ryzyko wypadków i kolizji na zatłoczonych i nie zmodernizowanych drogach, a także większe ryzyko wypadków z udziałem rowerzystów i pieszych.

Rekomendacje działań minimalizujących oddziaływanie negatywne oraz inne możliwe warianty

Realizacja zaplanowanych zadań w ramach projektu Strategii wpłynie na poprawę jakości i stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Jednak w fazie realizacji niektórych inwestycji może dojść do chwilowych i krótkotrwałych negatywnych oddziaływań środowiskowych. W przypadku wystąpienia oddziaływań negatywnych danego działania na środowisko, zaproponowano sposoby ich zapobiegania i ograniczania, do których możemy zaliczyć podstawowe rozwiązania mające na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska, jakie należy stosować na etapie prac budowlanych w trakcie

realizacji przedsięwzięcia. Przy planowaniu prac w obrębie budynków należy mieć na uwadze, iż budynki mieszkalne i inne obiekty budowlane stanowią potencjalne siedliska gatunków chronionych, w szczególności ptaków i nietoperzy. W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków chronionych, należy przed przystąpieniem do prac w obrębie budynków dokonać ich obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych.

Zgodnie z metodyką Prognozy, na obszarze objętym opracowaniem oceniono szczegółowo możliwe oddziaływania wszystkich obszarów wsparcia przewidzianych do realizacji w ramach Strategii, na poszczególne elementy środowiska. Przy ocenie wykorzystano wypracowane kryteria oceny oddziaływania uwzględniające stan i największe problemy środowiska, możliwe negatywne oddziaływania zadań ujętych do realizacji w Strategii, jak również cele dokumentów strategicznych międzynarodowych, krajowych i regionalnych. Realizacja wszystkich zadań będzie miała pozytywny wpływ na stan środowiska naturalnego, gdyż Strategia ma na celu poprawę stanu środowiska naturalnego, racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska oraz zapewnia skuteczne mechanizmy, mające na celu ochronę przed postępującą degradacją oraz rozwój walorów środowiska.

Oddziaływanie na obszary chronione Natura 2000

Stwierdzono, że duża część zadań wyznaczonych w Strategii ma charakter bezinwestycyjny – organizacyjny, koncepcyjny lub planistyczny. Przeprowadzona analiza wpływu działań inwestycyjnych na środowisko wykazała, że nie będą one oddziaływać znacząco na środowisko. Z oceny oddziaływania wpływu planowanych zadań wynika, że w prawie wszystkich przypadkach zamierzenia Strategii będą mieć co najmniej potencjalnie korzystny lub neutralny wpływ na poszczególne komponenty środowiska.

Realizacja projektu w głównej mierze wpłynie pozytywnie na:

- lokalny krajobraz – ze względu na poprawę wizerunku miejscowości znajdujących się na terenie Partnerstwa;
- klimat i powietrze – ze względu na działania ograniczające emisję pyłów i zanieczyszczeń do atmosfery;
- mieszkańców – ze względu na realizację szeregu działań przyczyniających się do poprawy jakości życia i rozwoju lokalnej społeczności.

W ramach realizacji przedsięwzięć określonych w Strategii przewiduje się bezpośrednie, pozytywne oddziaływanie na walory przyrodnicze poprzez realizację zadań takich jak: *wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych oraz prowadzenie kampanii*

edukacyjno-informacyjnych oraz przeciwdziałanie zagrożeniom dla różnorodności biologicznej oraz zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu. Można także stwierdzić, iż wskazane grupy działań pozwolą pośrednio pozytywnie wpływać na gatunki zwierząt oraz roślin, m.in. poprzez poprawę jakości powietrza.

Negatywne oddziaływanie w największym stopniu związane będzie z etapem budowy nowych inwestycji – przede wszystkim usuwaniem drzew i krzewów, ryzykiem zajęcia stanowisk gatunków roślin chronionych oraz stanowisk chronionych zwierząt, jak również przerwaniem drożności korytarzy migracyjnych zwierząt oraz ich płoszeniem. Mając jednak na względzie, iż planowane działania w większości będą dotyczyły obszarów zurbanizowanych oraz zastosowane zostaną działania kompensacyjne, oddziaływanie nie powinno być znaczące. Większość z niekorzystnych oddziaływań na gatunki, siedliska przyrodnicze czy korytarze migracyjne będzie miała charakter miejscowy oraz krótkotrwały, a przy zastosowaniu odpowiednich środków zapobiegawczych możliwe będzie zminimalizowanie ich negatywnego wpływu.

Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zawarte w Strategii zadania będą realizowane na obszarze Partnerstwa Kolbuszowskiego, a ich zasięg oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter miejscowy i lokalny, a tylko w niektórych przypadkach regionalny. Działania, które będą miały charakter regionalny, będą oddalone od granicy państwowej i nie będą wywierać znaczącego oddziaływania na państwa sąsiadujące z Polską. Wobec tego, dokument ten nie podlega procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Ocena skutków w przypadku braku realizacji Strategii oraz korzyści z jej realizacji

Główne założenia odnoszące się do realizacji Strategii dotyczą przede wszystkim tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości i aktywności społecznej Partnerstwa Kolbuszowskiego przy zachowaniu różnorodności biologicznej.

Inwestycje zaplanowane w projekcie dokumentu są istotne nie tylko ze względu na potrzeby mieszkańców obszaru, ale także środowiska naturalnego tj. m.in. zmniejszenie niskiej emisji.

Realizacja celów zakładanych w Strategii będzie pośrednio przyczyniać się do zachowania oraz poprawy walorów środowiskowych (poprawy jakości powietrza, poprawy jakości wód), a także wpłynie na wymiar społeczny i gospodarczy. Najistotniejszy skutek, który

wynikałby z zaniechania realizacji Strategii, dotyczy braku alokacji środków dla projektów przewidzianych do wsparcia w ramach środków zewnętrznych.

Prezentacja wariantów alternatywnych

Zgodnie z rt.. 51 ust. 2 pkt 3b *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Prognoza powinna przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

Rozwiązania alternatywne dla działań mogących negatywnie oddziaływać na środowisko mogą dotyczyć:

- innej lokalizacji (warianty lokalizacji);
- innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne);
- innego sposobu zarządzania (warianty organizacyjne);
- wariantu niezrealizowania inwestycji, tzw. „opcja zerowa”.

Proponowane rozwiązania alternatywne do działań przedstawionych w Strategii polegają m.in. na:

- wytyczaniu tras ścieżek rowerowych poza obszarami chronionymi;
- zachowaniu standardów akustycznych dla zabudowy chronionej, stosowaniu cichego sprzętu, podkładów pochłaniających hałas oraz drgania;
- zastosowaniu technologii ograniczających energochłonność oraz emisję zanieczyszczeń;
- budowie elementów infrastruktury podnoszącej bezpieczeństwo, wspieranej z odnawialnych źródeł energii (np. panele fotowoltaiczne) oraz na oświetleniu automatycznie dopasowującym parametry działania do warunków (np. ograniczenie natężenia światła w przypadku braku przechodniów).

Propozycja metod oceny skutków realizacji Strategii

W ramach opracowania Strategii wskazano harmonogram wdrażania działań oraz sposoby raportowania realizacji jej założeń. Podano także wskaźniki, które będą służyć monitorowaniu prowadzonych prac.

Wnioski

Na podstawie przeprowadzonych analiz w trakcie prac nad Prognozą oddziaływania na środowisko można wyciągnąć następujące wnioski ogólne:

- ocena spójności celów projektu Strategii z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym potwierdza istnienie zbieżności zapisów z dokumentami wyższych szczebli, jednak ze względu na specyfikę dokumentu oraz jego wąski zakres, nie wszystkie cele będą realizowane w ramach przedmiotowego dokumentu;
- ocenia się, że Strategia jako całość będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko Partnerstwa, w szczególności na jakość powietrza, klimat akustyczny oraz życie i zdrowie mieszkańców. W ramach realizacji projektów związanych z infrastrukturą drogową nie można wykluczyć negatywnych oddziaływań na część komponentów środowiska (głównie o charakterze pośrednim, krótkotrwałym i miejscowym);
- oddziaływania negatywne określone w Prognozie mogą wystąpić, jednak czy do tego dojdzie – decydującą rolę odgrywać będzie ich lokalizacja, zastosowana technologia oraz dokładny zakres inwestycji. Ograniczenie negatywnego wpływu będzie możliwe także poprzez zastosowanie odpowiednich działań minimalizujących i kompensujących.

W Prognozie wskazano na liczne rozwiązania minimalizujące, przy czym za główne zasady można uznać:

- przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko z przedstawieniem wariantu możliwie najmniej obciążającego środowisko, a jednocześnie ekonomicznie uzasadnionego, zapewniając wysoki poziom merytoryczny oraz biorąc pod uwagę wszystkie możliwe oddziaływania, zwłaszcza na obszary chronione;
- sprawne egzekwowanie zapisów określonych w decyzjach administracyjnych i przepisach prawnych;
- lokowanie inwestycji poza terenami przyrodniczo cennymi;
- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej na etapie planowania konkretnego przedsięwzięcia (np. w ramach oceny oddziaływania na środowisko);
- uwzględnianie zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego przy wyborze lokalizacji i opracowywaniu projektu inwestycji (np. zachowanie lub stworzenie terenów zieleni przydrożnej) oraz zachowanie wymogów ochrony krajobrazu.

Ocena przedstawionych w projekcie Strategii działań oraz projektów przyjętych do realizacji wskazuje na całościowe, synergiczne podejście do rozwoju terenu Partnerstwa Kolbuszowskiego. Ocena działań zaplanowanych do wsparcia w ramach Strategii nie wskazała na występowanie znaczących negatywnych oddziaływań.

Spis map

Mapa 1 Położenie Partnerstwa Kolbuszowskiego na tle województwa podkarpackiego	45
Mapa 2 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu dla 8-godz. stężenia O ₃ ze względu na ochronę zdrowia w województwie podkarpackim w 2021 r.	50
Mapa 3 Zasięg obszarów przekroczeń średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM ₁₀ określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie podkarpackim w 2021 roku	50
Mapa 4 Zasięg obszarów przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM _{2,5} fazy II określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie podkarpackim w 2021 roku	51
Mapa 5 Główna sieć komunikacyjna na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego	52
Mapa 6 Partnerstwo Kolbuszowskie – uwarunkowania: położenie gmin względem JCWPd, GZWP oraz obszarów zagrożenia powodziowego	64
Mapa 7 Formy ochrony przyrody na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego	71
Mapa 8 Lokalizacja pogładowa zadań inwestycyjnych wynikających z projektu <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> względem form ochrony przyrody	91
Mapa 9 Lokalizacja pogładowa zadań inwestycyjnych wynikających z projektu <i>Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030</i> względem uwarunkowań wodnych	92

Spis tabel

Tabela 1 Wykaz powiązań celów Strategii Rozwoju z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu	18
Tabela 2 Wyniki pomiarów i ocena hałasu w roku 2018	54
Tabela 3 Użytki ekologiczne na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego	75
Tabela 4 Pomniki przyrody na terenie Partnerstwa Kolbuszowskiego	76
Tabela 5 Matryca potencjalnych oddziaływań poszczególnych projektów strategicznych i zadań zwartych w Strategii na środowisko	86
Tabela 6 Propozycje działań minimalizujących dla poszczególnych rodzajów zadań związanych z realizacją projektów strategicznych	119

OŚWIADCZENIE
AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO O SPEŁNIENIU
WYMAGAŃ O KTÓRYCH MOWA W ART. 74a UST. 2

Oświadczam, iż jako Autor prognozy oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Kolbuszowskiego na lata 2022–2030* **spełniam wymagania**, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. (tj. Dz. U. 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.) o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko tj. posiadam ukończone w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w zakresie nauk technicznych z dziedzin nauk technicznych z dyscypliny: inżynieria środowiska.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Klaudia Guzy

(podpis autora prognozy)